

***O ŽIVOTNOM SMISLU
I VREDNOSTIMA***

MIJAILOVIC DRAGAN

DILECTUS MAGNUS

POZNAJE,
STVARIMA,
UPRAVLJAC,
“ONAJ KO,BORAVECI U SVIM STVARIMA,
IPAK DRUGI JE OD SVIH STVARI,
KOGA NIJEDNA OD SVIH STVARI NE
CIJE TELO SU SVE STVARI,
ONAJ KOJI IZNUTRA UPRAVLJA SVIM
STVARIMA,
ON JE TVOJA DUSA,UNUTRASNJI
BESMRTNIK!”
[B.a.Upan.,3.7.15]

POSVECENO:
RADJARDU KIPLINGU
BRANIMIRU DZ. STULICU

SADRZAJ:

Glava prva

Ako mozes da sacuvas veru u sebe kada sumnjaju u tebe - 7

Ali ne gubeci iz vida ni njihovu sumnju - 12

Ako mozes da cekas a da se ne zamaras cekajuci - 15

Ili da budes zrtva lazi a da sam ne upadnes u laz - 18

Ili da te mrze a da sam ne das maha mrznji - 22

I da ne izgledas u ocima sveta suvise dobar - 25

Ni tvoje reci suvise mudre - 29

Ako mozes da sanjas a da tvoji snovi ne vladaju tobom - 31

Ako mozes da mislis a da ti tvoje misli ne budu sebi cilj - 34

Ako mozes da pogledas u oci pobedi i porazu - 37

I da nepokolebljiv uteras i jedno i drugo u laz - 40

**Ako mozes da podneses da cujes istinu koju si izrekao
- 42**

Izopacenu od podlaca u zamku za budale - 44

**Ako mozes da gledas tvoje zivotno delo sruseno u prah
- 46**

**I da ponovo prilignes na posao sa polomljenim alatom
- 47**

**Ako mozes da saberes sve sto imas i jednim zamahom
stavis sve na kocku - 49**

Izgubis i ponovo pocnes da stices - 53

I nikada nijednom recju ne pomenes svoj gubitak - 55

Ako si u stanju da prisilis svoje srce,zivce,zile - 56

Da te sluze jos dugo iako su te vec odavno izdali - 58

**I da tako istrajesh u mestu kada u tebi nema nicega vise
- 60**

Do volje koja im govori,istraj - 64

**Ako mozes da se pomesas sa gomilom a da sacuvas
svoju cast - 66**

Ili da opstis sa kraljevima i da ostanesh skroman - 67

**Ako te najzad niko,ni prijatelj ni neprijatelj ne moze da
uvredi - 69**

Ako svi ljudi racunaju na tebe ali ne preterano - 71

Ako mozes da ispunis minut koji ne prasta sa sesdeset skupocenih sekundi - 72

Tada je ceo svet tvoj i sve sto je u njemu - 74

I sto je mnogo vise - 76

Tada ces biti veliki covek,sine moj - 78

Glava druga

Pokojnik vise nista ne sluti - 79

A ne ocekuj od pukovnika da ti suvislo objasnjava - 80

Smrt nagradjuje obojicu podjednako - 81

Jednog fascinira,drugog spasava od zaborava - 82

Moze biti da su lovci na glave - 84

Kao sto to casni ljudi ponekad rade - 87

Moze biti da su i samo okusali strah - 88

Istina, nikoga nisu narocito impresionirali - 90

Voleo bih da zavedes obrijane glave - 91

I da ih uzmes kao misao neverovatnu - 93

**Da ne budeš okrugao kamen koga vetar valja po dolini
- 94**

**Da na kraju puta stanes i svojim culima ukrotis vreme
- 96**

**Videces kako proslost postaje ono sto se i mudrima
dogadja - 98**

Nesto izmedju smeha i odbrojavanja - 99

Nesto izmedju cutnje i cekanja - 101

Glava treca

**Da je igra izmisljena da zabavlja decu,to znate,jel da?
- 103**

**A da na deci ostaje da menjaju stvari,i to znate,jel da?
- 104**

**Da drugi misle za vas,to vam ne smeta,navikli ste se?
- 106**

**A da postoje zakoni jaci od propisanih,to ne znate? -
108**

To su heroji govorili kad su bili mali! - 109

**Da je lepo biti jak u krevetu i na pistolju,to smo culi,jel
da? - 110**

Da je lepo prevariti glupljeg od sebe,i to smo culi,jel da? - 112

A gledati trunku u tudjem oku a ne videti balvan u svom,i to znamo,jel da? - 115

A da je hrabrost braniti sebe od drugog,a cojstvo druge od sebe? - 116

A da su ljudi pingvini pa kad jedan padne da ostali skacu? - 118

A da su ljudi delfini pa da se nemo dogovaraju? - 120

A da su ljudi ptice,pa kad odlete,da zadnji svecu gasi? - 123

A da nigdar nije a da nekak nije - 125

I da nigdar ne bu a da nekak ne bu - 127

E u to cete se uveriti! - 128

GLAVA PRVA

AKO MOZES DA SACUVAS VERU U SEBE KADA SUMNJAJU
U TEBE

Da li je čovek stvoren da bi bio najobičniji puzač i vukao se po zemlji ili je možda sposoban i stvoren da odleti do najvećih visina?

Odgovore na ovo, naravno, možemo tražiti u stanovistima četiri jedino moguće oblasti koje ovo pitanje i podrazumevaju ali i donekle daju odgovore. Sa stanovista „čiste“ evolucije, sa religijskog stanovista, sa stanovista istočnjackog misticizma, odnosno njihovih životnih filozofija ili možemo potražiti odgovor u jednoj oblasti koja podrazumeva „mesavinu“ pomenute tri uz dodatak i naučnog i klasičnog filozofskog mišljenja. Ali i samo pitanje moramo jasno postaviti, odnosno razmotriti šta uopšte znači – „biti najobičniji puzač i vući se po zemlji“ a šta – „biti sposoban da odletimo do najvećih visina“. To pitanje se opet može obraditi iz ugla svakog od četiri pomenuta stanovista .

Biti puzač i vući se po zemlji, možemo shvatiti sa religijske strane kao „potrebno“ i „pozitivno“ ponizenje, samoponizenje, patnju, pokoravanje, molitvu, odsustvo svake slobode, klečanje pred bogom, odricanje...ono što otprilike crkva i traži od vernika da bi bili spaseni. Sa te strane, ako pretpostavimo postojanje monoteističkog bogabica, takav vid „pužača“ je u potpunosti opravdan. Dakle, što se religije tiče, moramo proći prvi tezi i „ponizavajući“ put da bi mogli da se nadamo drugom uzvišenom putu. Moramo prvo biti „pužači“ da bi dosli u poziciju da budemo „letači“. Sa religijske tačke gledišta, nema potrebe ni odgovarati niti davati detaljnije objašnjenje na pitanja koja su ovde postavljena, jer odgovor leži u njima samima. Kao što nije potrebno ni tražiti, prave životne vrednosti, smisao života, pa čak ni konačni smisao, jer su potpuno jasni. Ali sa strogo

teističke strane, ne možemo govoriti o opravdanosti „pužača“ jer se očigledno može posumnjati u namere crkve, pa samim tim i pojam našeg „pužača“ ostaje nerazjasnjen, ali se i dalje smisao života ne može dovesti u pitanje. Što se tiče životnih vrednosti, i kod religije [i kod teizma] oni se izjednačuju sa moralnim vrednostima. Dakle, živeti po pravilima crkvenih ili božjih [Hristovih ili boga Jahve] zapovesti, koji su ujedno i stvarne životne vrednosti ali ujedno biti i ponizni „pužač“ pred crkvom ili bogom, da bi uopšte imali mogućnost da se nadamo uzvisenijem životu odnosno da bi smisao života pretvorili u „realnost“ ili ga ispunili! Bez obzira da li postujemo crkvu i boga-bice, ili samo boga, ili izaberemo niz mogućnosti i „kombinacija“ koji podrazumevaju oboje, konačni smisao kao i prave životne vrednosti su najvećim delom u potpunosti date, pa nam tako ostaje samo da verujemo i idemo prvom stazom da bi došli do one druge ili da neverujemo i okrenemo se drugim ponudjenim oblastima ili sebi i samostalnom traženju pravih vrednosti i smisla života. Jasno je da nam teizam, odnosno religija daje sama nedvosmislen odgovor, pa ukoliko smo vernici, postedjeni smo te večite mukotrpe potrage za konačnim smislom i životnim vrednostima. Zato ću se na ovom religijskom gledištu i najmanje zadržati. Međutim postoje lično religijski ili teistički pogled na ovo pitanje smatram najmanje mogućim ili gotovo nemogućim, da budem još slobodniji - i „besmislenim“, kao i činjenicu da onih zaista pravih časničkih vernika koji slede pravi [prvi] put, radi budućeg kretanja onim drugim uzvisenijim, ima zaista izuzetno malo, čak samo u promilima u odnosu na svetsku monoteističku versku populaciju, a da one druge kvazi-vernike [kojih ima zaista mnogo], ova tema i ne interesuje jer oni i nemaju mozga u potrebnoj količini da bi razmišljali o

smislu ili zivotnim vrednostima[ili ako se slučajno desi da razmisljaju-razmisljaju pogresno],opredelio sam se da se najvećim delom bavim isključivo sa one preostale tri mogućnosti[narocito one poslednje,sto i jeste tema knjige],koje su daleko realnije i koje su namenjene pametnim,inteligentnim osobama koji tek treba da pronadju svoj put ili ih jos uvek traze. Temu o religijskom shvatanju,završicu jos jednom pohvalom za one prave vernike,jer bez obzira sto po meni greše,ipak su pronasli sebe u potpunosti,dostigli dovoljan nivo duhovnosti,a to je najbitnije za čoveka,i zato ih apsolutno podržavam i iskreno,zelim im da budu u pravu a da ja gresim!

Sa stanovista evolucije,ali one „čiste“ evolucije,koja jeste apsolutno tačna teorija i ne može biti nikada oborena,nas „pužač“ bi podrazumevao čoveka-zivotinju,koji je samo obična beznačajna prelazna vrsta ka nekoj drugoj,trećoj...petoj, i gde je sasvim normalno da budemo -pužači ,ali to nismo samo zahvaljujuci tome sto smo u ovom trenutku na vrhu „lestvice“ života...cim to „uskoro“ prestanemo da budemo,bicemo i obični „pužači“,kao sto su sada zivotinje nize vrste prema čoveku. „Čista“ evolucija ne daje ni promil mogućnosti da ostanemo zauvek visa[ili najvisa] vrsta,ili ćemo kad-tad postati niza...i sve niza i niza ili ćemo sami sebe[ili neki ljutiti asteroid] unistiti daleko pre nego evolucija „odradi“ svoj posao! U svakom slučaju,i ovde je besmisleno govoriti o zivotnim vrednostima,osim možda onih držanja moralnih načela[ali ne i obavezno]koji će nam značiti „samo“ u smislu-„ziveo časno“ ili „bio dobar i pošten čovek“,koji nemaju ni dublje značenje a vremenski su svakako ograničena[ali kako su u skladu sa prirodom i nasom svescu,trebalo bi ih se držati],a konačni smisao i smisao

života bi bio kao i kod ostalih živih vrsta, isključivo-produženje svoje vrste! Dakle, u izostanku uzvišenijeg smisla, valjalo bi dati prednost životnim vrednostima. Slazem se da – proizvodak vrste i nije neki smisao, niti su bas neke izuzetne ili posebne životne vrednosti, ali ukoliko je „čista“ evolucija zaista-„čista“, što nam je –to nam je, nemamo izbor, gotovo da moramo priznati da je život apsolutno besmislen, ali živimo iz proste činjenice, što se život jednostavno dogodio i „zeli“ da postoji. Mi[kao i sve žive vrste] smo najobičnija slučajna mesavina molekula nekoliko hemijskih elemenata koja se „trznula“ i ima potpuno besmislenu potrebu da se ili deli ili razmnožava, ali i pored toga, to radi i radice zauvek. Međutim, bez obzira što je evolucija u korenu sve četiri pomenute mogućnosti[koliko god to veći deo crkve nepriznavao], ipak se ovo odnosi na „čistu“ teoriju evolucije, koja jeste zaista malo verovatna ali svakako daleko verovatnija od „religijske opcije“. Da bih objasnio ovaj pojam-„čista“, to je evolucija u onom smislu kakva inače i jeste i kako zaista deluje, dakle potpuno istinita, ali je „očiscena“ od savremenih naučnih saznanja u drugim oblastima kao i od bilo kakve filozofije, religije ili životne filozofije. Dakle, to je zvanično priznata teorija evolucije ali posmatrana sasvim nezavisno-objasnjava postanak i razvoj života ali ne i druge mogućnosti u koje može sasvim dobro da se „uklopi“. Čak bi „čistu“ evoluciju mogli posmatrati i kao pogled materijalista[ili materijalizma] na nju i mislim da ne bih ni najmanje pogresio ako bih pojam „

iste“ evolucije i zamenuo pojmom materijalizma ili materijalističkog pogleda na svet i život!

Treća, još realnija opcija je pogled iz ugla isto

njackog misticizma, koji podrazumeva evoluciju ali podrazumeva i reinkarnaciju [koja je i sama oblik evolucije duše-svesti]. Ali u ovom slučaju, evolucija se završava čovekom i dalje se razvija samo njegova svest, u „ovom“ ili nekom sledećem životu... dakle čovek je vrh lestvice života, ali koji stremlji [ili treba da stremlji] vrhu lestvice svesti. Većina istočnjackih životnih

filozofija [Budizam, Taoizam, Konfucionizam pa donekle i Hinduizam] ne traži od osobe neka posebna odricanja [osim težnje za oslobodjenjem od –želja] već više samu posvećenost sebi, kako bi se svest postepeno „usavršavala“, odnosno proširivala do potpunog prosvetljenja. Neke druge životne filozofije, koje ću samo pomenuti ali ne i posebno obradivati, poput Manihejstva i Zaratustrine filozofije, traže i potpuno odricanje kao i zvanične religije i ne mogu se u potpunosti povezati sa evolucijom [neki delovi, da]. Kod gore pomenute četiri istočne životne filozofije, životne vrednosti se takođe svode na postovanje moralnih načela [ali nešto blaža varijanta nego u religijama], ali i na sticanje znanja, odnosno mudrosti, kao i nekoj vrsti, ne fizičkog, već psihičkog vida odricanja [trpljenja] u cilju oslobađanja od patnje. Nas „pužač“ je dakle ovde ipak daleko „slobodniji“, ne prolazi kroz ponizenje i samoponizenje, cilj nije patnja već naprotiv oslobađanje od nje, ne postoji klečanje pred bilo kakvim bogom i nipodnistavanje svojeg ja, već upravo uzdizanje nad sobom i ne prihvatanje bilo kakvih uzvisenih i duhovnih autoriteta, bio to bog ili sveštenik, učitelj...! Sve životne vrednosti streme ka

moralnosti, mudrosti, produhovljenosti, znanju, proširenju svesti i oslobađanju od patnje [želje] i životno nebitnih stvari, a sve u cilju, postizanja samog konačnog smisla života-nirvane.

Ovde su izmesani evolucijski, filozofski, duhovni pa i u maloj kolicini i religijski osnovi u načinu pomocu kojeg se dolazi do – nirvane. Nije moguće, koliko god stremili ka savršenstvu duha, to postići u samo jednom zivotu, već se mora proći daleko „više zivota“, pa da bi najzad duh ili svest dostigao nirvanu i bio oslobođen, probudjen i spokojan. Ne treba shvatati reinkarnaciju i karmu, kod izvornih oblika ovih filozofija, kao što to većina ljudi misli – kao „novo radjanje posle smrti, ali po kazni ili nagradi, odnosno po onome kakva nam je karma“! To nema blage veze sa istinom, a za to „lazno“ shvatanje treba okriviti koliko i stare Grke koji su prihvatili ali i delom izmenili i svojoj kulturi prilagodili ove filozofije, tako i danasnje „pristalice“ i pomodne osnivače ovih „religija“ na zapadu. Necete se roditi kao pas ako ste to zaslužili grehovima u proslom zivotu [Pitagora], niti kao kralj ako ste bili „dobri“. Necete biti ni biljka, slon, ovca, golub ... već, naravno uvek čovek, umno i duhovno savrseniji od „proslog“ ako ste stremili pravim vrednostima ili kao čovek koji mora da se „popravi“ ako niste isli putem kojim je trebalo. A sama karma, odnosno njen pojam, samo predstavlja prirodni uzročno-posledični lanac, kako u zivotu, svesti, tako i u svim kosmičkim i duhovnim, dakle prirodnim zbivanjima i daleko je kompleksniji i „realniji“ pojam, nego shvatanje karme kakvu je većina ljudi zamislja. Sistem zvani-Karma je gotovo

itava „nauka“ i to u pravom smislu, koja se čvrsto oslanja i na evoluciju i na danasnje nauke i delove filozofije [ili suprotno, jer je postojala pre njih]. Dakle, ni sa stanovista istočnjackog misticizma ili zivotnih filozofija istoka, nema potrebe da se nešto posebno obradjuju teme pravih zivotnih vrednosti niti smisla zivota, jer su sasvim jasne i jednostavne [bar za one koji ih u osnovi poznaju].

Mnogo,mnogo, teze ce to biti,kod četvrtog mogućeg pogleda na ova „pitanja“, kod sasvim sigurno najrealnije, kako sam je nazvao; deističko-filozofsko-evolucijsko-naučne strane prirode i života,za koju lično smatram da je ubedljivo najbliza istini i da se sa ogromnim procentom može smatrati,kao nešto što nam je sasvim sigurno „potrebno“ ili čega bi se trebalo „držati“ po pitanju pravih vrednosti i životnog smisla. Da ne bih često koristio za pisanje ovako dugačak pojam; deističko-filozofsko-evolucijsko-naučno[e,i],uvek ću koristiti skraćenicu-DFEN.

ALI NE GUBECI IZ VIDA NI NJIHOVU SUMNJU

Ovde vec nas „puzač“, kao i nas “letač”, dobijaju sasvim druge uloge...jer niti mozemo bilo koju od prethodne tri oblasti da vecim delom direktno povezemo sa DFEN-om[u manjem delu, da...sa filozofijama istoka], niti imaju bilo sta zajedničko[osim nekih postulata evolucije u osnovi], sto bi bas priblizilo njihova stanovista po pitanju zivotnih vrednosti i smisla. Postoje bitne razlike, jer DFEN ne mora[ali i moze] da podrazumeva postojanje zivota posle smrti, medjutim taj i takav „zivot“ ako bi i postojao podrazumevao bi samo dalju egzistenciju svesti, ali kako je potpuno ne bitno u ovoj temi a vezano za ovu oblast, sta se i kako odigrava sa energijom nase svesti, ne mora se ni uzimati u obzir bilo koja solucija po tom pitanju. Paradoksalno, evolucija jedina obuhvata sve četiri oblasti ali istovremeno je upravo ona najbitnija razlika izmedju DFEN i ostala tri stanovista. Uticaj evolucije koji je malo slican istočnjackom pogledu na nju ,ali posto se u DFEN-u niti čovek niti svest ne reinkarniraju, vec su samo poslednja karika zivotnog lanca, a svest samo evoluirala na način kako je to „predvidjeno“ samom evolucionom teorijom, ali je isto tako moguće „ubrzati“ na trenutke taj proces koji postizemo samim prosirenjem svesti na „razne načine“ i koji nisu dakle konstantni vec se desavaju u kracim ili duzim bljeskovima. Evolucija u religiji se završava

ovekom, dakle nema visih oblika zivota, i njegovim vaskrsenjem ili nekim drugim oblikom telesnog zivota posle smrti, kod istočnih filozofija zivota ona se takodje završava sa čovekom ali on sam nastavlja u drugim fizičkim telima da evoluirala isključivo samo svoju svest, kod „

iste“ evolucije[ili materijalizma], i čovekovo telo i svest postaju „nista“ nakon smrti ali čovek kao vrsta vremenom evoluirala u

visu vrstu od sebe, a on ili izumire ili nastavlja da zivi kao neka bočna „zakrzljala“ grana zivota.

Dakle,DFEN,podrazumeva da se evolucija završava sa čovekom[ne bitno da li uz manje ili nešto veće izmene svesti ili fizičkog izgleda,ali da ostaje homo sapiens],uz dozvoljenu i potrebnu evoluciju svesti višeg stepena i kao što sam već pominjao,daje velike mogućnosti[bar po dosadašnjim saznanjima u nauci ali i po antropskom principu],da i nakon smrti svest nastavlja svoje obitavanje u vidu celokupne svesne ili nesvesne[manje verovatno] opšte energije kosmosa. U ovom poslednjem delu,i deizam pa čak i panteizam[ali,ponavljam ne kroz boga],moraju naći svoje mesto negde u samom pojmu DFEN-a[deizam sam kao „rec“ već uvrstio u ovaj pojam].

Odbacujući boga-bice,odnosno današnje monoteističke religije,odbacujući i materijalizam[„

istu“ evoluciju],koji za sada nemaju baš nikakvu potkrepu ni u jednom načelu kojeg bi se trebalo pridržavati[nauka,antropiski princip,kritičko razmišljanje],i uz nešto veću verovatnoću mističkih filozofija istoka,koje ne možemo tek tako i u potpunosti opisati kao mogućnost,ali neće ni u jednom slučaju ometati ili protivurečiti daljem izlaganju[čak može i pomoći],ostaju veran DFEN -u,kao danas najrealnijoj mogućnosti!

Samim tim se i „pogledi“ na životne vrednosti i smisao života potpuno razlikuju i opet ponavljam,kod DNEF-a nije bitno za koju opciju smo se opredelili što se tiče transcencije ili je pak totalno izbacili iz priče,ali od načela evolucije koja je svojstvena DNEF-u,mora se strogo voditi računa. Ovde bih morao naglasiti jednu bitnu stvar,kod ovakvog pogleda na

zivot i svet[DNEF],ne moze se razmatrati konačni smisao zivota sve dok se potpuno ne razjasni i sta se zbiva sa nasom svescu posle smrti...to sto ja,veliki deo naucnika ili filozofa nauke smatramo da svest nastavlja da egzistira u ma kom obliku energije samog kosmosa,kao i činjenica da bukvalno sve ide u prilog takoj tvrdnji,mi i dalje ne znamo,kakav je to oblik egzistiranja i sta on uopste predstavlja. Iz tog razloga sam i naveo da je to ne bitno za ovu temu, jer ne znamo apsolutnu istinu,odnosno njenu sustinu,pa bi bilo smesno i baviti se konačnim smislom. Ostale tri oblasti imaju jasan stav o tome ali on se kod dva zasniva na obicnom verovanju[religija i materijalizam] a kod filozofija zivota istoka,svi stavovi se mogu prihvatiti kao istiniti osim onog bitnog koji i odredjuje konačan smisao-reinkarnacija. Mozda i postoji,samim tim i sto je daleko realnija opcija od vaskrsenja coveka, ali opet potvrde za to ili tako nesto nemamo,pa se i to učenje moze svrstati pod-verovanje! Dakle dve oblasti tvrde na osnovu verovanja da znaju sta je konačni smisao,dok treca,opet na osnovu verovanja[ili zastarele klasicne nauke] tvrdi da nikakvog konačnog smisla nema,pa čak ni jasnog zivotnog smisla. DNEF nece spekulisati i bazirati se na verovanju[mada ima najviše razloga za to],pa se teme konačnog smisla nece ni dodirivati,ali zato potpuno sme da se upusti u problem zivotnog smisla i zivotnih vrednosti!

Da bi uopste dosli do toga sta je smisao zivota i da li ga uopste i ima,prvo se moramo osvrnuti na zivotne vrednosti,koje mogu biti ili prave[ispravne] ili krive[pogresne]. Medjutim,pre svega toga trebalo bi odrediti jasno i precizno merilo pomocu kojeg mozemo sto tačnije i pravilnije odrediti

uopšte sta je pravo a sta krivo, ili ispravno i pogresno. To merilo je vrlo tesko naci na globalnom nivou, jer najvise zavisi od kulturoloških osobina jednog naroda, ali tu uvek u pomoc dolaze načela moralnosti koji mogu ali u nesto manjoj meri da odigraju ulogu pravilnog merila, tek toliko da nadjemo samo pojedine prave ili krive vrednosti koje vaze bukvalno za sve. Zbog toga cu se isključivo bazirati na nama bliski svet [po kulturi], dakle ono sto bi trebalo da vazi za nase sire okruzenje, koje opet čini vise od tri četvrtine populacije, jer bas ne bih mogao da ulazim u merila vrednosti onih naroda koje zaista slabo poznajem, a to su pre svega, razna plemena u Africi, Australiji, juznoj i severnoj Americi ili na samom severu Evrope [Eskimi], jer imaju sasvim odvojene kulture, religije, obicaje, saznanja ili načine zivota od nama karakteroloski „poznatog sveta“!

Prilikom odredjivanja validnog merila, ne mozemo izgubiti iz vida moralne vrednosti, kao sto se ne smemo ni strogo drzati istih ali samo sa nama poznatog religijskog gledista, jer i one same nisu stvorene u svrhu apsolutnih zivotnih vrednosti [zbog cinjenice da ih je religija „prigrllila“ u svoje svrhe pa im samim tim i dala nesto drugačiji oblik i smisao] a drugo, postoji veliki broj vrednosti koje moralna načela koja danas poznajemo ne podrazumevaju. Trebalo bi iz moralnih načela „izvuci“ ono sto zaista moze predstavljati zivotne vrednosti, to isto uraditi i sa načelima zivotnih filozofija istoka, pa čak i materijalizma, ali uz sve to pridodati sve ono sto čovekov zivot [pre svega svest, um], moze učiniti naprednijim ili uzvisenijim, jer to je [svest, um] jedina razlika izmedju svih ostalih zivotinja, i čoveka-zivotinje, pa se logično na svest, kao i na um i moramo bazirati a ne na nase telesno, jer bi razvijanjem svog telesnog a ne svesti, ostali na

nivou nizih zivotinja,gde je najveca vrednost biti telesno najjači u cilju lakseg dolaska do hrane ili zenke za parenje[kod muzjaka],sto je logično jer ne mogu se zivotinje oslanjati na svoju svest ili pamet u takvim situacijama. Sve to „izmuckati“ u bočici „zivotnih vrednosti“ i dobijenu „mesavinu“ uzeti kao jedino normalno i ispravno merilo. Tako dobijeno merilo bi bilo ustvari,lepeza onih pravih zivotnih vrednosti,pa bi onda,logicno, na osnovu suprotnosti sasvim lako saznali i koje to vrednosti nisu pravilne,odnosno koje su pogresne.

Krenucu od negativnih,pogresnih vrednosti, jer bih da se drzim pravila logike prirode, da idem od nizeg[„pužača“] ka visem[„letača“].

AKO MOZES DA CEKAS A DA SE NE ZAMARAS
CEKAJUCI

Pogresne zivotne vrednosti u zavisnosti da li na sebe gledamo kao na obi

nu zivotinju ili na umnu zivotinju,mozemo tako i svrstati u dve grupe...onu koja se ograničava samo na telesno[to su uvek pogresne vrednosti] i onu koja se odnosi na nas um,svest ili

duh[koje delom mogu biti pogresne vrednosti]. Razlika je u tome sto kod prve grupe,čovek gotovo da nema mozga vec jednu sivo-belu masu u glavi koja popunjava rupu samo da bi je popunila ili koja bi mogla sluziti kao i kod zivotinja nizih vrsta,iskljucivo za osecaje nagona za hranom,parenjem,uzivanjem ili telesnom dominacijom,dok kod druge grupe,čovek „ima mozga“ u manjoj ili vecoj meri, ali ga koristi,odnosno razmislja na pogresan način koji na kraju nece dovesti apsolutno do ničega.

Krenucu od pogresnih vrednosti,koje se isključivo baziraju na tome da je telo kod čoveka dominantnije od „mozga“ pa se tom logikom i telu i njegovim zahtevima mora posvetiti sva paznja ili najveći deo nje.

Naravno da ovde ne podrazumevam da ne treba voditi računa o svom telu,izgledu,higijeni...jer to kao prvo ne može spadati u zivotne vrednosti a kao drugo to su normalne,zdrave potrebe čoveka u cilju očuvanja pre svega zdravlja a donekle mogu imati i podsvesni uticaj na čovekovo samopouzdanje[mada ne u nekoj posebnoj meri]. Ovde uglavnom pričam o ljudima kojima njihovo telo jeste „zivotna vrednost“[a takvih je mnogo],odnosno ljudima koji stavljaju primat nad svojim telesnim u odnosu na duhovne vrednosti. Da bi vam bilo lakse,pričam o ljudima kojima mozdane celije odumiru brzinom svetlosti. Ljudi koji misle da postaju dominantniji,zanimljiviji,privlačniji,uticajniji,poželjniji,mocniji... samim tim sto svoje telo izlazu nezdravim naporima kako bi povećali telesnu masu misica,izjednačuju sebe sa bilo kojom zivotinjom nizoj od coveka,i koje za razliku od njih zive u svetu gde je jedino moguće opstati na takav način i u svetu

gde drugi način ne može ni postojati, jer životinje nize vrste nemaju umne mogućnosti čoveka. Postoje tri razloga zasto ljudi tako razmišljaju, odnosno zasto smatraju da telesnom dominacijom mogu stići do nekog cilja. Prvi je evolucijski, upravo malo pre pomenuti...veliki broj ljudi nema toliko razvijenu svest ili um pa samim tim ono „životinjsko“ [koje svaki čovek nosi u sebi, jer još nismo došli u stadijum da budemo očisceni od životinjskog genoma, jer čovek je, naravno, po vrsti životinja], postaje dominantnije u njima [neko se rodi sa repom, neko sa izrazitom maljavoscu...ali sve su to pojedinačni slučajevi ostatka životinjskog genoma], pa samim tim i pridaju veću važnost svom telu jer im je mozak još uvek u drugom planu. Drugi razlog mogu biti životne okolnosti i životno okruženje [vaspitanje, okolina, društvo...], koji utiču na to da čovek stvori pogrešnu sliku da su telesna gradnja i fizička jačina jedine vrednosti pomoću kojih mogu postići svoje, obično besmislene ciljeve u životu. Treći razlog, možda i najčešći je svesna „odbrana“ od svog lošeg „umnog statusa“ koji im je dat rođenjem, dakle čisto lečenje kompleksa nize vrednosti, odnosno kompenzovanje manjka umnih sposobnosti - visokom fizičkih sposobnosti. Ali kakav god bio razlog, svaki cilj koji žele tim putem da postignu takodje pripada nižim vrednostima. Isto se odnosi i na one, koji u ovakvima zaista vide poželjne, dominantne, zanimljive ili privlačne...ili na one koji im čak zavide ili u njima vide vrstu idola čijim stopama žele da krenu. Takvi takodje pripadaju ovoj bezumnoj kategoriji sa pogrešnim pogledom na prave vrednosti, ali je kod njih u najvećoj meri prisutan onaj evolucijski razlog, koji je primeren životinjama nižih vrsta [kao što je parenje sa najjačim mužjacom radi boljeg

potomstva],ali upravo tu postaje jasno koliko vecina ljudi nije odmakla daleko od stadijuma obične zivotinje,odnosno koliko nisu svesni da je kod čoveka svest i um daleko dominantnija „stvar“[ili da bi bar trebali da budu] i da se čovek samo zbog toga razlikuje od zivotinjskog sveta,kao i to da upravo um,jedino i čini čoveka[a ne biceps]. Dakle,ljude sa ovakvim pogresnijim razmisljanjem[mada je to za njih kompliment,reci da razmisljaju],svrstavam u potpunosti u vrstu homo erektusa,jer nepostoje razlike.

Sto se tiče telesnih zadovoljstava koji takodje spadaju u pogresne zivotne vrednosti,naravno,prvo treba naglasiti da je sasvim normalno da čovek ima potrebu za hranom i picem[jer to ga odrzava zivog],kao i normalnu potrebu za seksom[opet vise evolucijski ali i podsvesni-preneti sto vise svojih gena na sto vise osoba,radi veceg potomstva],kao i potrebu za provodom ili spavanjem[jer to deluje opustajuce i okrepljujuce na nasu psihu i na telo]. Dakle,u normalnim i potrebnim količinama,sve to jeste jedna istinska zivotna potreba...medjutim ako je sama sebi cilj ili ako se sve pomenuto „konzumira“ u količinama koje nisu „normalne“ za bice koje zovemo homo sapiens,onda to podrazumeva i potpuno pogresne zivotne vrednosti. Mada deluje malo verovatno da nekome upravo pomenute stvari budu krajnje zivotne vrednosti,pa čak i nelogično...varate se,jer upravo hedonizam mnogi stavljaju na prvo mesto,sto se tice i vrednosti i samog smisla zivota. Čak sta vise,moze se reci da su oni na samom vrhu po brojnosti ,totalno omasenog pogleda na zivot. Hedonizam je sam po sebi svrha zivota,pa tako i uzivanje u hrani,picu,provodima,seksu...medjutim,treba biti oprezan kod same definicije –zadovoljstva,jer postoje razni oblici,bitno je naglasiti da hedonizam nije uzivanje

recimo u putovanjima ili u ribolovu,jahanju,planinarenju, jer pomenuti spadaju u psihicka uzivanja izazvana fizičkim „deјstvom“,sto nije isto. Otuda mnogi grese u samom shvatanju hedonizma kao pojma. Hedonizam je vezan za stalnom potrebom za onim telesnim uzivanjima koji upravo ta telesna zadovolјstva koriste da bi zadovolјili svoja psihička zadovolјstva. Dakle razlika je u načinu na koji dolazimo do zadovolјenja svoje psihe,da li tako sto koristimo fizičku ili psihičku vrstu rada ili koristimo direktno zadovolјenje telesnih potreba. Tako da je smesno sebe nazvati hedonistom[kao sto često imam slucaј da čujem ili pročitam]-:“jer uzivam u dobroј hrani,dobrom vinu i putovanjima...“! Totalno besmislena rečenica,onih ljudi koji bi da koriste neki poјam a ustvari nemaju poјma ni sta on uopste znači. Imati potrebu za stalno punim stomakom,hranom koja je ukusna i „kvalitetna“,uzivati u ispijanju dobrih vina ili kvalitetnih pica,potreba za stalnom promenom partnera u seksu u cilju uzivanja ,dakle spada u pogresan pogled na zivot[samim tim i u pogledu zivotnih vrednosti],ali isto tako spada i u tesku psihicku „bolest“,medjutim postoji jos gora kategorija ljudi,koji to rade ne iz potrebe za stalnim uzivanjem vec zbog dokazivanja svog materijalnog ili „erotskog“ statusa,sto ne spada u psihicku vec u fizicku,patolosku bolest ,jer se ovde moze govoriti o ljudima potpuno ostecenog mozga. Dakle,bilo koji vid vrednosti koji je ili vezan za samo telo ili samo za potrebe tela a u cilju psihičkog zadovolјstva,smatraju se i pogresnim vrednostima i ozbilјnim bolestima poremećaja psihe,bez izuzetka!

ILI DA BUDES ZRTVA LAZI A DA SAM NE UPADNES U LAZ

U ovom poglavlju cu obraditi one pogresne vrednosti koje pripadaju takozvanim „psihickim“ promasajima, jer se javljaju kod ljudi koji imaju solidnih intelektualnih zaliha ali ih pogresno upotrebljavaju, mada se sasvim realno mozemo i zapitati da li ljudi sa solidnim [dakle ne povecanim] intelektualnim zalihama i mogu uopste drugacije da razmisljaju. Kod njih je upechatljivo to, da zaista razmisljaju o zivotnim vrednostima, ali na pogresan nacin ali zato apsolutno ne razmisljaju o zivotnom smislu [ne da nemaju vremena, zbog, recimo posla kojim se bave, nego im um nije na tom nivou da postavi takvo pitanje]. U takve pogresne zivotne vrednosti spadaju zelja za sticanjem materijalnog bogatstva, moci, vlasti ili popularnosti! Zivimo u svetu, kakav jeste i koji je daleko od „dobrog“ ali kako trenutno nemamo bas velike sanse da mu se usprotivimo u meri da se nesto

menja na bolje[mada ce to vreme sasvim sigurno doci],moramo se prilagoditi takvom zivotu i takvom svetu. Samim tim imamo potrebu i za novcem i za boljom kucom ili boljim stanom,potrebu za moci ili vlasti,pa cak i za popularnoscu bez obzira u kojoj oblasti i na koji način dosli do nje. Ali to radimo iz dva razloga,čisto egzistencijalnih i pod uticajem drustva u kojem zivimo,jer ne mozemo da se prilagodimo ako pokusavamo da idemo uz vetar. Neko to radi u vecoj meri ,neko u manjoj ali vecina zbog „moranja“ jer okrutnost sveta je trenutno takva da je –moranje,sasvim prava rec. Tako nesto je dakle potpuno opravdano,mada se i tu mogu dati zamerke ali ne bi bile primerene,jer i pisac ove knjige kao i svi ostali koji razmatraju ovu temu ili razmisljaju o njoj,zive po tom sistemu...“od viska glava ne boli“.

Medjutim,kada ovaj „sistem“ kod čoveka predje granice „dozvoljenog“[a prelazi kod mnogo njih], odnosno kada on sam postane sebi cilj ili covek postane rob-novca,moci,vlasti,popularnosti...presao je u onu fazu gde mu sticanje ovih lazni ili pogresnih vrednosti upravo predstavljaju jedinu smernicu u zivotu,dakle u sticanju svega ovoga ili samo jednoga[novca ili samo vlasti...]vidi sav svoj zivot na zemlji bez razmisljanja-sta ce biti ako i kada to izgubi ili kada umre. Moram ovde razjasniti razliku izmedju popularnosti i slave koju ljudi često ne razumeju. Slava je „večna“ i traje i posle smrti,odnosno traje koliko traje i čovečanstvo i najvećim delom se do nje dolazi isključivo umnim putem,dok je popularnost,jedan kratkotrajni vid slave,koji nije stečen umnim sposobnostima,vec isključivo fizičkim,sto mu ograničava „rok trajanja“ do recimo,starosti,smrti ili nesto malo posle smrti,i nije „opstepoznata“ vec je ograničena na manju ili vecu grupu

ljudi[sportisti medju ljubiteljima sporta,muzičari medju ljubiteljima muzike u datoj oblasti,manekeni medju bezumnima,itd...],dakle,rečeno „jezikom primera“-ljubitelj fudbala je sasvim sigurno čuo za Ajnstajna ili Mocarta ,ali zato ne mozemo garantovati da je ljubitelj fizike ili klasične muzike,

uo za fudbalera Fernanda Toresa. I kod popularnosti se moze napraviti jedna podela,na „zdrave“ i „nezdrave“ pogresne vrednosti,pa bih tako sport i dobru muziku,uvrstio u „zdrave“ a sve ostale vrste popularnosti u apsolutno „nezdrave“. Odnosno,„zdrave“ pogresne vrednosti su one gde je mozak ipak potpuno ocuvan,pa cak i potreban,ali to ih i dalje ne spasava od epiteta ljudi koji zive pogresne vrednosti,dok kod „nezdravih“,niti je potreban ocuvan mozak[ustvari,nije potreban uopste],niti bilo cemu sluzi.

Sticanje materijalnog bogatstva ili zudnja za njim,kao zivotni cilj[zivotni cilj i smisao zivota nisu isto],spada u kategoriju pogresnih[i gresnih] vrednosti i po nasem merilu ali i po moralnim načelima. Nije ovde najveći problem u izgubljenim duhovnim vrednostima ovakvih ljudi,jer ne mogu ni da izgube ono sto nisu nikada ni imali,vec neprepoznavanje čoveka da postaje upravo nas „puzač“ jer postaje u bukvalnom smislu rob novca ili bilo kojeg drugog vida kapitala,ali on tog robovskog odnosa nije uopste svestan. Drugi problem lezi u činjenici da sa porastom kapitala raste i iskvarenost čoveka,jer stalan porast kapitala nece doci sam od sebe,vec upravo iskoriscavanjem drugih,odnosno „skrtičarenjem“ na svemu sto doprinosi porastu kapitala[radna snaga,sredstva za proizvodnju,porez...],osim na „bacanju“ novca za sopstvene potrebe i uzitke[a mnogi čak ni na to]. Stednja onoga koji

ima,na stvarima koji direktno doprinose njegovom materijalnom bogatstvu je upravo odraz najiskvarenije čovekove osobine. Covek postaje ujedno i ohol pa trazi sve vise i vise,sto ga uvodi u jos jedan greh,odnosno jos vecu iskvarenost. Naravno da cete takvog videti u najnovijem tipu mercedesa ali isto tako nikada ga necete videti da je platio turu pica drustvu u kafani[ako uopste ima drustvo,oni imaju samo „poslovne prijatelje“],videcete ga u firmiranom odelu ali ga nikada necete videti da je ostavio kasirki u prodavnici baksis,videcete ga u „elitnom“ restoranu sa „elitnim“ ljudima ali cete ga isto tako videti i kako se saginje na ulici jer mu je ispalo pet dinara iz dzepa! Opet,ako se takav ponasa potpuno suprotno,onda znajte da do kapitala nije dosao svojim radom ili da je „tatin sin“. U oba slučaja to su izrazito pokvareni ljudi. Da me ne razumete pogresno, pričam samo o ljudima koji u kapitalu i njegovom umnozavanju vide zivotne vrednosti ili cilj. Naravno da ce ljudi koji su posteno zaradili nesto veci kapital,i time se zadovoljili,uvek placati pice,ostavljati baksis,nositi obična odela,voziti prosečan automobil i nece se saginjati na ulici zbog par dinara koji su im ispali iz dzepa...a sasvim sigurno da nece stedeti „za crne dane“,rečenica od koje se uvek najezim kada je čujem jer odmah znam da je isti rob novca a samim tim i los covek! Ljudi koji se drze ove i ovakve pogresne zivotne vrednosti u slucaju da na bilo koji nacin izgube stečeno ili izvrsavaju samoubistvo ili završavaju u ludnici sto je sasvim jasan pokazatelj da im je kapital bio sve u zivotu,da su mu bili zarobljenici i da nisu niti obracali paznju na „svet oko sebe“ niti razmisljali o bilo čemu drugom osim o novcu. Takvi ljudi,budite uvereni,ne stiču veliko bogatstvo da bi olaksali zivot svom potomstvu[mada znaju i to vrlo

esto da kazu-slazu],da se oni pitaju sav kapital bi poneli za sobom u grob. Za njih nije bolest ili smrt ono najgore sto moze da ih zadesi vec gubitak kapitala. Uostalom,takvi ljudi se vrlo lako prepoznaju,sasvim sigurno da ih znate bar par njih iz svog okruzenja. Takozvani „tatini sinovi“ su jos gora zivotinjska vrsta, jer za razliku od njihovih očeva,koji su mozda malo i imali mozga[u tragovima],oni ih nemaju nikako i posle smrti svojih roditelja,obicno završavaju u kandzama kriminala ili uopste ne mogu da se snadju ni najmanje u svetu u kome zive pa vrlo brzo završavaju kao najnizi olosi. Izuzetaka ima[ali bas malo],i medju roditeljima,koji mozda ipak malo uključe mozak kada oseće bliskost smrti ili starost,kao i medju sinovima koji mozda i znaju da cene dobijeno,pa to vraćaju pokazujuci koliko su vredni ili u tome da hoće da pomognu , da rade ili da vredno uče i postanu nezavisni ljudi...mada su takve situacije ipak nesto česće u zapadnim delovima sveta nego u nasem „srednjeistocnom ili srednjezapadnom okruzenju“,gde su poremećene gotovo sve vrednosti zivota. Uostalom to vam je sasvim poznata priča,pa da je ne ponavljam.

Moc! Odnosno zelja za moci,spada u pogresne vrednosti ali sa tom razlikom sto se do nje moze doci na daleko vise načina,ali tri su najcesće u „upotrebi“ ... prvi je onaj način, sa mozgom u tragovima,dakle preko svog velikog materijalnog bogatstva,a drugi je malo zahtevniji[sa donjom granicom mozdanih vrednosti],koji moc stiču uz pomoc veza i poznanstava sa ljudima koji je vec imaju,uz pomoc vlasti ili raznih makijavelističkih metoda i treci takodje nezahtevan po pitanju „količine“ mozga,to je upotreba sile! Definisati pojam-moci,nije bas lako,ali cu ipak pokusati uz pomoc „istorije“i filozofije[naravno,podrazumeva se na koji oblik moci

mislim,svakako ne na stvaralacku moc ili na moc prirode...],pa bih moc mogao okarakterisati kao nametanje svoje volje drugim licima ili grupama[vecim ili manjim-kao sto je narod jedne drzave],bez obzira da li je volja koja se „sprovodi“ pozeljna ili nepozeljna onome kome se namece. Nametanje svoje volje se podudara sa nacinima pomocu kojih i stizemo do moci,pa „svoju volju“ mozemo nametnuti kroz politicke strukture,odnosno preko instrumenata vlasti[najcesce novcem] ili kroz primenu sile,“legalnu“ ili nelegalnu. Kako god stigli do moci i kojim god nacinom je sprovođili,i sama moc,kao i zelja za njom spada u pogresne vrednosti zivota. Ovde se opet radi o „ostacima“ evolucije kod coveka iz perioda kada je jos uvek bio nesavršeno bice ili vise zivotinja nego covek. U svim drugim oblicima zivota,gde ne postoji umnost,moc ili zelja za moci je opravdana i jedini je moguci nacin da se vrsta ili pripadnik jedne vrste obezbedi egzistencijalno ali i „genetski“. Kako covek ima razvijen um,ovakva zelja kao i nacini ispunavanja zelje,odnosno postizanje cilja,nisu opravdani,pogotovo ne u savremenom i modernom drustvu. Vlast,treba razlikovati od moci i ona nema dodirnih tacaka,medjutim to je tako samo u teoriji,svaka vlast podrazumeva i moc pa kao takva,takodje ne spada u vrednosti kakojima covek treba da tezi. Zelja za vlascu,odnosno moci,je i dalje ili evolucijska posledica ili posledica lecenja kompleksa nize vrednosti koja se vuče u nasem podsvesnom jos od detinjstva[zbog frustracija raznih vrsta]. Treba pomenuti da je zelja ka vlasti najcesca i najveća, jer vlast po pravilu donosi i materijalno bogatstvo i moc,tako da se u toj oblasti podsvesni ili svesni kompleksi najlakse lece. Kao i sa novcem,tako i vlast spada u one vrednosti cijim gubitkom se „rusi svet“. Uostalom,svaka

vrednost koja ima u korenima evolucijsku podlogu ili u cijem korenu leze kompleksi,je naravno pogresna. Isto se odnosi na sve one vrednosti,od kojih postajemo zavisni ,odnosno od kojih se tesko odricemo[po pravilu,uvek bolno].

ILI DA TE MRZE A DA SAM NE DAS MAHA MRZNJI

Jedna posebna grupa pogresnih zivotnih vrednosti se javlja kod ljudi koji nemaju razvijen onaj deo mozga koji razlikuje sta je to vredno a sta ne,sta je dobro a sta zlo,sta je to bitno a sta nije,sta je kvalitetno a sta ne. Naravno,niko ne zna koji je to deo mozga niti postoje bilo kakve potvrde da je razlog upravo to,ali ja ne vidim drugo objasnjenje osim mozda okruzenje u kojem se covek od rođenja razvija. Medjutim,takav vid objasnjenja ipak ne moze da objasni koren ili uzrok tom „nerazlikovanju“ vec moze samo da bude okidac koji vec postojeci uzrok,prevodi u posledicu. Dakle,ovde se radi o samom pogresnom vrednovanju bilo koje vrednosti,sto za posledicu ima citav niz posledica i to vrlo ozbiljnih. Jeste problem ako neko radije slusa „muziku nize vrste“,kao sto je recimo savremena novokomponovana muzika,i ne moze da napravi razliku izmedju takve vrste muzike i recimo muzike neke dobre rok grupe...jeste problem ,ne iz razloga sto je

odabir pogresan,vec iz razloga sto takav odabir vuca za sobom ,kao sto sam vec rekao citav niz pogresnih vrednovanja,pa samim tim i onih daleko bitnijih. Ne mozete ocekivati od nekoga ko se zaludjuje niskoumnim rijaliti programima,raznim priglupim emisijama ili tv programima za mentalno obolele, neke komercijalne televizije,da je procitao bilo koju knjigu od Dostojevskog ili uzivao u Mocartovoj operi- Carobna frula. Tu je jasan problem nerazlikovanja kvaliteta i vrednosti,ali je daleko bitnije to sto se takav vid „omasenog“ vrednovanja ne moze ograniciti na pojedine oblasti,recimo samo na muziku[da neko uziva u savremenoj folk muzici a ne u Betovenovim simfonijama,ali zato cita Dostojevskog a ne ljubavne romane],tako nesto jednostavno nije moguće jer se ni deo mozga ili njegova funkcija „zaduzena“ za to[a koja se sasvim sigurno nalazi u nesvesnom] ne moze deliti „po oblastima vrednovanja“! To sve stvara citav lanac sve pogresnijih i pogresnijih vrednovanja sve bitnijih i bitnijih stvari u zivotu i na kraju se gotovo uvek završava „dobrim udarcem glavom o zid“,onog trenutka kada se covek „okrene iza sebe“,a taj trenutak uvek dodje. Medjutim,moram se vratiti na onaj „okidac“,odnosno zivotno okruzenje...ukoliko se covek rodi sa usadjenim pogresnim vrednostima,sto je vrlo moguće ne samo zbog genetike vec i iz razloga koji su objasnjeni jos kod Frojda,Junga i Melanije Klajn,a roditelji ga od malih nogu uce pravim zivotnim vrednostima,okidac nece okinuti i covekove urodjene osobine za nerazlikovanjem vrednosti se nikada nece ispoljiti,bice zarobljene,i vremenom „zakrzljati“. Isto se odnosi i na drustvo kojim je covek od malih nogu okruzen,pa tako je sasvim izvesno da okidac nece proraditi,ni u tom slucaju,ako je drustvo „normalno“. Ali,obrnuto...ako je coveku usadjen rodjenjem „gen“ za

pravilno vrednovanje, bez obzira kakvi su roditelji, kako ce ga vaspitavati i u kakvom okruzenju ce ziveti covek, nista nece moci da promeni njegov kasniji stav o ispravnim vrednostima. Naravno da ce u jednom delu zivota, pogresne vrednosti i vrednovanja biti dominantni, jer ne treba podcenjivati moc vaspitanja i okruzenja, ali ne mogu kod takvog coveka trajati dugo. Deluje pomalo kao paradoks, ali ovde je u pitanju - gde se jos od pocetka nalazi pomenuti „gen“ [naravno, ne radi se o pravom bioloskom genu, vec o igri reci]... u prvom slucaju nalazi se u nesvesnom, dok se u drugom slucaju odmah ispoljio u svesnom, sto i daje objasnjenje kako i da li se uopste moze usaditi - stecena a ne urodjena osobina pravilnog vrednovanja! Sve nas ovo vraca na pricu, da „vaspitanje“ i drustvo imaju glavne uloge u formiranju covekovog sistema vrednovanja, s tim da u jednom slucaju mogu da „poprave „ stvar, a u drugom ,ne mogu da pokvare, sve i da hoce, ili mogu da pokvare samo jedno izvesno vreme! Dakle, postoji apsolutna mogucnost da se stvore ili dva ispravna „alela“ ili jedan ispravan ali dominantniji „alel“ od onog neispravnog. Ovo, sve navedeno vazi samo za pomenuto nerazlikovanje ili razlikovanje pravih i pogresnih vrednosti, ali vrlo mali uticaj ima na one pogresne vrednosti opisane u prethodnim poglavljima.

O jednom posebnom vidu pogresnih vrednosti u koje spadaju, opsta moralna posrnuca, kriminal u svim oblicima, dokazivanje i skretanje paznje na sebe pogresnim nacinima, ne treba posebno raspravljati, jer tu je jasno da se radi iskljucivo o kompenzovanju i pokusaju „brisanja“ postojecih kompleksa kojih pojedinac pokusava da se oslobodi. Medjutim, treba pomenuti da ove tri pomenute pogresne vrednosti, u nekom trenutku zivota „zakace“

bukvalno sve nas,ne postoje izuzeci. Medjutim na to se gleda kao na „pad i brzo dizanje...bez posledica“ sto je normalno za sve ljude...ja ovde pricam o konstantnosti,odnosno kada se ove tri krive vrednosti „upraznjavaju“ dugo vreme i ako su sami sebi svrha. U tom slucaju,spasa nema!

Zakljucio bih ovaj deo o pogresnim zivotnim vrednostima,mozda jednom definicijom-da su pogresne sve one vrednosti koje u korenu imaju,cetiri stvari-evolucijsku genetsku „gresku“,patoloski poremećaj u mozgu ili njegovom funkcionisanju, rano stecene komplekse nize vrednosti u svesnom ili podsvesnom,i na kraju u cinjenici da priroda nije bila blagodarna po pitanju datih umnih i duhovnih sposobnosti. Samim tim i ljudi koji se „zavaravaju“ pogresnim vrednostima,pate od istih „pukotina“ u mozgu,ali uz neka moguca „zatvaranja tih pukotina“,cak i u potpunosti[ali ne i kod svih uzroka,nazalost],samim nacinom vaspitanja od strane roditelja, drustvenim okruzenjem koje drzi do pravih vrednosti ili procesom samospoznaje!

I DA NE IZGLEDAS U OCIMA SVETA SUVISE

DOBAR

Postoji jos jedan vid „samozavaravanja“ da zivimo zivot koji podrazumeva i ispravne zivotne vrednosti. Takav vid je sasvim sigurno i najcesci i iz tog razloga cu ga posebno izdvojiti i posvetiti mu vise paznje!

Radi se o „normalnom,prosecnom zivotu“,kakav zivi preko 80% covcanstva. Nekih petnaestak posto,zivi po vec pomenutim apsolutno pogresnim vrednostima,dok jedva 4% covcanstva,razmislja i zivi pridrzavajući se apsolutno ispravnih zivotnih vrednosti. Ako bi pri tom i sve moralne vrednosti uzeli u obzir,onda bi jedva dobili procenat od 0,01,sto bi prevedeno u apsolutnu vrednost,iznosilo oko sedamdeset hiljada ljudi na svetu. Medjutim,danas,pocetkom dvadeset prvog veka,preko pet milijardi ljudi,zivi gore pomenuti „normalan“ zivot,smatrajući da je takav zivot upravo ono zbog cega i jesu tu-medju zivima. Ovde svakako ne mozemo govoriti o pogresnim zivotnim vrednostima,ali sasvim sigurno se moze govoriti o zavaravanju da je takav zivot ,vredan zivota. Ne mozemo nikome prebaciti niti mu reci da zivi pogresan zivot ako mu je cilj zivota da ima porodicu,da radi,ima dovoljno novca koji stice radom, da recimo putuje i „uziva“ u trenucima odmora i na kraju da zivi,bori se i radi za svoje potomstvo koje je stvorio i koje ostaje posle njega. Dakle,brak,rad,potomstvo i borba da potomstvu omoguci „bolji“ i kvalitetniji zivot. Medjutim,ovde postoji greska i to evolucijska,koja se iz godine u godinu „popravlja“ ali je daleko period kada ce svest evoluirati u najcistiji oblik homo sapiensa,odnosno kada budemo oslobodjeni svakog zivotinjskog nagona koji postoji jos uvek duboku „ukorenjen“ i u ljudskom genomu ali i u psihi. Evolucijski se jedino necemo osloboditi od zelje za potomstvom,jer to nije ni prirodno,vrste moraju da se nastavljaju ako zele da opstanu,a to svakako

zele. Medjutim, evolucija je poprilično „brzo“ napredovala u smislu da se gubi onaj vid zivotinjskog nagona kod kojeg je potomstvo jedini cilj, i gde imamo stalnu potrebu da svoj genetski materijal sto vise rasirimo. Mnogi ce vam reci da je razvoj tehnologije i medicine, taj koji je ubrzao taj evolucionjski deo, pa smo od radjanja po desetoro potomaka pre jednog veka, zbog velike smrtnosti od danas banalnih bolesti, danas dosli do toga da je jedno ili dva deteta sasvim dovoljno jer su veliki izgledi da ce potomstvo „preziveti“ do svog reproduktivnog perioda, koji obezbedjuje dalje sirenje nasih gena. Medjutim to nije tacno, jer evolucija tako nedeluje, ne moze se na nju uticati tako sto ce se razvijati tehnologija, medicina ili ne znam sta vec, pa da cuvek onda i razmislija u skladu sa tim. Evolucija je iskljucivo podložna promenama na osnovu mutiranja gena a ne na stecenim i uslovnim uzrocima. Dakle, to sto danas imamo mnogo manje potomaka nego pre jednog ili dva veka, delom je krivac mutirani gen ali mnogo vise cinjenica da su ljudi pre jednog veka prestajali sa reprodukcijom onog trenutka kada vec postojece potomstvo dostigne reproduktivni period, i stupi u brak. Danas cemo retko sresti da jedna porodica ima vise od dva ili mozda tri potomka, ali tamo gde je to slucaj, radi se ili o „zaostalim“ sredinama ili opet o jednoj besmislici, a to je potreba za muskim potomkom cime se obezbedjuje „sigurnije“ sirenje gena [sto je potpuno van pameti jer ako se „gasi“ prezime ne gasi se loza, muskarci i zene su podjednako dobri i ravnopravni prenosoci gena, tako da prica o pozelnijem muskom potomstvu verovatno vuče koren iz ne samo zaostalih sredina vec i od zaostalog mozga ili nikakvog poznavanja evolucije]. Namerno sam se zadržao kod potomstva jer i brak kao i rad u najvećem broju slucajeva su

samo nacini da se dobije i obezbedi potomstvo. Kao sto zivotinja ima potrebu da nadje zenku ili muzjaka za potomstvo,i da se intezivno bavi lovom dok potomstvo ne podigne do njihovog reproduktivnog perioda,tako i covek ulazi u brak zbog potomstva i zatim se trudi da sto vise radi i zaradi kako bi podigao potomstvo sve dok ono samo ne dostigne period u kojem postaje reproduktivno i udje u brak. U nekim,siromasnijim drustvima,roditelji i dalje „zive“ zbog svog potomstva i pomaze im,bez obzira sto su ovi vec obezbedili sirenje gena[dobili decu],ali ovde se vise ne radi o evolucijskoj potrebi,jer evolucija ne podrazumeva dalju brigu o potomstvu,od onog trenutka kada je sirenje gena vec postignuto i preko svog potomstva. Dakle,ovde se radi o svesnim emocijama,koje su daleko razvijenije kod homo sapiensa nego kod zivotinja nize vrste od coveka,pa se u tome i ogleda jedna „stepenica vise“ koju smo preskocili[mada ima jos na stotine stepenika koje covek mora da „preskoci“ do savrsene razumne ljudske vrste]. Ovde se mora pomenuti jos nesto,sto mozda nema veze sa temom ali rizikujem da bespotrebno budem „napadnut“...coveku treba partner ili partnerka zbog potomstva i to je potpuno ista potreba kao i kod zivotinja nize vrste,tu nema razlike,cak i nacin na koji se bira partner-ka ,i osvaja,vuce cisto zivotinjsko-evolucijski koren,medjutim ostaje otvoreno pitanje ljubavi i braka,koje,naravno kod nizih zivotinja nepostoje. Naravno da ne treba verovati u glupave price o ljubavi golubova,kornjaca ili simpanza,to „odrzavanje“ istog partnera nije nikakvo pravilo kod navedenih primera,a drugo ,to ima i dalje evolucijski karakter,jer muzjak ili zenka mogu „potraziti“ istog partnera ali iz sasvim drugih razloga,pre svega zbog prethodne brojnosti potomaka ili zbog njihovih pokazanih

kvaliteta,pa je posve logično da se ponovo potrazi ili ostane sa partnerom koji garantuje brojno i kvalitetno potomstvo. Nesto slicno se desava i u „ljubavi“ kod homo sapiensa,samo sto se to odvija nesvesno...potreba da se nadje snazan,lep,sposoban,inteligentan i pametan muskarac ili zena je potpuno isti evolucijski zivotinjski princip,jer moze da dovede do moguceg kvalitetnog potomstva. Zaljublivanje je ustvari samo velika zelja za partnerom ili partnerkom iskljucivo zbog tih razloga. To je razlog i za brak,da se obezbedi da niko drugi ne poseduje partnera-ku koji-a je kvalitetan-na,a ne zbog toga sto se navodno vole. Naravno,nece svi traziti sve pomenute osobine kod partnera,jer su tako spojene osobine nemoguće,vec ce traziti partnera prema samim vrednostima koje ceni „biralac“,pa ce tako nekome vise biti bitna lepota,neko ce traziti iskljucivo pamet,neko sposobnost,a mnogi i bar dve karakteristike! Leptirici u stomaku se dobijaju samo iz razloga sto smo kod nekoga prepoznali osobine koje i sami cenimo i u njemu vidimo potencijalnog prenosioca zajednickih gena. Dopamin,adrenalin,noradrenalin i serotonin nas o tome obavestavaju. Verujte da i sve zivotinje imaju takve iste leptirice u stomaku,jer i njihovi hormoni reaguju na isti nacin kada ugledaju „dobru priliku“. Postoje slucajevi,mada to nije pravilo,da osoba trazi u partneru one osobine ili vrednosti koje sama nema,pa tako lepa i sposobna zena moze traziti pametnog i zgodnog momka[bez obzira da li je ruzan ili lep,sposoban ili nesposoban],cime dolazi do mogucnosti da potomstvo dobije sve vrednovane osobine,zbog toga ljudi ponekad potegnu i ono „suprotnosti se privlace“. Medjutim,sanse da se takvom kombinacijom dodje do savrsenog potomstva je vrlo mala,cak postoje velike sanse da

se dogodi upravo suprotno, da se prenesu sve losije osobine... tako da je ipak najcesce pravilo da ce se „pronaci“ oni koji poseduju ili cene iste kvalitete, jer su daleko vece sanse za prenosenje dva dobra alela. A ljubav je najobicnija hormonska [dakle hemijska reakcija], koja ne moze dugo da traje, vec samo onoliko koliko i same pojačane reakcije u mozgu [od jednog dana do tri godine, kako kod koga]. Covek se razlikuje od nizih zivotinja po tome sto moze da idealizuje svoju naviku da bude sa nekim [posledica sire svesti i uma], pa se i samo „vezanje“ na duge staze zasniva na idealizovanoj navici da se bude sa partnerom kao i naravno, to da posto vec cene ili imaju iste vrednosti, u partneru vidi i idealnog sagovornika, sto je, koliko god delovalo nebitno, ipak za coveka izuzetno vazno! Sasvim normalno da su sve ove hormonske i svesne reakcije kod coveka, daleko izrazenije i daleko znacajnije nego kod zivotinja nizih vrsta, sto ustvari i predstavlja najveći deo emotivnih [ne i ostalih] osećanja. Medjutim, jedna druga vrsta ljubavi, nema potkrepu u cistoj evoluciji i samo „hormonskim delatnostima“ vec je svojstvena samo homo sapiensu a vezana je najvećim delom za njegovu duhovnu stranu, ali ulaskom u tu temu, skrenuo bih apsolutno sa teme knjige, jer vec sam zbog „ljubavi“ malo i odlutao [mnogi zbog ljubavi odlutaju]!

Dakle, osnovna zivotna vrednost najvećeg dela covecanstva je potomstvo. Vecina ljudi nije svesna da je to najveća vrednost i kod svih ostalih zivotnih vrsta, i da je u pitanju cista potreba za sirenjem sopstvenih gena. Dobro je sto je tako, naravno, bez potomstva ne bi bilo ni covecanstva ni njegovog opstanka, ali je problem shvatati da je to samo – potreba a nikako ne moze spadati u zivotne vrednosti, jos manje u bilo kakav smisao zivota. Ako se „protivite“ tome da su brak i posao samo

„mere obezbedjenja“ sopstvene egzistencije i posebno „egzistencije potomstva“,i izdvojite ih u posebne vrednosti,opet necete dobiti nista znacajno. Svaki posao za novac i svaki svaki zajednicki zivot sa partnerom, sa „papirom“ i dalje ostaje samo potreba a nikakvo bilo kakav vid zivotne vrednosti. Ali kako se ovde ne bavimo ljudskim potrebama i produzetkom vrste homo sapiens vec iskljucivo zivotnim vrednostima i smislom,treba se zapitati,odakle ovolikom procentu covecanstva takvo pogresno razmisljanje? Odgovor je potpuno jednostavan,u pitanju je izostanak ili prave religioznosti,ili pravog znanja ili odsustvo samovrednovanja,ili izostanak viseeg stupnja inteligencije i svesti[ne samo inteligencije,i ne samo svesti,vec uvek zajedno] i napokon,izostanak onog najbitnijeg- „samospoznaje“! Uzrok ne moze biti u izostanku samo jednog od pomenutih vec u izostanku svih navedenih kategorija...dok,suprotno,postojanje samo jedne[bilo koje od pomenutih kategorija],garantuje da se covек nece zadovoljiti samo brakom,poslom,hobijem i potomstvom,vec da ce traziti i uzvisenije vrednosti zivota,odnosno da ce postaviti i pitanje samog smisla!

NI TVOJE RECI SUVISE MUDRE

Pre nego sto predjem na one istinski pozitivne zivotne vrednosti,moram se opet malo vratiti i pozabaviti sa samim moralnim vrednostima. Kao sto sam vec napomenuo,za vecinu, ona se ne mogu uzeti kao jedina nacela pravih zivotnih vrednosti,ali su uvek „lek za dusu“ kod ljudi koji su pomenuti u prethodnom poglavlju. Pa ako vec ne mogu,ne znaju ili ne zele da traze nesto uzvisenije u svom zivotu,onda moraju stremiti bar ka moralnim vrednostima...u suprotnom,ja zaista ne vidim svrhu njihovog zivljenja. Bez obzira sto cu u obzir uzeti moralna nacela iz samih religijskih „knjiga“ necu se strogo drzati i religijskog pogleda na njih,jer ista moralna nacela su postojala daleko ranije i donekle su samo „prepisana“ u stari zavet,ali su nam poznata iz njega,u najvecoj meri. Sto se ne moze reci za moralna nacela samog Hriscanstva pa cu se na njih osvrnuti posebno bez obzira sto su proizasla iz takozvanih deset zapovesti i sto imaju slicnost ili vezu sa moralnim nacelima istoka. Prva cetiri moralna nacela ili zapovesti necu komentarisati jer su cisto religijska,uz napomenu da se jedan deo druge zapovesti moze svrstati u prave vrednosti a to je deo koji govori o tome ,da nikada ne bi trebali da imamo idola ili idole,niti gledati u bilo koga kao u neprikosnoveni autoritet. Peta zapovest[mada je zapovest,vrlo grub izraz,jer nesto sto se podrazumeva i sto je „normalno“ ne moze biti zapovest],se naravno podrazumeva,ali samo u svom prvom delu[postovanje roditelja],dok je drugi deo o nagradi potpuno besmislen i dvosmislen. Jos jedno „moralno nacelo“-sesta zapovest[ne ubij] je potpuni „visak“,jer se i ono apsolutno podrazumeva,pa bas ne vidim razlog da se uopste uvrsti u moralna nacela pogotovo u religiji i za religiozne. Sedma moralna zapovest da ne cinimo preljube je ne dvosmislena,vec visesmislena i

gotovo apsurdna[ne u smislu da podrzavam prevaru u „ljubavi“,vec je zapovest nerazumna],zatim- ne kradi, kao jos jedna nepotrebna zapovest,potom deveta-„ne lazi“[u skracenoj verziji],koja jeste „na mestu“ ali je nemoguće apsolutno je se pridrzavati[sto je i sam bog dokazao jer je i sam znao to da uradi] i na kraju deseta zapovest koju ni sam Mojsije verovatno nije razumeo[ili je pogresno razumeo],pa je necu ni pominjati. Dakle,prave moralne vrednosti su one koje se podrazumevaju i bez bozjih zapovesti,dok se druge zapovesti odnose na samu veru ,uz jos dve ne bas jasne i dorecene. Postoji tu jos zapovesti koje se odnose na zrtvenik,odstetu,brak,praznike,svetinje,hranu,sveti porez, i slicno,ali su toliko „crnohumorne“ da ne zavrednjuju paznju. Jasno je da se ne mozemo bas mnogo osloniti na moralna nacela starog zaveta,u potrazi za zivotnim vrednostima,ali ih svakako mozemo[bar najveći deo njih] naci u Hristovim „Besedama na gori“.

Moralna nacela koja nam daje Isus,jesu nesto najsavrsenije prema cemu jedan covek treba da tezi,tu jednostavno nema apsolutno ni jedne „zapovesti“ kojoj se moze naci ni najmanja mana,pa samim tim,po meni i spadaju u moralnu „utopiju“. Svakako da treba stremiti ka njima,ali isto tako je jasno da se takva moralnost ni priblizno ne moze postici,medjutim,nije toliko stvar u tome da li mogu da se dostignu,da li su zaista utopija i koliko se treba truditi da ih primenjujemo,vec u tome sto iz ovakvih nacela koja gotovo dodiruju sve ono sto cini zivot,od siromastva i materijalnog bogatstva,duhovnosti,blazenstva,hrane i pica,milosti,lazi,prevare,mira i mirotvorstva,nevino prognanim,radovanja,veselja,pravde,prijateljstva i neprijateljstva,gneva i

svadja,braka,ljubavi,zakletvi,osveti,brigama,zakonima,zlu i dobru,delima...mozemo uzeti ono sto je realno dostizno jednom „malom i gresnom“coveku da postigne, i od toga pokusati sastaviti, jedno zaista pravo moralno merilo vrednosti,po kojem treba ziveti ili bar pokusati ziveti. Ali nikako zbog moguće nagrade ili kazne,treba svaku vezu sa bogom izbaciti,vec zbog toga sto takve vrednosti ,bez obzira da li postoji ili ne postoji neki drugi zivot,bez obzira da li postoji ili ne konacni smisao,bez obzira da li dostigli ili ne zivotni smisao...jednostavno jesu u skladu sa prirodom,cak sta vise,ako ne bogu ili necem drugom transcendentnom,onda prirodi,vracate „dug“ koji ste joj duzni jer vam je „dala sansu“! Ako ste sansu iskoristili,utoliko bolje i za vas i za prirodu[ili boga],ukoliko niste,bar nemate razloga da se sa tugom „okrenete iza sebe! Zbog toga i jesu bitne moralne zivotne vrednosti,jer zaista ce vrlo mali broj ljudi prepoznati prave zivotne vrednosti i ziveti ih a jos manje njih ce ispuniti zivotni smisao[pod uslovom da ga uopste i pronadje],ali moralne zivotne vrednosti mogu bukvalno svi da pronadju i da ih zive[oni koji ne pronadju ni jedno, ni drugo,pa ni trece,verovatno su greskom rodjeni ili jos verovatnije rodjeni sa greskom]. Pominjao sam i moralne vrednosti istocnih filozofija zivota...one se zaista mnogo ne razlikuju od Isusovih,osim u tome sto se kod njih moralna nacela ili apsolutno podrazumevaju ili se do njih dolazi na drugi nacin a ne „zapovestima“ ili nagradom i kaznom, pa nije stavljen toliki naglasak nad njima. Treba samo pomenuti jednu moralnu i pravu zivotnu vrednost koju imamo kod istocnjackog misticizma,a ne postoji kod Hriscana[oni imaju patnju],a to je –„trpljenje“,koje upravo sluzi oslabadjanju od patnje! Posle ovog kratkog osvrtu na moralna nacela,koja bi

trebalo živeti i iz kojih se može izvući jedan deo pravih životnih vrednosti, mogu da predjem i na same prave vrednosti, odnosno „izvodjenju završnih reči“!

AKO MOŽES DA SANJAS A DA TVOJI SNOVI NE VLADAJU TOBOM

U svetu, komercijalizacije, banalizacije, opšte neduhovnosti, lazi i zla, nije tesko pronaci one prave životne vrednosti, čak sta više! Medjutim, u takvom svetu tesko ih je živeti. Rizikujete da budete potpuno „izgurani“ iz igre zvane „nametnuti život“ jer on funkcioniše suprotno od „pravila“ ali i suprotno od vaših razmišljanja [pričam o ljudima koji znaju koje su to prave životne vrednosti i pokušavaju da ih žive]. Kolike su šanse da se dogodi suprotno, pa, naravno, samo teoretske, a treba li zbog toga odustati? Apsolutno ne! Sve što funkcioniše suprotno od „pravila“ mora se jednom pokvariti. Pa i ako budete „izgurani“, bar znate da nikada necete „prestati da radite“ jer pravilno funkcionisete, ne morate brinuti da se nepokvarite. Jeste uspeh ozdraviti kada imate tezak grip, ali je mnogo veci uspeh ne razboleti se kada ste konstantno izloženi velikom prisustvu bolesnih. Naravno, „neuspeh“ je, odnosno najgora

moguca solucija je razboleti se i podleci takvom gripu...a to upravo i ceka svet koji je najvećim delom vase okruzenje. Pravilo-vecine,zaista retko kada govori da je taj put i ispravan,to sasvim sigurno i znate,a pogotovo to pravilo-vecine[ne znam ni zasto se zove pravilo,kada nije pravilo,niti ko ga je uopste izmislio],bas i ne vazi u igri zvanoj-zivot. Budite uvereni da ,gde „trci“ vecina,to je gotovo sigurno pogresan put,bar dok je ljudska svest na ovom nivou. Za tako nesto nemamo pouzdano objasnjenje ali u prilog toj cinjenici ide to sto najveći deo covecanstva ima prosečnu inteligenciju,pa se tu moze potraziti sasvim realan uzrok. Ponavljam po ko zna koji put[jer je izuzetno bitno],da je visok um jedina stvar koja nas razlikuje od nizih oblika zivota[nije to ni uspravan hod ,niti govor ili sl.],kako je inteligencija najznacajnija „implikacija“ uma,a opet,kako se prosečnost inteligencije odredjuje tako sto se gleda visina inteligencije koju ima najveći broj ljudi,vrlo lako da se u tom pogledu veoma varamo,jer mozda smo jos uvek samo u ranoj fazi vrste homo sapiens,pa samim tim i prosečna inteligencija ne mora biti i ona-„normalna“za homo sapiensa. Greska je bilo koje ili kakvo „stanje vecine“ uzimati kao „normalu“ ili merilo,pa na osnovu toga odredjivati koliki je prosek,bilo cega. Statisticki gledano,to je sasvim u redu,ali samo u relativnom smislu. Bez obzira sto znamo da je prosečni koeficijent inteligencije,nepromenljiv,bar od kada se meri,to je ipak suvise kratak period da bi evolucija uma pokazala znacajnija pomeranja ka napred. Za milion ili vise godina,mozda ce[a i vrlo verovatno],prosečna inteligencija biti na nivou onoga sto danas zovemo genijem,a genijalnost ce mozda predstavljati IQ od 350,koji je danas,naravno,nezamisliv. Sve ovo govorim,pod uslovom da

homo sapiens jos uvek nije dostigao vrhunac kao vrsta,i da ce se svest i um sve vise „prosirivati“ i napredovati. Ako jeste,i ako nam se um nece dalje razvijati,onda –tesko covecanstvu! Greska je misliti da um i svest napreduju zajedno sa tehnologijom i novim saznanjima,to apsolutno ne moze biti povezano...samo evolucija je ta koja nam to moze obezbediti. Kod razvijenijih mozgova,kao sto je to slucaj sa genijima,visokoumnima ili produhovljenima,znaci da je kod njih doslo do „pozitivnog genetskog ili transcendentnog mutiranja “ i da su oni dostigli onaj nivo svesti i uma,koji ce biti „normalan“ za milion godina. Oni su mozda dostigli vrhunac moguće svesti savrsenog homo sapiensa,i mozemo se gotovo apsolutno „pozivati“ na njihove „reci“ ,ako trazimo prave zivotne vrednosti i smisao zivota,ali njihov zivot ne mozemo uzeti kao primer zivljenja „ispravnih vrednosti“[o tome sam pisao u „Kuli genijalnosti“]. Pomenuti nisu svoj zivot gradili na pravim vrednostima ali jesu govorili ili pisali o njima,ali gotovo da se sve prave zivotne vrednosti mogu svesti na samo tri-znanje,duhovna harmonija i moralna nacela. Ovo poslednje smo izvukli iz religije,filozofije i onog racionalnog u nama,duhovna harmonija takodje ima koren u pomenute tri oblasti ali je specifikum i najvise obradjena vrednost,za istocnjacki misticizam,odnosno zivotnim filozofijama istoka,i na kraju,znanje,do kojeg smo dosli uz pomoc gotovo svih pomenutih oblasti[osim religije] ali i na osnovu kritickog uma kao i onih mudraca,genija,duhovnika koji su uspeli da proniknu u najvece dubine svoje svesti. Ovde je trenutak da pomenem jedno sopstveno ispitivanje javnog mnjenja,gde sam zatražio od gotovo tri stotine sedamdeset,uglavnom mladnjih ispitanika,da navedu,odnosno rangiraju najmanje po tri prave zivotne vrednosti...pa se na

prvom mestu,na moje zaprepascenje, naslo-zdravlje,sto dovoljno govori o tome da vecina i nema pojma sta su uopste to zivotne vrednosti. Zatim slede i ostali prilicno glupavi odgovori...na drugom mestu-sreca,na trecem -ljubav,na cetvrtom-porodicna harmonija,pa tek onda na petom mestu nailazim na jednu „izvedenu“ pravu zivotnu vrednost-iskrenost! Zanimljivo da je bilo i odgovora poput-bavljenje politikom ili sportom,medjutim,niko nije naveo ni jednu jedinu vrednost koja bi mogla da spada u pogresne,dakle,novac,karijera,lepota...i sl.,sto naravno govori da su ispitanici navodili one zivotne vrednosti za koje misle da su ispravne ali ih „ne zive“,i da su svesno izbegavali iskrenije odgovore,jer bi se negativne vrednosti morale „pojavit“ kao „pozitivne“ u bar polovini slucajeva. Da li to govori o tome da ljudi znaju koje su to krive zivotne vrednosti,pa ih izbegavaju u odgovoru,bez obzira sto ih i sami zive,a da uopste ne znaju sta bi to mogle biti pozitivne vrednosti,pa otuda i ovako glupi odgovori? Moguce. Cak,vrlo verovatno,pogotovo ovo drugo. Ali da se vratim pomenutim,jedino ispravnim zivotnim vrednostima,na koje se zaista treba osloniti na putovanju zvanom zivot[ili bar pokusati],ili se osloniti na makar jednu od njih,jer bez izbora bar jednog od ova tri puta[ili dva,cak i sva tri],ne mozete stici ni do zivotnog smisla,koliko god se trudili. Zivotne vrednosti su ustvari putevi[jedini moguci],koji vode ka otkrivanju i ispunjenju zivotnog smisla!

AKO MOZES DA MISLIS A DA TI TVOJE MISLI NE BUDU SEBI CILJ

Moralne vrednosti,odnosno nacela sam vecim delom obradio ranije,iz razloga sto moralna nacela kao zivotna vrednost,tesko da mogu da dovedu i do ispravnog smisla zivota,tako da se –znanje i duhovna harmonija,ipak izdvajaju kao nesto drugaciji,ispravniji pa i laksi nacin u potrazi za objektivnim smislom. Medjutim,do subjektivnog smisla zivota,svakako da moralna nacela mogu dovesti. Samo cu ovde dodati da to jeste najtezi put,iz dva razloga...vrlo je tesko coveku da zivi konstantno zivot bar donekle moralan,pa cak i da stremi ka njemu,jer je jasno da covек nije dorastao toj izuzetno uzvisenoj vrednosti,osim ako se prethodno nije odlicno „duhovno pripremio“[naravno da ima onih koji ga sasvim uspesno zive]. Glavni krivac za to sto covек nije „dorastao“ samim moralnim nacelima,opet je evolucija...odnosno to sto covек jos uvek nije dostigao evolutivni nivo koji bi ga osim uma,dodatno „odvojio od nizih zivotnih vrsta,a to je prosirenje svesti do tacke velike duhovnosti. A drugo,ovaj put nam je najmanja garancija da cemo ispuniti zivotni smisao,i po tom pitanju je „tezak“! Zaista,samo „najhrabriji“ se odvaze da krenu stazom moralnih nacela da bi dosli i ispunili smisao zivota[makar sopstveni,ne uvek i objektivni]. U ovom poglavlju cu obraditi preostale dve zivotne vrednosti,dakle duhovnu harmoniju i znanje!

Duhovna harmonija!

Prvo bih odmah skrenuo paznju da duhovna harmonija nije isto sto i „unutrasnji mir“, niti je „unutrasnji mir“ neizostavni deo duhovne harmonije [dakle, moze da bude ali mnogo cesce nije]. Duhovna harmonija predstavlja stanje „dugorocno“ prosirene svesti, koje kod retkih moze biti i „urodjena ili data karakteristika“ ili se do takvog stanja moze doci iskljucivo preispitivanjem i spoznajom sopstvene licnosti. Samo preispitivanje i spoznaja sebe, ne mora i garantovati duhovnu harmoniju, jer je pitanje koliko pravilno „vrsimo“ preispitivanje i da li smo zaista spoznali sebe ili smo samo umislili da jesmo. Vraticu se na unutrasnji mir, do kojeg mozemo doci samim „ulaskom“ u duhovnu harmoniju, ali najcesce se desava upravo suprotno, da postizanjem duhovne harmonije, dobijamo „unutrasnji nemir“, kao posledicu borbe izmedju naseg dobrog i zlog, ili pozitivnog i negativnog, koje smo pronasli, odnosno prepoznali u nama u toku faze preispitivanja sebe. Duhovna harmonija je dakle, najcistiji vid samospoznaje svojeg-ja, i uskladjivanja svoje licnosti sa samom sobom a ne uskladjivanje svojih losih i dobrih karakteristika radi unutrasnjeg mira... naravno, jos bolje ako neko moze da uskladi i ovo drugo pa da uz duhovnu harmoniju stekne i unutrasnji mir, ali to se retko desava, ili se desava kod onih koji nisu do kraja spoznali sebe. Sta onda znaci, uskladjivanje svoje licnosti sa samom sobom... pa jednostavno, prihvatiti sebe onakvim kakvi jeste, svesni da imate i „gresaka“ bilo u moralnom ili duhovnom, karakternom smislu, ali i svesni i pomireni sa tim da ce se voditi „ljuta“ borba izmedju svih karakteristika vase licnosti koje ste otkrili. Ako zelite da izbegnete tu borbu, morate pozvati u pomoc i moralna nacela ali i religiju, sto i dalje nije garancija da cete uspeti [mozda cak i napravite veci sukob], ali ukoliko niste religiozni, a zelite da

dodjete i do duševnog ili unutrašnjeg mira, bolje odustanite na vreme. Znanje će delovati potpuno suprotno, ono će vam samo pogorsavati unutrašnji mir [ili nemir], ali svakako da duševnu harmoniju neće ugroziti, već samo pomoći njenom održavanju. Ali, to nije tema ove knjige, ovde je bitno staviti naglasak samo na duhovnu harmoniju kao ispravnu životnu vrednost, koja vas može odvesti, ukoliko uspevate da održite takvu harmoniju i do spoznaje i dostizanja životnog smisla. U najkraćem, duhovna harmonija je apsolutno zadovoljstvo sobom, kakvi god da smo [naravno, misli se na ličnost ne na fizičke karakteristike - za one kojima je knjiga greskom pala u ruke, jer su pomislili da je tema iz naslova vezana za VREDNOSTI plemenitih metala i kako doći do njih].

Znanje!

Naravno, ovde neću govoriti ni o tome šta je to uopšte znanje niti o načinima pomoću kojih možemo da ga sticemo, to bi usmerilo temu na potpuno drugu stranu, već isključivo o kakvom i kojem znanju je reč, značaju znanja i njegovom uticaju na naš život, kao možda najznačajnije životne vrednosti. „U znanju je moć“, recenica koju ste bezbroj puta čuli, ali pitanje i kako ste istu shvatili! Naravno da znanje ne predstavlja umnu moć, nad drugom osobom koja poseduje manje znanje, jer o takvoj vrsti moći ne možemo videti bukvalno nikakvu naročitu korisnu nadmoć, osim ako bi banalizovali stvar pa rekli da vas profesor na fakultetu ima umnu moć nad vama iz razloga što ima i „više škole“, ali to blage veze nema niti sa pomenutom maksimom, niti sa ovom

temom,pa cak cesto ni sa realnoscju. Moc koju dobijamo znanjem je pre svega moc koju posedujemo nad samim sobom,u smislu da smo „dalekovidiji“ u shvatanju i sebe i sveta oko sebe,jer stojimo na uzvisenijem brdu od onih koji poseduju manje znanje,pa samim tim daleko bolje i vise vidimo,sto ce nam svakako pomoci da mnogo pre ugledamo zivotni smisao i put koji vodi ka njemu. Znanje nam daje odlican pogled na okolinu zvanu-zivot. Sto smo na visem brdu znanja,bolje za nas[da ne citiram sad Njegosa]. Na kraju,mora se pomenuti i koje ili kakvo se to znanje podrazumeva,kao prava zivotna vrednost. Ne moze jednostrano znanje,koliko god da je,podrazumevati znanje koje je potrebno da bi se za nekoga reklo-„ima znanje“. Doktor ekonomije,medicine,prava,astronomije,geologije,politickih nauka...ne moze posedovati znanje potrebno da se popenje na nase uzviseno brdo znanja. Znanje koje se podrazumeva kao prava vrednost je pre svega sticanje i stalna zelja za sticanjem opsteg znanja,ili vrlo dobro poznavanje opste kulture,ali i ne samo to,jer se moraju odlicno poznavati i jos dve oblasti,filozofija,prirodne nauke i na kraju pokusaj dostizanja mudrosti bez obzira na godine zivota. Posebno treba naglasiti,ovo-„stalna zelja za sticanjem znanja“,jer koliko god znanja da posedujemo,onog trenutka kada nam splasne zelja za sticanjem jos veceg znanja-vise nismo u igri,ispali smo iz koloseka prave zivotne vrednosti. Cak bih mogao reci da je zelja za znanjem mozda i bitnija od toga koliko znanja imamo. Dalje...mislím da potrebu za poznavanjem opste kulture nemam potrebe ni najmanje da objasnjavam,prirodne nauke se odlicno moraju poznavati,jer smo u prirodi i sami smo priroda,isto vazi i za poznavanje filozofije kao verovatno najbitnije karike u lancu znanja,jer

dobro poznavanje ove oblasti znatno nam olaksava put ka smislu ali i put ka pomenutom dostizanju mudrosti[koje se naravno nikada ne moze dostici,ali se mora pokusavati]. Mozemo imati deset fakulteta iz oblasti prirodnih i drustvenih nauka,ali bez filozofije i stremljenja ka mudrosti,i dalje smo „glupi“ za korak ka smislu zivota. I obrnuto,mozemo završiti filozofiju sa prosekom deset,pokusavati i raditi na tome da budemo sto mudriji,ali ako nepoznajemo dobro i prirodne nauke,opet smo vrlo daleko od pravog puta. Ove tri oblasti[plus poznavanje opste kulture] ne mogu se odvajati,vec „deluju samo u kompletu“! Ako vam treba bolje objasnjenje pojma mudrosti,to je u najkracem-duhovno i iskustveno zivotno znanje.

AKO MOZES DA POGLEDAS U OCI POBEDI I PORAZU

Smisao zivota! Smisao zivota treba razlikovati od konacnog smisla,koji tesko da ce nam ikada biti spoznatljiv ,bar „sa ove“ strane iskustva i za koji ne mozemo sa sigurnoscju reci da li uopste i postoji. Tako da covecanstvo,sa ovakvim datim ili do sada razvijenim mozgom,ne mora ni da poteze to

pitanje,bar jos stotine hiljada godina. Zivotni smisao nam je zato dokuciv,doduse ne bas za veliki broj ljudi,ali se nadamo da ce se broj iz godine u godinu uvecavati inflatornom brzinom,jer u prilog tome nam govore trenutna desavanja u svetu u svim sferama delatnosti. Medjutim,i taj mali broj ljudi,koji je dosao do zivotnog smisla ili je jos uvek u potrazi za njim,mozemo podeliti u dve „kategorije“ pa samim tim i na sam smisao zivota moramo tako gledati. Svaki covek nesvesno traga za smislom zivota[u suprotnom bi odmah skocio sa mosta],medjutim da bi se potraga preselila u svesno,mora doci do pomenutog prosirenja svesti,koje mozemo postici zivljenjem ispravnih zivotnih vrednosti[ili jednim od njih]. Kada dodje do svesnog,covek i krece u svesnu potragu za smislom,ali on vec ima pripremljene puteve ili put do njega,jer u suprotnom,on do takvog pitanja ne bi ni dosao. Bez obzira sto covek pronadje smisao zivota i krene prema njemu ispravnim putem,to jos uvek ne znaci da je i smisao ispravan. Dakle,covek krece prema onome sto je on „otkrio“ i to naravno moze [i jeste] biti subjektivan smisao zivota. I pored toga sto verovatno gresi,takvim ljudima ne smemo niti mozemo bilo sta prigovoriti,jer oni se sasvim sigurno krecu pravim putem,a to sto im je cilj pogresan,ne znaci da ih treba i „ometati“,vec im treba dati i podrsku,jer oni veruju u sebe i u svoj pronadjeni smisao. Bez obzira da li ce „gresku“ otkriti na vreme ili ce umreti sa uverenjem da su dosli do svog smisla zivota i ispunili ga,oni nisu u zabludi. Pomenucu jos jednom,da je smisao zivota uvek visoko uzvisena „stvar“,prema tome,ne moze neko verovati da je otkrio smisao zivota i krenuo ka njemu ispravnim putem,ako je to recimo,onaj smisao koji sam pominjao da vazi za 80% covecanstva. Oni i ne postavljaju takvo pitanje,jer nemaju

„otvoren put“ ka takvom pitanju! Sa druge strane, objektivni smisao zivota se zna, njega niko ne moze osporiti. Ali tu stoji pitanje... ako se vec zna, cemu onda potraga za njim i zasto onda svi ne krenu tim putem. Na oba pitanja je lako odgovoriti, jedno je nesto saznati a sasvim drugo nesto otkriti! Ne mogu se ja koji vrlo dobro zna sta je to elektromotor, porediti sa onim koji ga je i otkrio, pa samim tim ne mogu ni ponovo krenuti da ga otkrivam bez obzira sto apsolutno znam sve o njemu i sto mogu da ga napravim ili cak usavršim. Ali nije ovde naglasak na tome sto se ne moze otkriti ono sto je vec otkriveno, vec u razlici izmedju mog vidjenja i razmisljanja o elektromotoru i pogledu njegovog pronalazaca na njega... dakle, u pitanju je odnos ;Ja-Pronalazac elektromotora-Elektromotor! Objektivni smisao zivota nije niko otkrio i objavio to covecanstvu! Smisao zivota nije necija teorija ili patent, on postoji u nama i nezavisno od toga koliko smo ga svesni ili ne. Smisao zivota postoji, pa sve i da niko nikada nije postavio to pitanje ili razmisljao o njemu! To sto je on poznat, ne znaci i da je otkriven. Svi mi znamo da nasa izgubljena licna karta negde postoji ali ne mozemo da je pronadjemo... i necemo je naravno ni pronaci , sve dok je ne potrazimo, ali ona jeste negde, nezavisno od toga hocemo li je traziti ili ne. Kada sam vec kod ovog primera, iskoristicu priliku da objasnim i ispravan put zivotnih vrednosti... ako znamo gde smo poslednji put imali licnu kartu kod sebe i ako se setimo svakog predjenog puta od tog trenutka, naravno da cemo ako se budemo kretali istim tim putevima u potrazi za njom, imati i sansu da je nadjemo. Necemo, sigurno, ako smo taj dan bili jedino u prodavnici, traziti nasu licnu kartu ispred kioska pored kojeg nismo ni prosli. Dakle ako mi neko i „saopsti“ u cemu je smisao zivota, to ne znaci da sam ga i pronasao. Vecina ljudi

i, nadam se, zna u čemu je smisao života [objektivni], ali će retko ko krenuti i da ga otkriva, ne zato što ne želi [mada ima mnogo i takvih], ne samo što ne može [također ih mnogo ima], već upravo i želi i mogu ali ne znaju ni kako niti gdje da ga traže. Naravno, uvijek postoje i oni [opet veliki broj] koji i nemaju pojma ne samo šta je objektivni smisao života, nego nemaju pojma ni šta znači pojam-smisao života. Postoji i manja grupa koja se „opire“ tome da je objektivni smisao života, zaista i „objektivni“ već da je to nešto drugo ili da uopšte i ne postoji, ali to su opet subjektivni stavovi nešto maloumnijih.

Objektivni smisao života je „ono“ što morate da vratite, majci prirodi, bogu ili nečemu trećem, zbog toga što vam je omogućeno da uopšte budete deo života i to onog za sada najuzvišenijeg-umnog čovjeka. Mogli ste biti slon, leptir, obična biljka, korov... moglo vam se desiti [i to vrlooooo lako], da se uopšte i ne pojavite na pozornici života. Kada bi ste seli i dobro razmislili šta je sve zaista moralo da se dogodi od početka kosmosa pa do toga da se vi rodite kao razumno biće zvano čovjek, cenili bi svoj život toliko da bi ste vrlo verovatno postali egoista najvećeg stepena, zato je dobro što ljudi ne razmišljaju o tome ili što ne znaju koliko su male sanse bile da se pojave ovde i šta je sve i koliko toga moralo da se odigra i poklopi u mikrosekundama i to milionima puta kroz period od četrnaest milijardi godina. Ne bitno za smisao života ko je i šta je tvorac [to je bitno za konačni smisao], i kako se sve odigravalo na putu do vas, ali darodavcu tako uzvišenog i toliko velikog poklona, morate da se zahvalite, i da mu ili joj uzvratite makar „sitnicom“ zvanom ispunjenje smisla života. A uzvratite samo tako što ćete stremiti ka pravim životnim vrednostima i ispuniti životni smisao-ostaviti večni trag o sebi

i svom postojanju[ne mislim na nadgrobni spomenik,naravno],a to necete postici tako sto cete zasaditi drvo ili iskljucivo ostaviti potomstvo. Stoji to pitanje,da i ako ljudi dodju do „prosirenja svesti“ i pronadju ispravne vrednosti i zele da ispune onaj pronadjeni objektivni smisao,ne mogu to svi postici,niti su svi podjednako umno sposobni niti sad sedam milijardi ljudi treba da napise dobru knjigu[sve i da uspeju u tome,nemoguće je sve te knjige odstampati ili izdati]...pa kako onda,to objasniti? Naravno da nece svi, niti mogu svi napisati dobru knjigu ili knjige,ali svako je sposoban za nesto,u svakom zanimanju[osim u polju vecine drustvenih nauka],osim knjige,odnosno zapisane misli, moze se uraditi bilo sta sto ce ostati zapazeno i kroz vase delo i kroz vas. Dakle-DELA,ali uzvisena dela! To je jedini objektivni smisao zivota! Naravno,treba napraviti razliku izmedju genijalnih i uzvisenih dela. Genijalna dela i genijalni ljudi jesu ispunili zivotni smisao ali oni nisu tema niti svi mogu biti genijalni ili napraviti nesto genijalno. Ali uzviseno delo mogu napraviti gotovo svi...svi koji se „prosvetle“ ,naravno...ostalima cemo ostaviti da pisu ljubavne romane,da projektuju solitere i nove automobile,da slikaju portrete turista pored morskih plaza ili da pisu tupave pesme. Uzviseno delo mozemo napraviti cime god da se bavimo,ali ne u smislu da to uradimo u okviru svog profesionalnog zanimanja...bilo bi glupo ocekivati da vodoinstalater ili pravnik naprave uzviseno delo[mada bi vodoinstalater napravio uzviseno delo ako bi wc solju postavio iznad bojlera],vec bez obzira cime se bavili profesionalno,svako moze u zavisnosti koji put[pravu zivotnu vrednost] izabere da u toj sferi i napravi delo[sva tri puta su uzvisena],dakle bez obzira sto imamo mali broj puteva,lepeza mogucih uzvisenih dela je zaista ogromna,sasvim sigurno

svako tu može da se pronadje! I da završim,dakle,objektivni smisao života je ostaviti iza sebe najmanje jedno UZVIŠENO DELO,koje će ostaviti traga i samo po sebi ali i naročito o vama kao njenom tvorcu..a uzvišeno delo je svako originalno delo koje se dotiče oblasti koje sam pominjao kroz tri prave životne vrednosti.

I DA NEPOKOLEBLJIV UTERAS I JEDNO I DRUGO U LAZ

Moderna civilizacija nam je donela nešto što bi po svim pravilima evolucije,trebala da nam „odnosi“ ...medjutim,problem je u tome što tehnologija i sama civilizacija[u tehničkom smislu] mnogo brže napreduju nego što je to slučaj sa evolucijom koja je veoma spor proces. Tako da ne samo što nam moderna civilizacija donosi ono što treba da nam oduzme,vec nam i oduzima ono što smo imali. U svakom vremenu,od nastanka razumnog života,kapital[kasnije i novac],moc i ugled su bar nekome predstavljali životne vrednosti,ali je većina čovečanstva ipak stremila nekim drugim,daleko pravilnijim životnim vrednostima,što je jasno ako se pogleda period od pre tri hiljade godina pa do početka srednjeg veka.

Znanje,produhovljenost,moral i religija su predstavljale vrh ka kojima je težio gotovo svaki covek. I umesto da sa razvojem svesti[doduse vrlo malim za to kratko vreme,ali ipak se morao desiti i najmanji korak napred],sve vise ljudi shvata sta je to prava vrednost i da se potreba za kapitalom,moci i ugledom smanjuje,desava se zahvaljajuci brzom napretku tehnologije i modernizovanjem civilizacije sasvim nesto drugo[ne racunam tu period srednjeg veka,naravno]...ljudi su gotovo u potpunosti izgubili vezu sa pravim vrednostima a moc,novac i ugled su postali novi ljudski bogovi,zamenivsi one koji su bili daleko bezazleniji i bolji. Ne radi se ovde o tome da je razvoj tehnologije ili ubrzana modernizacija nadjacala zakone evolucije,kao sto sam vec jednom i napomenuo to apsolutno nije moguće,stvar je u tome sto pomenuti napredak moze da uradi nesto drugo –da potisne iz svesnog u nesvesno,ne samo pitanje zivotnih vrednosti i smisla,nego sve ono sto je u sferi duhovnog. Jednostavno,tehnologija,tehnika,savremen zivot,trka za novcem[zbog egzistencije],pripadaju „materijalistickom“ nacinu zivljenja i sasvim je logicko da je ono duhovno gurnuto ne u stranu,vec u nesvesno. Krivca ovde necu traziti,mada je „krivac“ poznat,ali ako se pitate da li ce doci vreme da se duhovno vrati covecanstvu iz nesvesnog i da se napokon okrenemo nekim daleko pametnijim i potrebnijim stvarima u zivotu...odgovor je-da,i to vrlo brzo,cim se udari glavom u zid. Zelja za novcem,moci,ugledom,popularnosti i gledanje u njima-SVE,vrlo je ogranicen stav iz razloga sto se u malom gleda veliko,i postaje se potpuni zarobljenik tih istih malih stvari. Savremeno doba je doba u kojem je Bog postao mrtav,u kome se porice zagrobni zivot,u kome nema mesta za unutrasnji zivot,u kome covek sam sebi postaje centar sveta,pa je

sasvim logično da je zavlada „duhovna dosada“, u kojoj se čovek oseća praznim i slomljenim. Bez obzira što takav stav možda u većem delu ima dobru podlogu, ali svakako da nije prirodan za čoveka, jer ono što većina zove umni i duhovni napredak [pravilnije je prelazak iz nesvesno u svesno], ne može se dogoditi ako nemate nešto „veće od sebe“ s čim bi se upoređivali... nešto uzvisenije za čim težite i šta želite da dostignete. Samo tako život iz dosadnog i ispraznog prelazi u fazu duševne „avanture“, i vraća vas u igru zvanu život. Treba „stvoriti“ boga [ne kao idola, naravno], treba „stvoriti svoj zagrobni život“, svoju svetinju, jer treba pokrenuti i sebe kao ličnost, upoređujući se sa njom, trčati za njom, dostizati je... jer ako nemate nekoga ispred sebe koga želite da dostignete, pa čak i prestignete, vaša ličnost je „mrtva“... zasto to mora biti svetinja, bog?... pa zato što ga ne možete dostići, sve ostalo sa čim bi se upoređivali spada u nizi oblik idolopoklonstva i bilo bi vam dostizno. A kada ga dostignete i prestignete, i kada ispred sebe više nemate nikoga, vaša ličnost ponovo postaje „mrtva“!

AKO MOZES DA PODNESES ISTINU KOJU SI
IZREKAO

Prema shvatanju savremene nauke, pre svega evolucije i kvantne mehanike, kao i mnogim biogeološkim naukama, život

je nastao slucajno. Sto se tice evolucije,tu nema nikakve dvojbe da je to istina i to sam vec objasnio kroz stanoviste „ciste“ evolucije. Sto se kvantne fizike tice,ona jeste pre svega „fizika slucajnosti“ i slucajnosti u njoj imaju daleko najveću ulogu,pa ni tu ne bi imali sta posebno da diskutujemo kada je sam zivot i njegov slucajan nastanak u pitanju. Kod biologskih i biogeoloskih nauka,takodje nemamo nikakvu dvosmislenost po tom pitanju-zivot jeste slucajnost! Medjutim...ako smo „slucajnost“,onda je potpuno nebitno da li postojimo ili ne,nepotrebni smo i sebi i svetu,zar ne? Zasto onda ja vas[i mnogi drugi],“opterecujemo“ smislom zivota i zivotnim vrednostima? Ako smo slucajno tu,cemu onda pitanja poput-ko sam?,kuda idem? Pa kao prvo,takvo razmisljanje nije na mestu,bez obzira da li jesmo ili nismo ovde slucajno,to ne moze da menja bilo sta po pitanju niti zivotnih vrednosti a jos manje smisla zivota. Naprotiv,morali bi daleko vise da cenimo zivot i da gledamo da ostavimo sto vise traga o nasem postojanju,a ne da zivot potrosimo na krive zivotne vrednosti. Slucajnost nam ,sasvim logicko,daje najmanje izbora po tom pitanju a jos manje drugu sansu! Kao drugo,sve nabrojane nauke gledaju iz svog samostalnog ugla,dakle onog „najcistijeg“,a to jednostavno nije dobar nacin da se ispravno sagledaju stvari. I kao trece, evolucija,kvantna fizika i biogeoloske nauke NE ZABRANJUJU mogucnost[cak ni same po sebi] da zivot ipak nije toliko slucajan,jer cim se pomenute nauke ili bilo koja od njih,spoji sa bilo kojom „duhovnom“ disciplinom,dobija se sasvim nesto drugo...dolazimo do toga da se svet moze sagledati i iz sasvim drugog ugla,bez ikakvog „pomeranja“ ili „prilagodjavanja“ pomenutih nauka. Zatim tu imamo,pogotovo kod kvantne fizike,mnogo implikacija koje

govore i naginju daleko više duhovnom nego fizičkom svetu, kao i to da kod kvantne fizike, pa čak i kod evolucije, determinističko-kauzalne mogućnosti još uvek nisu isključene, jer do njih ne možemo [ili vrlo teško] doći! Slučajnost nam oduzima „pravo“ na prouzrok, što nikako ne možemo prihvatiti ni sa jednog gledišta. Bolje je reći da su sve pomenute nauke, koje su istina, prividno dosle do slučajnosti kao prouzroka [bez obzira što slučajnost ne može biti prouzrok], samo ustvari dosle do onog uzroka od kojeg ne možemo dalje na empirijski način... pa sve ono što je iza toga, dakle transcendentno, prevedeno je u slučajnost jer nemamo bar trenutno pravog odgovora. Ali, svakako, treba naglasiti da što se empirijskog saznanja tiče i trenutnih umnih sposobnosti čoveka - život jeste slučajnost! Ako se udje i u filozofske implikacije i evolucije i kvantne fizike, iza „slučajnosti“ sasvim sigurno ima još nečega. Tako da u zavisnosti da li gledate sa materijalističkog ili idealističkog pogleda, može se govoriti o jednoj ili drugoj mogućnosti, ako se ova dva pogleda međusobno „izmesaju“, opet dolazite do jačeg „alela“ idealizma, pa se i na osnovu toga može sasvim sigurno reći, da ni evolucija kao i moderne prirodne nauke, još nisu rekle sve o sebi. Ponavljam - koji god pogled da odaberete, ništa ne može da se menja po pitanju životnih vrednosti i smisla, jer bi i konačnim verovanjem u „slučajnost“ morali uložiti još više truda da bi se „opravdali“!

IZOPACENU OD PODLACA U ZAMKU ZA BUDALE

Malo cu se vratiti na zivotne filozofije istoka ciji je pogled na zivotne vrednosti i smisao, donekle slican kao i kod DFEN-a, ali bih zeleo da objasnim njihov pojam Boga, iz razloga, da bi lakse shvatili prethodno poglavlje [ili sta je pisac hteo da kaze], kao i zbog razloga zasto su te filozofije mnogi shvatili pogresno pa ih preinacili u religije. Bog nije nikakva licnost ili bice... Bog je samo znacenje postojanja ili prisutnosti. Ove filozofije upravo trazite od vas da stvorite „prazninu“ a ne da trazite bilo kakvog boga [bice], a upravo kada postignete tu prazninu, tu se smesta ono uzviseno, vas bog, vas smisao, vase vrednosti. Citava prica se ustvari i vrti oko postizanja ovog „praznjenja“, da bi ste napravili mesto vasesm nesvesnom da se u potpunosti ispolji na onom mestu gde je obitavalo vase dotadasnje svesno. Vase pravo-JA, se nalazi u vasesm nesvesnom, to vam je verovatno poznato, i dolaskom u svesno vi taj deo svojeg Ja i ispoljavate, medjutim sve ono sto je ostalo u vasesm nesvesnom, radice protiv vas i vaseg svesnog, jer zeli da se „pokaze“. U takvom jednom praznjenju i punjenju u vama dolazite do momenta prosirenja svesti ili probudjenja, gde shvatate svu „blagoslov“ koja je bila skrivena u vama. U takvom zanosu, i tom trenutku, saznajete isto ono sto je spoznao i Heraklit... u tome je citava [naravno samo sustina] filozofija istocnjackog misticizma... nema rođenja, niti smrti, sve je jedan uzrocno posledicni lanac koji vam daje

pravo da budete vecni! Saznajete da ste deo jedne energije koja se samo naziva bozanskom, iz razloga jer se tako i osecate. Ovde je evidentno, [poznavaocima savremene nauke, psihoanalize i rane Anticke filozofije], kolika je slicnost ovakve filozofije sa onim mestom gde je danas „udarila“ nauka, a na koje je ukazivala upravo Heraklitova filozofija jos pre dva i po milenijuma ili Frojd i Jung u svojim traktatima o svesnom i nesvesnom. Gotovo da ne postoji razlika. Ali da se vratim istocno-mistickom „Bogu“, koji se ustvari ne gubi, pa zato i ne postoji razlog da se trazi. On je samo zaboravljen negde u nasem nesvesnom, i samim tim je samo pitanje naseg secanja. Secanje je proces koji ne bi trebalo, nadam se posebno objasnjavati, ali da bi se „prisetili“ necega sto zauzima poprilicno memorije, a tako uzvisena stvar ga sasvim sigurno zauzima, mora se, opet se vracam na to, isprazniti veliki deo naseg svesnog da bi imali gde da smestimo „boga“.

U citavu ovu filozofiju, ne bas toliko zbog neshvatanja pojma istocnjackog Boga, vec zbog „ugradjivanja“ u sopstvene kulture, danas imamo ne samo potpuno pogresna rasirena shvatanja ovih filozofija vec i uspesne pokusaje uvlacenja boga-bica u citavu pricu. Neko je to uradio sa dobrim namerama [stari Grci], neko radi komercijalizacije ali i „razbijanja istine“ [zapadna Evropa, Amerika, pa i sam deo istoka, gde je izvoriste ovih filozofija], a neko zbog neshvatanja samih filozofija [istok Evrope, sever Afrike]... ali u velikom delu krajnjeg istoka sveta [dakle cak daleko od svog prirodnog izvorista], ove filozofije su najvećim delom ostale „netaknute“ i jos uvek se uspesno brane od religizacije. Ali da se vratim temi... jasno vam je da u ovom slucaju morate da se oslobodite svoje licnosti [svesne], da je izgubite i da pustite „boga“ unutra. Medjutim to je samo prividan gubitak

ličnosti, jer vi ustvari ne poznajete svoje nesvesno koje vama i inace upravlja. Gubitkom najvećeg dela svesnog, naravno da vam se čini da ste izgubili i najveći deo svoje ličnosti, i da ste dobili neku drugu, vama nepoznatu. Naravno, dobili ste samo ono što ste otkrili novo kod sebe, ono što je bilo u vašem nesvesnom i što vam je „gusilo“ dušu i um, jer želi „napolje“.

Nista se dakle ne gubi, ni najmanji deo ličnosti, već se upravo dobija onaj pravi deo ličnosti koji čini vase –JA. Nemojte misliti da su, genije Frojd i njegov učenik, tek tako dosli do istih ovakvih „teorija“, Frojd je bio odličan poznavalac Budizma, i samo je razumeo vezu i pokušao da to o čemu govore ove filozofije, odnosno njihovog „boga“ smesti u nesvesno i da on sam postane nesvesno. Svesno i nesvesno ne mogu istovremeno da deluju kao što ličnost i „bog“ ne mogu zajedno da postoje u vama...iz ovoga je „izvucen“ vrlo bitan, ustvari najbitniji postulat ovih filozofija:-“Ili ste to vi ili je „bog“, ili [za one koji ne razumeju]-„ili ste to vi ili ste vi Bog“.

Zajedno ne možete, dakle odluka se mora doneti. Naravno, sve ovo izgleda isuviše jednostavno i razumeti i uraditi, međutim to je ono Sokratovo-„spoznaj samog sebe“, a to niti može biti jednostavno ni za razumevanje a još manje da se tako nešto uradi. Završio bi ovo poglavlje još jednim vraćanjem na ono što je najbitnije za shvatanje ovih životnih filozofija [ostalo je sve razvijanje najbitnijeg „postulata“], a to je postizanje onog naizgled paradoksalnog stanja:-„ispraznite se da bi bili ispunjeni“, ali ispunjeni po prvi put i istinski!

AKO MOZES DA GLEDAS TVOJE ZIVOTNO DELO SRUSENO U PRAH

Ovde bih se malo vratio samom zivotu,odnosno u onom delu,kako ga shvata vecina i zasto ga tako shvata! Nas, na medji istoka i zapada kao i one na samom zapadu,zahvatila su dva „vrlo opasna talasa“,koji su nas poprilocno odvojili od pravog pogleda na zivot. Nase sire okruzenje,zahvatio je talas komunizma i materijalizma,kojih se jesmo najvećim delom oslobodili ali je svakako ostavio posledice koje cemo dugo vuci. Zapad je zapljusnuo,talas kapitalizma i materijalizma,ovog prvog se nece skoro osloboditi[ali morace],dok su se talasa materijalizma,najvecim delom

oslobodili daleko ranije i daleko više nego mi, odnosno naše okruženje, ali to je samo talas filozofskog i naučnog materijalizma, oni imaju mnogo veći problem sa „ekonomskim materijalizmom“, koji bukvalno „ubija“ dušu. Kako god, ni mi ni oni nismo u „dobrom“ položaju da sagledamo istinu. Učili su nas da budemo protivnici postojanja, učili su nas potpuno pogresnim i negativnim ideologijama, i to na takav način i toliko dugo dok nam se to nije uvuklo u „krv“, dok nije zarobilo naše svesno. Mi ustvari i ne volimo niti cenimo život, naprotiv, mrzimo ga a da toga nismo ni najmanje svesni. Posle delimičnog oslobađanja od pomenutih talasa koji su zapljusnuli našu ličnost i dušu, desilo se nešto, što je bilo i za očekivati, jedan deo ljudi je ostao veran pogresnim ideologijama, jer nisu bili jaki da ga se oslobode, dok su drugi [vecina] doživela takozvani „brzi i nagli preobražaj“, koji nikako nije „zdrav“ i ne može biti normalan. Zapljusnuo ih je novi pogresan talas-religije, ali ne one „ispravne“ već religije koja je bila mnogo brza u popunjavanju one ispraznjene „rupe“ u našem svesnom, od drugih duhovnih vrednosti koje su daleko ispravnije. Religija je oduvek bila tu, u našem nesvesnom, i ne traži mnogo kapaciteta, pa je iskoristila priliku da se „ubacuje“ ujedno sa praznjenjem i izbacivanjem prethodnih pogresnih ideologija. Takav nagli obrt, takvo brzo popunjavanje praznine, nije dobro jer nismo ispraznili svesno na potreban i ispravan način niti smo „mucnuli“ glavom [sto je vrsta filtera] pre pustanja bilo cega da zauzme ispraznjeno mesto. To je i razlog zašto je došlo do razvijanja onih religijskih karakteristika koje nisu baš u skladu sa pravom religijom. Tako da smo izbacivanjem jedne pogresne ideologije samo ubacili drugu, isto tako negativnu, koja nas ne uči da budemo neprijatelji postojanja ili da „mrzimo“ život, ali nas

zato uci da je zivot kazna,koji treba da samo „odradimo“ ako zelimo da dobijemo nagradu u nekom drugom svetu. Naravno da zivot nije kazna,niti smo kaznjeni zbog nekog prvobitnog greha,niti zivot treba „odraditi“ na nacin kako nam to govore danasnje religije...zivot je nagrada,i to velika nagrada,kojeg treba sto pre i sto vise prigrлити jer pitanje koliko ce trajati i da li cemo imati drugu sansu. Sve i kada bi sa 99% verovatnoce znali da se zivot negde nastavlja,da ce nam dati vise sansi,ili da je svest vecna,uvek se treba oslanjati na onih jedan posto,koji nam tvrdi suprotno i u skladu sa tim ziveti. Jer bi apsolutno saznanje da „ipak nesto postoji“,pokvarilo u potpunosti igru zvanu –zivot,i svakako da ga ne bi iskoristili kako treba i kako to priroda nalaze...a posle smrti,ako bi nastavili da egzistiramo u bilo kom obliku,zadovoljstvo bi nam bilo daleko vece jer bi bili i svesni i svedoci onoga zbog cega smo ziveli. Jednostavno,morate biti u vrlo bliskoj vezi sa samim zivotom,ako zelite da vam otvori svoje srce. Zapamtite da je „druga obala“ na ovom svetu,samo treba preplivati do nje,ne morate je traziti ni na nekom udaljenom mestu niti u nekom drugom svetu,a jos manje u drugom zivotu...ona je uvek tu,u nama,dakle nepojmivo blizu!

I DA PONOVO PRILEGNES NA POSAO SA POLOMLJENIM
ALATOM

Covek je evolucijom dobio mnogo toga po pitanju svesti i uma,sto ga razlikuje od ostalih oblika zivota ili „mrtvih“ stvari. Jedna od tih stvari je i stalna zelja za traganjem. Svaki covek se radja sa tom potrebom i rođen je za tu potrebu. Covek nije rođen kao potpuno bice i upravo je to razlog njegovog konstantnog „trazenja“ ...kamen,voda,zemlja...su „potpune“ stvari. Cak su i sva ostala ziva bica „potpuna“ ...cvet moze biti samo cvet i nista drugo,riba,slon,mrav,uvek ce biti to sto jesu,medjutim covek moze biti upravo zbog svoje nepotpunosti,mnogo razlicitih licnosti. Moze biti Isus ali moze biti i sam djavo,Pilat ili Kajfa,moze biti Pavle ali i Salve,Juda ili Jovan,Kain ili Avelj,Mojsije ili Aron...svaka mogucnost mu je otvorena i data mu je slobodna volja da bira. Upravo zbog toga,svi oni koji olako shvataju svoje postojanje i sam zivot,propustaju mnogo toga,gotovo sve. Zelja za traganjem,ispitivanjem,istrazivanjem i sebe i zivota,je zelja da covek postane potpun. A samo potpun,covek postaje jedna i svoja licnost. Kakva ce ta licnost biti,zavisi od puta kojim je trazio sebe. I Juda je potpuna licnost i Jovan je potpuna licnost,prvi je trazio sebe u pogresnim vrednostima,drugi je sa verom isao ispravnim putem . Naravno,kada pominjem i Judu i Jovana,ne mislim na njih same i njihove karaktere vec na one karakteristike koje oni danas simbolisu[opravdano ili neopravdano,druga je prica]. Sama nepotpunost coveka ima jos jednu vrlo bitnu prednost,ona dopusta da se covek razvija i menja,ka napred ili ka nazad,na bolje ili na gore,opet je stvar slobodnog izbora puta. To evolucija nije dopustila ni jednom drugom obliku zivota[bar za sada],sto moze govoriti u prilog opciji da je homo sapiens i „nirvana“ zivotnog lanca. Kod onih ljudi koji su potpuni stvarima koje zivot „ne znace“,odnosno gde vise nema mesta za druge uzvisenije stvari ,a takvih je

vecina,spontano nikada ne moze doci do pomenute „potrage“ jer oni takvu potrebu i ne mogu da imaju,po cem u se opet donekle izjednacuju sa oblicima zivota nizeg stepena. Stvari koje mogu dovesti do takve potpunosti,i koje bespotrebno popunjavaju sav kapacitet,jesu sve one koje covek svesno izbacuje u prvi plan a nad kojim tesko da moze da ima bilo kakav uticaj,kao sto su uzmimo za jedan od primera,recimo-brige,koje su vrlo zastupljene i zauzimaju veliki deo prostora. Neko ih deli na ne vazne ili vazne,bitne ili nebitne brige,ali kakve god da su,potpuno je besmisleno davati im takve epitete jer su i same besmislene. Takve i slicne [ali i obavezno besmislene] stvari ,zaokupljaju svesni deo covekovog uma,ne dajuci prostora da se iz nesvesnog bar deo „smislenih“ stvari preseli gde ze i da budu. Neko ce me pogresno razumeti,ne samo kroz ovo poglavlje vec kroz citavu knjigu, pa ce pomisliti da su u nasem svesnom sve lose i negativne „stvari“ a da se sve dobro i pozitivno nalazi u nesvesnom delu. Stvar je,ponavljam,u tome da sve covekove moguće osobine ili karakteristike,pa i sama licnost,ima svoje „skloniste“ iskljucivo u nesvesnom, odakle [opet nesvesno] dolazi do sukoba izmedju onog sto smo „pustili“ u nase svesno da se ispolji kao nasa licnost,dok nasa potpuna prava licnost nema tu sansu. Upravo taj sukob izmedju naseg svesnog i nesvesnog u najvecoj meri i upravlja nasim zivotima,mislama,umom...! Citava prica se vrte oko toga da se potpuno isprazni nase svesno[postoje takvi postupci,naravno],i da se napravi mesto da se nesvesno potpuno ispolji kao nasa prava licnost,sto se zove prosirenje svesti [trenutak prelaska],i na kraju sama spoznaja sebe[kada smo svesni apsolutno svojeg-Ja,dakle ko smo i sta smo,zaista...ne nas deo[kao kod svesnog],vec nasa celina.

AKO MOZES DA SABERES SVE STO IMAS I JEDNIM ZAMAHOM STAVIS SVE NA KOCKU

Kada govorimo o nacinu postizanja prosirenja svesti, a to je jedini preduslov koji morate ispuniti pre nego sto uopste krenete u samospoznaju, traganje ili praznjenje o kojima sam do sada govorio, postoji nekoliko nacina. Prvo cu pomenuti da se ljudi uvek radjaju sa tom mogucnosti, dakle apsolutno niko nije uskracen, medjutim nekome, kao sto su to genijalni ljudi, nesto je olaksan put do takvog stanja, jer kognitivno-duhovne osobenosti igraju veliku ulogu u tome koliko ce nekome put biti otezan ili olaksan, ili da li ce uopste „krenuti na taj put“ ili nece.

Svest se moze prosiriti iskljucivo na tri nacina, a to su – pomocu hemijskih sredstava, pomocu nekih posebnih bolesti psihe ili patoloskih poremećaja u funkciji mozga i na kraju uz pomoc meditacije. Ovaj drugi nacin[na sreću, možda i na žalost] nije dakle moguće „upotrebiti“ kod ogromne većine, jer se radi o retkim, urođenim ili stečenim bolestima u funkcionisanju mozga ali i same psihe. Ovde bih samo objasnio nesto u vezi meditacije...to nije nikakva vezba ili proces koji je vezan iskljucivo za istocnjacki misticizam[kako to vecina zamislja], vec je sama meditacija psihicki proces, koji mozda ima izvor u istocnjackim filozofijama zivota, ali je danas

opsteprihvacen u svim oblastima koji se ili bave ljudskom psihom ili koriste psihu u cilju produhovljenosti. Dakle,svaka danas poznata religija je ima[pod razlicitim nazivima] u svojim „nacelima“,svaka duhovna grana se oslanja na nju, sama medicina,odnosno psihologija ,psihijatrija i psihoanaliza je proucavaju,priznaju i koriste,i na kraju sve zivotne filozofije[i van istoka] su bukvalno nemicne bez nje. Kada se hriscanski svestenik,osami,povuce u svoju keliju,i tu provodi vreme u molitvi i razmisljanju,upravo koristi isti vid meditacije kao i bilo koja pomenuta oblast. Jedina razlika je u tome,sta zelimo da postignemo meditacijom...jeste za sve zajednicko prosirenje svesti,ali najveći deo ljudi u takav proces ulazi opterećen predrasudama ka cilju koji zeli da postigne. Ali o tome nesto vise ,kasnije.

Hemijska sredstva,kao sto su razne vrste opijata,od lakih i teskih droga,lekova koji deluju na psihu,nekada i alkohola...mogu dovesti do prosirenja svesti,ali naravno,ne uvek kod svih,ne uvek u pravom trenutku,ne uvek u prave svrhe,ne uvek do potpune ili ciste prosirene svesti,i vrlo cesto do laznog ili umisljenog prosirenja svesti. Koriscenje ovakvih sredstava,sto i jeste jedan od problema,dovodi i do drugih „deformiteta“ svesti,pa tako da ili se postize lazno ili „neispravno“ prosirenje svesti. Drugo,ne verujem da bilo ko to radi da bi dosao do prosirenja svesti,vec iz sasvim drugih razloga,a najvise zbog „prividnog zadovoljstva“ ili zbog bega od stvarnosti[sto je zloupotreba]. Naravno,posezanjem za ovakvim sredstvima,u velikoj meri negativno uticemo i na fizicko i na metalno zdravlje[ne bas uvek,zavisi od vrste opijata,“doze“ i koliko se cesto upotrebljava],i na kraju takva sredstva mogu „pomoci“ samo onima koji imaju taj laksi i otvoreniji put[dakle,genijima] uz uslov da se to radi sa

namerom i svesno u cilju stanja prosirene svesti. Dakle,u sustini,ne samo da ce koriscenje opijata zaista retko kome pomoci u tu svrhu,kao i cinjenica da mogu biti vrlo nezdravi po nas organizam i psihi,i da stvaraju brzu zavisnost,ovakav vid koriscenja ovih sredstava u bilo koje svrhe,daje mnogo vise stete nego koristi[osim kod pomenutih izuzetaka],pa cu,bez obzira sto sam uzeo ovakav nacin kao mogucnost[jer to i jeste],ipak ga nazvati cistom zloupotrebom i ne bih ga,naravno savetovao nikome. Kroz istoriju imamo samo par ljudi,odnosno genija za koje se zna da su uspesno na taj nacin dosezali ono pravo i ispravno prosirenje svesti[Haksli,Dejvi...],koje im je jos vise pomoglo i u stvaralastvu ali i u dostizanju duhovne samospoznaje,ali tih par slucajeva nikako ne mozemo uzeti kao primer kojim bi trebali da idemo,jer zaista je potreban izrazito uzvisen um,koji je tolika retkost da cu završiti ovaj deo sa –NIKAKO NE POKUSAVATI!!!

Sto se tice funkcionalnih bolesti mozga i psihickih oboljenja,tu stvar stoji gotovo isto kao i sa psihoaktivnim hemijskim supstancama. Bolesti koje mogu dovesti do prosirenja svesti u toku svoje akutne faze,to opet mogu uraditi samo kod vec predodredjenih genijalnih umova. Tako da epilepsiju[„svetu bolest“],koja spada u takva oboljenja i njen uticaj na stanje prosirene svesti,kroz istoriju mozemo jasno tvrditi da je odigrala kljucnu ulogu,kod bar dvadesetak genija u svim oblastima,ali to je i dalje izuzetno mali broj,s obzirom koliko ljudi je bolovalo ili boluje od ove bolesti,tako da se ovaj primer sasvim jasno moze uzeti za to da samo uzviseni umom mogu „iskoristiti“ ovakvu bolest,i to naravno,uvek nesvesno[jer se napad ne moze izazvati kada „bolesnik“ to zeli],u svrhu prosirenja svesti. Epilepsiju sam naveo jer je najcesca bolest i

sto imamo pouzdane podatke kako moze da deluje,tu jos mogu spadati neke funkcionalne i patoloske bolesti mozga,koje su nesto redje,poput-autizma,Retovog sindroma i sl. I neke psihicke bolesti,mada mnogo redje mogu dovesti do prosirenja svesti,ali kao i kod pomenutih funkcionalnih oboljenja moraju imati dobru „umnu“ podlogu. Takva stanja se daleko vise desavaju u pojedinim anksioznim „oboljenjima“ nego kod depresivnih poremećaja. Bez obzira sto imamo dobru potkrepu za ovakve tvrdnje ipak se [pogotovo za psihicke bolesti],ne moze sa tolikom sigurnoscju govoriti i o direktnoj vezi sa mogucim prosirenjem svesti kao sto je to slucaj kod koriscenja psihoaktivnih supstanci gde postoji i naucna potvrda.

Meditacija je svakako „najzdraviji“,najpoželjniji,najsigurniji i najpristupacniji put ka prosirenju svesti,i bez obzira sto je svakako najtezi,on je ipak dostupan apsolutno svima. Prvo treba razjasniti sam pojam meditacije,koji je naravno isti za sve kulture i sve oblasti,a potom i „vrste“ meditacije koje postoje upravo zbog kulture u kojoj se primenjuje i predrasuda sa kojima se ulazi u nju. U najkracem,meditacija je postizanje potpunog telesnog i dusevnog mira sa ciljem apsolutnog opustanja uma,a zatim i koncentracijom na unutrasnje mentalno stanje,sto dovodi do potpunog oslobadjanja nesvesnog,izazivanja vizija,misticnih dogadjaja,stapanja sa bogom ili necim drugim transcendentnim. U blazem,dakle nesavršenijem i nepotpunom obliku[kada ne postizemo apsolutni telesni i dusevni mir],meditacija vise služi za relaksaciju,umirenje,autosugestivne treninge ili u terapijske svrhe. Joga[u neizvornom obliku] je takodje jedan „blazi“ vid meditacije,ali ona se upotrebljava u svrhu i telesne i dusevne

smirenosti i relaksacije. Meditacija u onom pravom smislu je vrlo teska za „izvodjenje“ jer zahteva stalne mentalne treninge, posebno okruzenje, pronalaska „zlatne tacke“, izuzetnu koncentraciju i velike napore uma, dok se najzad ne udje u samo stanje da se meditacija i „dogodi“, kada dolazi do nestanka svih onih potrebnih napora u pripremi ili u uvodjenju u meditaciju i do apsolutnog telesno-duhovnog opustanja. U zavisnosti sa kojim ciljem ili sa kakvim predrasudama ulazite u sam ovaj cin, mozete izazvati sve-od vizija i halucinacija, do stapanja sa bogom[u koga verujete], misticnih dogadjaja, odnosno svega onoga sto ste i zeleli[naravno, u duhovnom smislu...]! Svako od ovih pomenutih „unutrasnjih doživljaja“ jeste ustvari jedna vrsta meditacije, pa ce tako Hriscanin biti blizak Isusu, Musliman Alahu, Hinduista Vishni ili Shivi, Budista ce imati misticne doživljaje, neko ce doživeti odgovor u vidu vizije na svoje pitanje...dakle svaki ulazak u meditaciju sa jasnom namerom, predstavlja ulazak „sa predrasudom“. I bez obzira sto svako od njih zaista doživljava pravo prosirenje svesti, svako ce je doživeti na zeljeni nacin-„ispraznice“ svoje svesno i pustiti da ga ispuni nesvesno, ali bez obzira sto se u njegovom nesvesnom zaista nalazi njegovo pravo -ja, sto ce zaista spoznati deo sebe, meditacija ce najbolje, najobjektivnije i najispravnije „odigrati svoju ulogu“ ako u nju ulazite bez ikakvih svesnih predrasuda. Naravno, u vasem nesvesnom se sasvim normalno nalazi i deo „kulture“ u kojoj zivite, kao i mali uticaj okruzenja i vaspitanja, tako da bez obzira koliki ste, recimo, ateista, necete moci prilikom sopstvene spoznaje izbeci i ono religiozno hriscansko u vama, ili neki podsvesni kompleks koji ste vukli od ranog detinjstva. Bitno je izbegavati svesne predrasude, a nesvesne i nisu predrasude

,vec su upravo istinski deo vas. Da pojasnim jos takozvanu-
„zlatnu tacku“,koja je vrlo bitna prilikom uvodjenja u sam cin
meditacije,a to je ustvari,svaki predmet,svaka tacka koju
posmatrate,dok se neoslobodite svakog vida
razmisljanja,odnosno svega onoga sto vam je u tom trenutku
u glavi,da bi mogli nesmetano da nastavite proces dalje[ne
bitno je da li posle toga zmurite ili gledate u istu tacku ili
predmet,bitno je da vam se svaka umna aktivnost zaustavi,pa
samim tim i niste svesni vise predmeta u koji ste gledali].
Naravno,potrebni su intezivni i stalni treninzi,jer je nemoguće
postici bilo kakvo „dublje stanje“ prilikom meditacije
,odjednom. Svaki put napredujete za korak vise...nekada to
moze potrajati i godinama. Ali ne zaboravite-to svi mogu
postici,samo treba znati kako i biti strpljiv i uporan.

IZGUBIS I PONOVO POCNES DA STICES

Bez obzira da li smo prepoznali i zivimo prave zivotne vrednosti, da li zelimo da „ostvarimo“ zivotni smisao ili to nismo, pa smo ostali robovi negativnih zivotnih vrednosti, jureci za nekim drugim banalnim ciljevima, covek je u oba slucaja opterecen time da treba i mora da postigne „ovo“ ili „ono“ ili da bude „ovo“ ili „ono“...sto ga cini i fizicki i psihicki napetim ili od straha da nece uspeti ili nece imati vremena ili bilo sta drugo sto moze da poremeti, pogotovo psihicku ravnotezu. Upravo je to jedini uzrok covekove patnje. Sve ostale „patnje“ kroz koje prolazi u zivotu su „pogresne“-trenutne, donekle besmislene, neopravdane ili ne ostavljaju gotovo nikakve posledice jer su donekle normalne i sastavni su deo zivota. Medjutim, gore pomenuta patnja, je „stvarna“, stalna i izuzetno utice na coveka, ona je ustvari izvor svakog covekovog „pada“. Istocne filozofije su to resile tako sto se covek odriče svih ciljeva i samim tim spasava se od patnje, dok one uzvisene ciljeve kojima stremlji, preobracuje u takozvano-trpljenje [o tome sam vec pisao]. Religije gledaju ovaj problem da rese na drugi nacin, objasnjenjem da patnja bilo koje vrste nije „opasna“ vec i pozeljna i zasluzena i da je ona garant kasnijeg uzvisenog zivota. Ovde moram naglasiti da se istocno-misticki uzviseni ciljevi ne poklapaju bas sa ciljevima koji se u ovoj knjizi pominju kao ispunjenje zivotnog smisla [bez obzira sto se zivotne vrednosti u potpunosti poklapaju], iz prostog razloga sto istocnjacki misticizam podrazumeva i druge zivote i druge sanse, ali i zbog toga sto je „nirvana“ kao konacan cilj, donekle izjednacem i sa zivotnim ciljem [ne u potpunosti, i u njihovoj filozofiji imamo donekle

potrebno prisustvo- dela,kao cilja,ali u drugacijem obliku]. Sa stanovista DFEN-a,patnja se podrazumeva kod ljudi koji nisu uspeli ili nisu zeleli ili znali da dodju do pravih zivotnih vrednosti i pomenutog cilja[smisla],dok se,kod ostalih,koji to jesu uspeli,sva patnja,pa cak i ona koju sam nazvao „pogresnom“ pretvara u trpljenje. Ali postoji i izvesna,mada ne velika razlika izmedju nacina pretvaranja patnje u trpljenje,kod istocnjackog misticizma i DFEN-a. Razlika je samo u nacinima „pretvaranja“ ne i u samom pojmu trpljenja. Za razliku od istocnjackih metoda,kod DFEN-a se patnja preobrazava u trpljenje samom vrednoscu cilja koji treba da se postigne. Objasnica to sa „materijalisticke“ strane,nije isto ako neko radi tezak fizicki posao na gradjevini za dnevnicu od 10 evra ili za 100 evra...dakle razlika je u vrednovanju,prvi ce dozivljavati kao patnju to sto mora po citav dan da radi za mali novac dok ce drugi biti zadovoljan i trpice tezak rad bez nekih vecih problema. Mozemo i izbeci ovo materijalisticko poredjenje,jer mozda i nije primereno temi knjige,pa se za primer moze uzeti isto tako tezak fizicki rad,pa,recimo,da jedan covek radi besmislen posao po citav dan,premestajuci kamenje sa jednog mesta na drugo u nedogled,dok drugi nosi to isto kamenje i stavlja u temelje neke buduće velicanstvene katedrale...svakako da prvi pati a drugi samo trpi,jer radi daleko uzviseniji posao-ucestvuje u stvaranju velikog dela. Dakle DFEN nema potrebu za izbegavanjem ili obesmislijanjem bilo kojeg stvaralackog cilja,jer i pored stalnih napora,stalne napetosti i strepnje,on oseca veliko zadovoljstvo ,pre svega duhovno,zbog svog „rada“,dok Budizam,recimo,ne priznaje bilo kakav cilj,odnosno odbacuje potrebu za njim,osim ako nije u svrhu prosirivanja i unapredjenja uma i duha[sto takodje DFEN podrazumeva ali

ide i korak dalje, ka stvaralastvu, jer se ne zasniva na „drugim sansama“]. Religijski stav je poprilično razlicit od DFEN-a ili istocnjackog misticizma, i moze imati opravdanje samo kod pravih, iskrenih vernika, cime oni zaista sa zadovoljstvom podnose svaku patnju, pa se i to moze pre nazvati trpljenjem, mada se crkva protivi takvom pogledu. Svi ostali, slabi ili polu-vernici, kao i ateisti, patnju dozivljavaju kao mucenje i zivotni pakao.

I NIKADA NIJEDNOM RECJU NE POMENES SVOJ GUBITAK

Malo cu se pozabaviti pitanjem osecaja sopstvene krivice, koja moze da odigra vrlo negativnu ulogu ne samo unasem svakodnevnom zivotu vec da nas ometa i u potrazi za zivotnim vrednostima i smislom, kao i samom ispunjenju uzvisenih ciljeva. Odbacivanje sopstvene krivice za bilo sta [naravno u duhovnoj sferi], inace jeste i drugi korak ka mudrosti [posle samospoznaje]. Samospoznajom svog „pravog“ -JA, dolazite u situaciju da se suocavate sa svim moralnim, pa i zivotnim greskama koje vas na trenutak mogu zaista duboko uzdrmati. Medjutim, nije stvar u tome da pokusate da popravite sebe ili da popravite situacije koje su jos moguće a izazvane su vasim greskama... naravno da je dobro ako i bi ste i to uradili, medjutim u za „ovu pricu“ to zaista nije bitno. Daleko je bitnije da odbacite od sebe svaku misao o krivici, ali ne u smislu da ih naprasno zaboravite, to nije moguće, vec odbacivanje svake misli o krivici znaci da se

„stopite“ sa njom, da prihvatite sebe kakvi jeste a onda ce se desiti i sam proces „razvijanja“ koji ce dovesti do toga da i osuda sebe, potpuno nestane. Sam pomenut proces- „razvijanja“ je u stvari proces u kojem pocinjete da budete vladar svog unutrasnjeg sveta, svog nesvesnog do kojeg ste doprli, svog duha...! Svi mi nesvesno zelimo da postanemo vladari, to je evolucijska potreba. Ali ona se razlikuje kod zivotinja nizih vrsta i homo sapiensa. Covek kao umno bice moze biti samo sopstveni licni i duhovni vladar, takvu potrebu nam je evolucija dala zajedno sa visokom svesti i umom. Svi ostali homo sapiensi koji ne vladaju sobom ali imaju zelju da vladaju nad drugima, posledicno i spadaju u nize zivotinjske vrste. Da bi covek vladao svojim-JA, mora dakle prvo prosiriti svoju svest, spoznati sebe i potom se osloboditi svake krivice i samokritike. Tek te tri stvari nam omogucuju potpuno otvoren i zivotni i vrednosni put, kao i postizanje samog cilja i smisla. U suprotnom, neoslobadjanjem od krivice a dostizanjem samospoznaje, dovodi nas u poziciju potpunog licnog i duhovnog zarobljenistva, koje u velikom broju slucajeva moze završiti pogubno. Iz tog razloga u ovu igru treba ulaziti oprezno i sa jakom snagom uma i duha da završite proces do kraja. Ako to uspete, shvaticete koliko je lepo i uzviseno vase unutrasnje kraljevstvo..svet u kojem vise nema nikakvog nadmetanja, borbe ili svadje. To je donekle i stanje mudrosti, koje jeste tesko postici, ali je interesantno to da neki kognitivni parametri, poput, visokoumnosti ili visoke inteligencije, pa i znanja, ne olaksavaju put do „skidanja sopstvene krivice“, tako da je ovo uzviseno stanje zaista dostupno svima. Najcesce ,genijalni ljudi i ne zele da dovedu ovaj proces do kraja, ili cak i ne mogu, zato kroz istoriju i necete prepoznati mnogo i genijalnih i mudrih ljudi, to su

uglavnom duhovnici ili geniji koji su doživeli duboku starost[ne i obavezno,naravno],jer kod stvaralastva potpun unutrasnji mir,nece bas dovesti i do genijalnih dela,iz tog razloga postoji i svesno izbegavanje zavrsetka procesa „oslobodjenja od krivice“. Naravno da oni takodje dolaze u fazu gde sebe prihvataju onakvim kakvi su,i svoju krivicu najvećim delom odbacuju,medjutim faza koju oni izbegavaju je ona poslednja,da apsolutno vladaju svojim unutrasnjim delom licnosti. Sto naravno ne znaci da oni koji dovrse proces do kraja,dakle-savladavanje svog nesvesnog[samospoznaja]-odbacivanje samokriticnosti i krivice-vladanje svojom licnoscu i svojim duhovnim...ne mogu stvarati izuzetna dela,jer treba razlikovati izuzetna od genijalnih dela. Samo imaju „manje materijala“ za inspiraciju,pa samim tim i nesto tezi put,i mnogo vise su okrenuti duhovnom stvaralastvu[tu su u prednosti nad ostalima,dakle laksi put],ali ono sto je mozda najbitnije,kada vec ne mogu svi da budu geniji niti im je to dato...dobijaju potpun unutrasnji mir,otvoren put za prave zivotne vrednosti i smisao i zivot ispunjen duhovnim zadovoljstvom a verovatno i dugovecnoscu! Pa samim tim,i imate cetiri puta...ako prepoznate u sebi genijalnost,mozete završiti ovaj proces do kraja i izabrati laksi duhovni ali tezi inspirativni put do ispunjenja smisla,zatim,mozete zaustaviti proces pri samom kraju gde dolazite do mnogo lakseg stvaralackog puta ali i poprilične unutrasnje borbe[koja bas nije zdrava,iskreno],treci put kojim mozete da krenete je onaj kojim bi i trebalo da se gotovo svi krecu,dakle kod ljudi koji u sebi ne mogu da prepoznaju genijalnost vec „normalnu“ osobu,i koji treba da udju u ovaj proces i zavrse ga u potpunosti,jer postajete smireni,zadovoljni,srecni i mudri...krecete se putem pravih zivotnih vrednosti i

ispunjenju smisla zivota,dakle,najpozeljniji put,i na kraju mozete ili odustati od ovog procesa ili uopste ne ulaziti u njega i ostati covek koji ce sasvim zivot skoncati nesrecan,koliko god mu se on kroz zivot cinio srecnim i ispunjenim.

AKO SI U STANJU DA PRISILIS SVOJE
SRCE,ZIVCE,ZILE

Kako religija, životne filozofije istoka, "klasična" filozofija i DFEN, gledaju na odnos tela-duh? Sve četiri pomenute oblasti, podrazumevaju dualnost, odnosno odvojenost tela od duše [svesti], međutim postoje izvesne razlike... za istočne filozofije života, DFEN i jedan deo "klasične" filozofije, ta odvojenost je gotovo potpuna, međutim, ali do onog krajnjeg cilja, dakle potpunog "oslobađanja" svesti ne mogu funkcionisati odvojeno. Nije bas "pametno" reci da je za funkcionisanje tela potrebno, proticanje krvi, disanje, hrana i pice za stvaranje energije, dok je za dušu ili svest potrebna dobrota, znanje, mudrost i slicno. Ovde je jedino tacno da je "hrana" za telo i dušu mozda razlicita [ali pojam hrane ne treba shvatiti doslovno], međutim duša ili svest, u obliku kako ih mi doživljavamo u toku života, ne mogu ni u kom pogledu biti nezavisni od tela, jer se i svest i duša održavaju u takvom obliku upravo zahvaljujuci postojanju krvotoka, kiseonika, proteina i ugljenih hidrata. Mozak u kojem se svest i održava na principu kvantnih efekata i elektromagnetne energije, ne može da funkcionise ni trenutak bez pomenutih telesnih "desavanja". To je cinjenica [ne samo naucna] i nema mesta bilo kakvoj sumnji... osim kod onih "klipana" kod kojih je duša jos uvek u srcu ili na nekom "drugom mestu". U trenutku kada dodje do konacnog razdvajanja svesti od tela [na razlicite nacine, u zavisnosti od pomenutih oblasti], i pod uslovom da se tako nesto uopste desava, mada zakon o održanju energija govori u prilog tome da se desava, ne može se saznati kakav oblik poprima svest ili duša i da li uopste nastavljaju da egzistiraju kao vid svesne energije ili samo kao vid obicne elektromagnetne energije, o cijoj daljoj "sudbini" opet ne znamo nista. Ali kako to bas i nije tema, samo bih se vratio na to, da energija svesti ili svesna

energija[dusa] koja „egzistira pomocu naseg mozga i njegovog funkcionisanja,nikako ne moze biti odvojena od bilo koje telesne funkcije. Cak i kod onih desavanja,koja ce verovatno biti i naucno dokazana kao sto su telepatija ili telekineza,dakle gde energijom svesti uticemo na spoljne dogadjaje,ne znaci da se ta kolicina energije koja se sasvim sigurno odvoja od nas i pretvara se u kineticku ili neki drugi oblik[dakle mi je „gubimo“],nenadoknadjuje u istim onim kvantnim desavanjima u mozgu za koja su opet potrebni kiseonik,hormoni i ugljenihidrati...! Da se deo energije zauvek odvaja[gubi,odnosno pretvara],to je jasno i nauci,kao i njena kasnija nadoknada,ali u procesu „izmedju toga“,osecamo iscrpljenost,i telesnu i duhovnu,sto ste svakako svi osetili kod bilo kojeg jaceg umnog rada,sto je jasan pokazatelj da i funkcionisanje tela,trpi „promene“ radi nadoknade energije svesti. Kod danasnjih religija i opet jednog drugog dela „klasicne filozofije“,telo i duh jesu dualisticke prirode ali su i funkcionalno i fizicki neodvojive...dakle,ne mogu postojati odvojeno,nikada,sto proces vaskrsenja jasno pokazuje. Postoji i onaj „materijalisticki“ deo nauke i filozofije koji tvrde da dualnost telo-svest[duh]ne postoji i da jedno bez drugog ne mogu kao i kod religije,ni funkcionalno a ni fizicki,ali sa tom razlikom da se sa telom „gasi“ i svaki oblik svesti ili energije. Ovo poslednje i nije toliko sporno,moglo bi se razgovarati na tu temu,medjutim kod ovog „materijalistickog“ pogleda,sporno je odsustvo dualnosti,sto ovakav pogledcini potpuno neozbiljnim i besmislenim!

DA TE SLUZE JOS DUGO IAKO SU TE VEC ODAVNO IZDALI

Bog,u onom obliku kako ga vide sve monoteisticke religije, cak i onakav „bog“ koji ne podrazumeva iskljucivo bice vec bilo sta transcendentno,bilo kakav vide svesne energije,u bilo kakvom obliku,dakle svaki moguci vid „boga“ bez obzira da li postoji ili ne,jeste ustvari jedna vrsta iluzije.

Medjutim,verovanje u bilo kakvog boga ne moze nikako biti „neka bitna stvar“. Slepac zna da postoji svetlost ali ne samo da je ne vidi,vec nema apsolutno nikakvu predstavu o njoj,ma koliko mu objasnjavali sta je to svetlost i kako izgleda.

Svetlost je za njega potpuno ne bitna,jer on „koristi“ od nje nema. Gluv vidi da neko pored njega svira klavir,ali on takodje i pored toga sto zna da postoji nesto sto se zove muzika,ne moze ni pod kakvim uslovima ni da je cuje,niti dozivi,a jos manje da ima predstavu o njoj. Ni njemu ne moze biti ni od kakve koristi saznanje da postoji nesto sto se zove muzika kada on nema ni najmanju predstavu o njoj. Mozemo tako navoditi milione primera,sa istim ciljem. Isto je i sa bogom...u bilo kakvog boga da verujete,pa cak i da znate da on postoji,ne mozete nikada da imate bilo kakvu ni fizicku ni duhovnu predstavu o njemu. Znam da ce mnogi reagovati pa reci da iako nemaju predstavu o njemu,oni su ga „osetili“ ili „osecaju“ njegovo prisustvo van njih ili u njima samima...da im nije potrebno nikakvo culo niti bilo sta osim svog

duhovnog da bi osetili njegovo prisustvo. Medjutim,na svaku ovakvu konstataciju vernika[bilo kojeg i kakvog boga],nikada necete dobiti odgovor-kako ga on to oseca ili cak dozivljava! Postoje cak i oni monoteisticki vernici koji tvrde da su videli ili samog Isusa ili nekog od svetaca,bogorodicu...da im se javljaju u snu ili u vizijama...da se njihove „slike“ pojavljuju na jastucima,drvetu,panjevima,kamenu...sto je nerazumno jer oni njihove likove prepoznaju sa ikona,a ikone svakako da nisu niti mogu biti realan prikaz lika bilo kakve licnosti koja se pominje u ovim religijama. Njihovu tvrdnju da svako vidi onako kako ih zamislja,odnosno da im se u takvom liku i prikazuje,necu komentarisati,jer gluposti ne komentarisem. Mnogo je bitnije i zanimljivije to da ne znaju da objasne njihov „duhovni osecaj“ prisustva boga ili neceg drugog transcendentnog. Posto u zivotu ne mozemo da dosegemo u bilo kom obliku ono transcendentno u sta verujemo,jasno je da se tu radi o vrsti iluzije. Medjutim,kod nekih vrsta verovanja u transcendentno,potpuno je dobro sto je tako,jer,vec sam i pisao o tome,ne bi bilo dobro za nas da znamo „sta trazimo kao konacno“ niti da to nesto dostignemo. Utoliko su neke monoteisticke religije u „minusu“,jer donekle „znaju“[makar lazno] sta tacno zele da dostignu,pa cak i kako to nesto i egzistira i izgleda. Mada te monoteisticke religije ipak vise treba gledati iz ugla samih moralnih nacela,pa je taj „minus“ manje bitan,pa cak realno i ne igra nikakvu ulogu u odnosu na ono sto jeste svrha same religije i njenih vernika. Daleko je bitnije to sto na osnovu toga sto donekle znaju[misle da znaju] boga i njegove karakteristike i moc,vernici takvih religija se boje istog. Naravno da ga i vole,ali je izvesno i da ga se boje. Posto cak ni najmanji vid straha,ne moze da stvori veliku ljubav prema

nekome[cak nesvesno stvara i suprotnost,dakle mrznju],potpuno je jasno da se izostankom apsolutne ljubavi gubi i bilo kakav smisao molitve ili zahvalnosti. Recenica vecine i to jakih vernika -„bojim se samo boga“,potpuno obesmisljava njega samog i to ,uveren sam,potpuno nezasluzeno. Bilo kakav bog se ne moze graditi ni najmanjim delom na bilo kakvom strahu,a upravo cinjenica da je monoteisticki bog –apsolutna ljubav,zaista ne moze biti jasan takav bezumni odnos coveka prema bogu. Koliko je za takav stav vernika kriva sama crkva,crkveni oci,pisci biblije ili sami vernici,nije tema ove knjige ali sam ovo naglasio bas zbog onog „minusa“ koji ne postoji kod nekih drugih religija ili kod verovanja u nekakav drugi oblik transcendentnog,gde se apsolutno nista ne zna o „bogu“,sto je dobro. Bog mora biti nepoznat i neznan,jer samo tako je moguće da se slobodno,umno i duhovno razvijate,bez obzira sto bog ostaje vrsta iluzije. Nije mi ovde bila namera da „minusom“ kaljam bilo koju monoteisticku religiju,jer kao sto sam i napisao,taj „minus“ neobesmisljava svrhu religije,i potpuno sam uveren da oni veliki iskreni vernici i duhovnici,danas kao i kroz istoriju,takodje imaju svesnost o bogu kao vrsti iluzije,sto ne moze biti isto sto i sumnja u njegovo postojanje,vec naprotiv. Ostali vernicima,kojima je „neko“ oduzeo samu „iluziju“[tu pre svega mislim na hriscanstvo],taj „minus“ moze stvoriti i stvara daleko vise problema nego koristi,a pogotovo sto oduzimanjem one iluzije koje stavljam pod navodnike,oni pocinju da veruju u stvarnu iluziju.

I DA TAKO ISTRAJES U MESTU KADA U TEBI NEMA NICEGA VISE

Covecanstvo zivi u stalnom ratu. Citava istorija ne samo covecanstva,vec zivota uopste je ustvari rat. To jeste proces“ koji evolucija „zahteva“ i podrazumeva kod svih oblika zivota,ali je dajuci ljudima um,taj rat ogranicila samo na unutrasnju borbu sa samim sobom ili borbu za iskljucivo umnu nadmoc i nad drugim zivotnim vrstama ali i nad drugim ljudima,odnosno pripadnicima druge vrste. Ali,kao sto sam vec pominjao nekoliko puta,covek jos nije dostigao vrhunac svoje vrste,pa samim tim u sebi[bar ogromna vecina] imaju zaostatak zivotinjskih potreba za bilo cim a narocito za

nadmoci . Tako imamo krvave sukobe zbog politike,uzasne ratove zbog prirodnih resursa,odnosno teritorije na kojima se nalaze,pa cak i mozda najprljavije i najuzasnije ratove u ime religije. Takvi „fizicki“ ratovi ce se voditi ili do istrebljenja ili ako ljudska vrsta to dozivi,do najviseg stadijuma vrste homo sapiens. Na takve sukobe niko ni na koji nacin ne moze da utice,mada to prividno i lazno mnogi rade,i to bas oni koji ih ispod maske i izazivaju. Oni ostali,iskreni pacifisti,kojih je verujte vrlo malo,jer i oni imaju maske,apsolutno nista drugo ne mogu da urade osim da se,okite Nobelovom nagradom za mir,zbog mozda iskrene ali sasvim sigurno Kihotovske borbe. Iz tog razloga,ne bi se trebalo opterecivati takvim zivotinjskim nagonima drugih,mocnijih,vec ih samo treba ignorisati,koliko je to moguće,a ostaviti sudu istorije da ih javno „ispljuje“ kada za to dodje vreme. Mnogo je bitnije ,baviti se ovim drugim ratovima,svojim unutrasnjim ili umnim ratovima sa drugima,jer to je daleko posteniji,bezazleniji i na kraju krajeva,sa stanovista evolucije,prirodniji i sasvim potreban rat. Tacno je da umni rat sa samim sobom ili sa drugim ljudima,vrlo tesko moze doneti mir,ali zato moze doneti napredak uma i svesti,sto i jeste svrha takve borbe,i sto jeste u skladu sa prirodom. Ne bi bilo dobro da su svi ljudi podjednako umni,to logicno ne bi dovodilo do napretka uma,mada ce se to neizostavno dogoditi na vrhuncu nase vrste. Ne bi bilo dobro ni da svi ljudi misle isto,jer i u tom slucaju nema napretka. Medjusobna ljudska borba u dokazivanju vece umnosti i suprotstavljanje misljenja,odnosno umne borbe zbog neslaganja misljenja,sasvim je opravdana i nikada je ne bi trebalo izbegavati,bez obzira na temu,ozbiljnost teme ili suprotstavljenu licnost. Naravno,pod uslovom da se borba vodi onako kako to vec podrazumeva

civilizovano društvo, posteno, bez uvreda, nervoze, ljutnje, već isključivo na način „jaceg argumenta“ ili „jaceg uma“...sto ćemo opet vrlo retko sreći. Međutim, problem je u tome što se gotovo uvek u „sukobu uma“ nadju strane koje su ili podjednako niskog uma ili je jedan daleko umniji od drugog. U oba slučaja, bez obzira na niskoumnost ili visokoumnost, može doći, i dolazi kod oba slučaja do ispoljavanja onih negativnih osobina koji iskaku iz standarda razumnog čoveka. Ako se nadju dva bespomocna i nejaka tigra pored parceta mesa, sasvim sigurno da borba neće biti postena i da će se povlačiti „niski“ potezi, isti je slučaj i kada se sukobe dva gladna tigra oko hrane, ako je jedan nadmocniji a drugi slabiji, oba tigra će se poslužiti „prljavom“ borbom, jer nadmocniji neće moći da se usprotivi postenom borbom, sa nejacim tigrom koji igra „prljavo“, samim tim i jaci tigar će igrati istu igru. Ako u takav sukob udju dva gotovo podjednako jaka tigra, budite sigurni da će borba biti potpuno postena i da će trajati vrlo dugo, sve dok se onaj za nijansu slabiji ne povuče. Na isti način priroda je „uredila“ borbu između umova u čovekovom svetu, necete nikada videti da dva čoveka izuzetnih i donekle približnih umova koriste „nepostenu“ borbu ili da pokazuju trenutke besa kada shvate da su umno nadjacani. Ali to je samo čista utopija, jer nikada necete videti dva ili više sagovornika sa približno istom umnoscu, tako da cete biti prinudjeni da i dalje gledate ili da i sami učestvujete u „prljavoj“ umnoj borbi. Ali to i dalje ostaje bezazlena ljudska borba, u kojoj ne postoje žrtve a ono što je najbitnije, „pobednik“ postaje umno još jaci a porazeni nešto nauči [bez obzira, priznao to ili ne], tako da je u oba slučaja napredak evidentan. Ljudski je i priznati umni poraz na neku temu o kojoj je reč, jer to ne znači da sutra necete vi biti

pobednik u borbi oko neke druge teme. Poraz ne znaci i slabiju umnost,samo znaci da ste sto se odredjene teme tice,naisli na umnijeg po tom pitanju,bez obzira sto ste vi ukupno gledajuci mozda i daleko umniji od sagovornika. Daleko su teze i neizvesnije borbe koje vodite sa samim sobom. Takve borbe se mogu voditi iz zaista mnogo razloga ali su tri najzastupljenije,a to su,religija,moral i sopstvene ideje! Unutrasnja religijska borba ili rat,vodi se u svakom od nas i to je najcesce sukob svesnog i nesvesnog,odnosno naseg razumnog i arhetipa koji se nalazi kod svih,narocito u nasem nesvesnom. Medjutim,prelaskom u svesno,sukob ne samo da se nastavlja vec postaje i mnogo agresivniji i burniji,osim kod zaista pravih,velikih vernika,kod kojih takav rat samo blago tinja. Nije moguće izbeci sukob religioznog i areligioznog u nama,niti je moguće da iz takvog rata neko izadje kao apsolutni pobednik. Borba veca ili manja,u zavisnosti ko smo i sta smo,traje kroz citav zivot,ali se mora naglasiti da sa godinama onaj religiozni deo postaje malo agresivniji bez obzira da li se osećamo kao ateisti ili umereni vernici,tako da postaje ne pobednik ali svakako dominantniji borac. Razum,koji je deo svesnog i nase pravo –JA,koje se zajedno sa svim arhetipovima nalazi u nasem nesvesnom,nikada se neće pomiriti,cak sta vise,kao sto sam rekao,prelaskom dela nesvesnog u svesno a bez prethodnog praznjenja,nastaje neverovatna guzva i to suprotstavljenih strana,tako da izbija opsti umni rat u samim nama. Ukoliko se,svesno prethodno potpuno isprazni da bi doveli nase pravo-JA u njega,covek ce sasvim sigurno postati religiozan,ali tu ne mislim iskljucivo na religiju koja se kod vecine podrazumeva vec na bilo sta transcendentno. Kako razum ima izvor u iskustvu,tako je i nemoguće i pored

potpunog praznjenja u trenutku prosirenja svest,zabraniti ponovo njegov,bar delom,ulazak u nase svesno jer zivimo u svetu u koji podrazumeva,odnosno koji se oslanja na iskustvo,percepciju i informacije. Pa i u tom slucaju,rat je tinjajuci ali neizbezan. Ali i svakako potreban. Sto se tice naseg unutrasnjeg „moralnog“ sukoba,on je svakako i najcesci i najtezi rat koji moze da zadesi nasu psihu...i svakako rat koji za razligu od religijskog i „idejnog“ u nama,ne samo da nije bas pozeljan,vec moze naneti i poprilicnu stetu samoj licnosti. Medjutim i on je neizbezan i traje isto toliko koliko i nas zivot. Ovde se opet radi o slicnom sukobu,bar po pitanju „podrucja“ sa kojih moze da se vodi,kao i religijski,svesno-nesvesno ili svesno-svesno. Ovaj drugi je daleko nepozeljniji,tezi i mucniji po nas. Najveca i najzesca borba koja moze da postoji je upravo borba izmedju dobra i zla. Kako u svakom coveku postoji i jedno i drugo,jasno je koliko ta unutrasnja borba moze biti destruktivna. Ta borba tinja uvek,ali kada ce se pretvoriti u buktinju,a to se mora desiti,zavisi naravno i od karaktera coveka kao i od toga u kom zivotnom pravcu je krenuo. Takodje,sa godinama,ova vrsta borbe ce biti sve jaca,ukoliko nismo uradili na vreme „skrining“ svojeg-JA,kao i na vreme preuzeli „preventivne“ mere u vidu pravilnog zivotnog puta. Neko,ovakav unutrasnji sukob naziva i –griza savest,sto nije pravilno jer griza savest je uvek svesno osecanje da smo se nenamerno ogresili od sebe ili od drugoga. Griza savest ne moze spadati u borbu nesvesnog i svesnog,niti moze biti posledica namerno izazvanog amoralnog cina. Kajanje,griza savest i unutrasnja borba izmedju naseg amoralnog i moralnog su potpuno razliciti pojmovi i nemaju osim „moralne podloge“ nista drugo zajednicko. Sto se tice problema ili borbe sa sopstvenim

idejama,tu se ustvari radi o zelji da iskazemo svoje ideje i straha da takve ideje „ne udare“ od zid sopstvenog uma ili u mnogo jaci zid tudjih umova. Posto pod idejom mozemo podrazumevati gotovo svaku nasu misao,izgovorenu,napisanu ili cak neobjavljen u bilo kojem vidu,moze se govoriti i o unutrasnjem sukobu izmedju nasih zelja i strahova da iznesemo javno nase misli ili o sukobu u samim nama da li misao koju imamo zelju da objavimo ima „pokrice“ u logicko-racionalnom „aparatu“. Ovakav vid sukoba se retko javlja kod visokoumnijih ljudi,medjutim oni mogu imati jedan drugi vid unutrasnje borbe po pitanju sopstvenih ideja,a to je opet strah od toga –„kuda vode“ njihove ideje...to se u nauci i filozofiji zove popularno-„strah od sopstvenih ideja“. Bez obzira sto ovakvi sukobi jesu mucni za samog tvorca ideja,daleko od toga da mogu da deluju suvise destruktivno,medjutim,na primerima tvorca,relativiteta i kvantne fizike,[kod bukvalno svih a narocito De Brojlja],videlo se da mogu biti i izuzetno mucne i neugodne,pa cak i potpuno „razarajuce“ po psihu,kao sto se to pokazalo kod filozofa Vajningera koji se i ubio,upravo iz razloga straha nad sopstvenim idejama,odnosno,kuda bi ga odvele.

DO VOLJE KOJA IM GOVORI, ISTRAJ

Molitva! Religijska molitva nema bas mnogo veze sa ispravnim pojmom molitve, mada je najveći broj ljudi upravo dozivljava onako kako im to religija servira. Molitva ne može spadati u bilo kakvu vrstu obreda niti ima bilo kakve veze sa crkvom, dzamijom ili sinagogom, pa samim tim nije ni povezana sa Hrisćanskom, Muslimanskom, Jevrejskom, Hinduističkom ili bilo kakvom verom. Molitva nije nikakava molba bogu da se čovek spase bede ili patnje koja mu se navalila za vrat. Molitva čak nema nikakve veze ni sa recima jer ne podrazumeva izgovaranje. Molitva u pravom smislu je samo nema zahvalnost postojanju...ne samo sopstvenom postojanju već postojanju svega, dakle i celavog kosmosa i života u njemu. Najmanje je bitno, ili uopšte nije bitno kome se zahvaljujemo, potpuno je svejedno da li je to bilo koji ili kakav bog, prouzroku ili samoj prirodi, jer to nije svrha molitve. Svrha

molitve je nešto sasvim drugo, a to je „najjače sredstvo za uništenje ega“! Religije, odnosno njene institucije su to iskoristile, za svoje ne baš valjane potrebe, kako bi što više ljudi „spustile“ i tako lakše „vladale“ nad njim. Pa su čak pojedine religije, otišle i korak dalje, izmijenivši sam pojam molitve. Kod većeg dela istočnjačkih filozofija života, gde primat nije na jačanju sopstvenog ega, već obrnuto, na njegovoj kontroli, pojam molitve je ispravan i ispravno se i koristi. Kod Budizma, molitva nije postojala, posto se u toj filozofiji ipak radi na, ne pojačavanju već usavršavanju ega, pa sama molitva nema svrhu, međutim i kod budizma postoje metode koje donekle „obuzdavaju“ ego. Kod DFEN-a, nema potrebe za bilo kakvom molitvom, jer se izražavanje zahvalnosti pokazuje na potpuno drugi način i ego se stavlja u prvi plan. Ali ne u smislu ispoljavanja veličine svog ega, već kao i kod budizma, na usavršavanju ali i davanju značaja. Molitva podrazumeva nemu zahvalnost „nekome ili necemu“ na celokupnom postojanju prirode, dok kod DFEN-a, upravo obrnuto, zahvaljujemo se celokupnoj prirodi što je dozvolila i doprinela da „nase ja“ postoji u tom svetu. Razlika je značajna, ono što je za sve religije ili najveći deo filozofije istoka-molitva, to je za DFEN-stvaralacko delo! Razlikuju se načini kako se zahvaljujemo, kome se zahvaljujemo i na čemu se zahvaljujemo. Treba ovde pomenuti, odnosno stati u odbranu, ne samo budizma već i nekih drugih životnih filozofija, koje su danas ili pretvorene u religije ili su ostale životne filozofije ali sa pogresnim interpretacijama onih koji bi da „menjaju svet“ uz pomoć ovih filozofija [a takvih je mnogo i na zapadu i na istoku], i upravo tu nalazim pravilno objašnjenje pojma molitve ali i „poziv na njeno obavezno korišćenje“ jer se treba otarasiti ega, kako bi duša ili svest

napredovali,sto niti ima veze sa pomenutim ucenjima a jos manje ima veze sa zdravim mozgom pisaca takvih knjiga, jer bez jacanja,usavrsavanja i rada na sopstvenom egu,besmisleno je pricati o bilo kakvom napretku,pogotovo ne duhovnom. Navodno-ego skriva „boga“ ili nesto drugo transcendentno u mracnom oblaku. Ne mozemo od sopstvenog ega da vidimo istinu. To je „prica“ i gotovo svih religija i savremenih nebuloznih tumaca istocnjackog misticizma. Zbog toga i postoji pozivanje na molitvu, jer jeste cinjenica da ona ubija ego. „Kada oblak naseg ega nestane,sunce ce da zasija u punom sjaju“...mozda u ovoj recenici ima literarnog patosa i ko zna koliko se pisac namucio da sastavi ovu recenicu,ali je cinjenica da se namucio jer recenica bas i ne govori u prilog tome da mu mozak pravilno funkcioniše.

AKO MOZES DA SE POMESAS SA GOMILOM A DA SACUVAS SVOJU CAST

Covek brine. Covek uvek brine,i samo je njemu data takva mogucnost. I to je dobra strana i evolucije i onoga sto je evoluciju pokrenulo. Medjutim,mi smo brigu pretvorili u „losu“ stranu ljudskog duha. Mogucnost da brinemo nije nam data

zbog onih briga koje su povezane sa egzistencijom, da je tako, i životinje bi dobile mogućnost da brinu. Brinuti za egzistenciju je potpuna glupost, jer osnovu egzistencije čini hrana, voda, i skroviste... to će vas naučiti svaka životinja. Novac je krivac zbog toga što u današnje „savremeno doba“ moramo da brinemo o zaradi jer nam samo novac može obezbediti pomenuto „trojstvo života“. Tačno da možemo i bez novca, skloniste možemo naći u pećini, vodu na izvoru, hranu u sumi, od svih životinja čovek je najспособniji da sebi to obezbedi, a ostalo vreme da koristi upotrebom onoga što ga i razlikuje od svega postojećeg - da razmisli!

Međutim, danas [osim braćana ili nekih pojedinaca], nemamo mogućnost da vidimo da je bilo ko krenuo takvim putem. Civilizacija nam je dala takve „vrednosti“, da je čoveku takav život ispod svakog nivoa, da se oseća manje vrednim, ili nedostojnim života. To nije istina, naprotiv, ali to je danas jednostavno - tako, i tu više nema mesta bilo kakvom „protivljenju civilizaciji“, jer smo postali apsolutni zarobljenici iste. Tako da koliko god bilo ispravno i koliko god nas je civilizacija ustvari „pojela“, gotovo je nemoguće [čast izuzecima] da se otrgnemo iz njenih kandži.. jednostavno mislimo da moramo da igramo po njenim pravilima, i takav vid razmišljanja se jednostavno mora prihvatiti, sve do trenutka dok svest i um potpuno nenadjacaju „globalne krive vrednosti“. Osnovna i jedina briga, koju bi čovek trebao da ima u životu je, pronalazak odgovora na pitanje - ko sam ja i zašto sam ja? Jednostavno, čovek ne sme, niti može biti zadovoljan dok ne dodje do tog saznanja. Ovo drugo pitanje, odnosno odgovor na njega, gotovo da je nedostizan za današnji ljudski um, pa samim tim tesko i da će bilo ko i uspeti da nađe odgovor, ali to ne znači da ne treba pokušavati naći

odgovor, njemu se mora težiti stalno, jer um to od nas jednostavno zahteva. Dok na prvo pitanje, jednostavno MORAMO naci odgovor...jer ono je seme citavog naseg zivota! To pitanje svih pitanja, kod vecine ljudi stoji kao najobicnija bara u njegovom umu i retko ko ce da se lati krampa, da pocne da kopa kanal i od bare napravi potok koji ipak nekuda vodi, krece se, menja se. Bara je mirna, nepokretna, vremenom postaje sve vise blatnjava, prljavija, ustajala i smrdljivija. To se potoku ne moze desiti, on tece, ne talozi se mulj, sam sebe preciscava. Potok se „dogadja“, bara svakako ne! Nase misli, kao i nas potok, moraju biti u stalnom pokretu, moraju se menjati, mora se traziti taj put kojim ce najlakse stici do vece reke, a ova do okeana. Uvek vam misli moraju teci, nikako ne treba dozvoliti da postanu ustajale, a dok kopate kanal svojih misli, da bi baru pretvorili u potok, uvek imajte na umu gde zelite potok da odvedete. Ako ga dovedete do uzbrdice, on ce se vratiti, ako ga dovedete do neke druge rupe, on ce opet postati bara. Vrlo je bitno da dosegnete reku, kako bi svom potoku obezbedili dalje kretanje. Dovedi potok do reke, jeste i odgovor na pitanje-ko sam...ulaskom u reku nastavlja se kretanje ka moru i okeanu, koji su povezani sa svim vodama sveta, to je kretanje ka drugom odgovoru, potraga za njim.

ILI DA OPSTIS SA KRALJEVIMA I DA OSTANES SKROMAN

Donekle je istina da kao prepreka na putu ka mudrosti, ne stoji neznanje, već naprotiv znanje, pogotovo obrazovanje. Tačno je da na putu ka mudrosti morate da odbacite veliki deo znanja, jer mudrost podrazumeva isključivo saznanja do kojih ste sami dosli. Dostizati saznanje, kroz obrazovanje ili nekim drugim informatičkim putem, jeste u sustini gledanje na svet tuđim očima, što jeste donekle nemoguće, jer dobijate samo imitaciju ili fotokopiju saznanja. Ne možete gledati kroz tuđe, međutim možete gledati kroz svoje oči, to i jeste jedan od najbitnijih postulata mudrosti. Mudrost nije toliko tesko dostići... najteže je dostići potrebnu duhovnost za nju, za sve ostalo treba vam malo umniji mozak i vreme... mnogo vremena. Tesko da će se bilo ko odluciti na takav korak, naročito u današnje vreme, da odbaci gotovo svo saznanje, osami se i pokusa svet da sagleda svojim očima uz gotovo konstantno meditiranje da bi razvijao i svoj duh ili svest. Bas zbog toga, činjenica je da kroz istoriju čovečanstva imamo daleko manje mudraca nego genijalnih ljudi. Genijalnost se donekle može graditi, bar stremljenjem ka mudrosti, ali to bas nije čest slučaj, niti mora biti obaveza, međutim mudrost može podrazumevati genijalnost ali samo u duhovnoj sferi. Mnogo je lakše [ako pozovite dovoljno dugo ili ranije, ako ste izuzetno obdareni duhovno i intelektualno], postići mudrost, jer ona za razliku od genijalnosti, nije data rođenjem i nije toliko složeno „građena“ kao genijalnost, međutim, traži mnogo više i

psihickog i fizickog odricanja,pa i nije bas danas „omiljena“ kod vecine ljudi. Posto ovde nije tema genijalnost ili visoka umnost,vec zivotne vrednosti i smisao zivota,moramo se osvrnuti ka mudrosti koja bar malim delom mora biti obuhvacena ako zelimo da zivimo i ispravan zivot.

Genijalcima je „sve oprosteno“,medjutim ogromnom delu covcanstva nije. Tek treba da im se „oprosti“,a upravo su prave zivotne vrednosti koje treba ziveti i sam cilj ka smislu zivota,taj put ka potrebnom „oprostu“ od strane prirode.

Mudrosti bi se trebalo bar donekle dotaci,ali je daleko bitnije osloboditi se nepozeljno stecenog i „neistinitog“ saznanja,jer zaista moze predstavljati veliki kamen spoticanja ne samo na putu ka smislu vec uopste u zivotu. Kako odvojiti ispravno od neispravnog znanja i kako prepoznati pogresan nacin sticanja znanja od onog pravilnog? Naravno da ne treba da dignete ruke od skolovanja i da zatim citav zivot po citav dan provodite u biblioteci,citajuci knjige u kojima mislite da „stoji“ istina...to bi opet dovelo do ogranicenog znanja...naprotiv,potrebno je i zvanicno obrazovanje ili bar citanje onih knjiga koje zvanicno obrazovanje podrazumeva ali i uporedo[mada ovo-uporedo nije i obavezno,nikada nije kasno],potraziti i uciti i iz onih knjiga koje nisu u „obrazovnom programu“,odnosno koje su do istog saznanja dosle drugim putem ili cak tvrde da je „istina“ potpuno drugacija i to obrazlazu na svoj nacin. Tek kada sagledate sve strane,bice vam daleko lakse da dublje proniknete u istinu,i da shvatite da li ste nesto pogresno uceni i kako se osloboditi toga. Ako se strogo drzite jednog ili samo drugog nacina sticanja saznanja,ostajete i dalje potpuno „umno nepismeni“[sto jeste mozda najveći problem covcanstva], bez obzira koliko je to vase znanje i koliko ste inteligentni. Samo „konkurencija u

znanju“,moze vas dovesti do ispravnog puta. Takodje,i empirijsko sticanje znanja mora biti prisutno,ali ne u smislu da gurnete prste u utikac da bi saznali da li postoji struja,vec se ono mora strogo ograniciti na poboljsanje,odnosno usavrsavanje svog racionalno-logickog aparata,u smislu da se oslobodite predrasuda i dogmatike u bilo kojoj oblasti,a da „uvedete“ nova i objektivnija merila koja nisu nicim opterecena.

AKO TE NAJZAD NIKO,NI PRIJATELJ NI NEPRIJATELJ NE MOZE DA UVREDI

Prosecan covek zivi u neskladu sa prirodom ali zato zivi u skladu sa drugima. To naravno nije dobro. Inteligentan covek mora da zivi potpuno obrnuto,u skladu sa prirodom i u skladu sa samim sobom. Poistovecivanje sa vecinom je prvi i najozbiljniji simptom da se covek dobio vrlo ozbiljnu „drustvenu bolest“ zvanu-prosecnost ili „normala“. Ono sto nije dobro kod prosecnosti ili zlatne sredine[sto se kod vecine podrazumeva kao –„normalan“],bilo da je u pitanju sam zivot ili stav,je to sto on ne vodi nikuda,niti gore, niti dole,niti covek moze da napreduje i oseti vrh,nitio da nazaduje i oseti dno. Bez dodirivanja dna i vrha,covek ne moze da bude potpun u bilo kojoj sferi zivota,niti fizicki a jos manje duhovno. Ne moze neko da bude iskren i dobar vernik ako nije osetio i neveru...ne moze pisac ili pesnik da se nazovu dobrim ako i

sami nisu osetili kako to izgleda biti „los“ i napisati i losu knjigu ili pesmu...ne moze slikar ili kompozitor saznati koliko su kvalitetni ako nisu imali period u kome su stvarali nekvalitetna dela. Kako da covek zna sta je to prava moralnost ako nije okusio sopstvenu nemoralnost. Kako znati da je nesto hladno ako pre toga niste dohvatili bilo sta vrelo. Nepojmivo je dostici vrh ako niste osetili dno i obrnuto. Kako biti srecan sto ste zdravi,ako nikada niste bili bolesni. Kako leptir da uziva u svom letu ako prethodno nije puzio po zemlji. Ne moze se iz sredine koju ste tako jako prigrlili uzleteti niti pasti na dno. A i da uzletite,necete biti svesni toga koliko je let zaista lep,jer niste puzili po dnu, i oseticete se nesigurnim na visini,zelecete sto pre da se vratite u okrilje sigurne majcinske zlatne sredine. Naravno da ako zelite da se iscupate iz sredine,morate da rizikujete i naravno da morate biti svesni da cete padati i leteti po nekoliko puta. Nije dobro samo leteti,jer to necete znati da cenite,i priroda je to sasvim lepo regulisala,tako sto ce vas naizmenicno lupati od dno i uzdizati uvis,cisto da vas potseti da cenite let i visinu. Svi bi,kada bi to bilo moguće odmah da uzlete i da na vrhu i ostanu, ali znajuci da to tako ne ide,i bojeci se neminovnih padova i bolova pri padu,ipak nece preuzeti takav rizik i ostace gde i vecina,u sredini. Retki,koji se ipak odvaze na takav „korak“,vrlo brzo ce posle prvog pada i poprilične boli da se predomisle i vise nikada ne pokusaju. Neki od njih ce i pored toga pokusavati da ponovo uzlete ali ce biti prikovani na dno,nece vise nikada uzleteti niti biti u sredini...to nije stvar umne nesposobnosti vec nedostatka volje,ali je zelja da se pobegne od sredine prisutna i zato takve ljude treba ceniti daleko vise nego „srednjake“. Naravno,podrazumeva se o cemu pricam...biti na vrhu-ne znaci biti uspesan

biznismen, sportista, ratnik, politicar, niti pasti na dno- znaci biti, kriminalac, propalica, prosjak, drustveni krpelj, moralni olos...o njima i ne pricam, ova knjiga je o ljudskoj vrsti. I naravno, sto vise uzletite, sasvim normalno je da cete i jace udariti u dno i da ce vas daleko vise boleti, to je priroda sjajno uredila, ali nikada se ne treba predomisлити, vec ustati i pokusati jos dalje da poletite. Samo se duhovne i intelektualne kukavice boje visine, padova i bolova, zato se i nalaze u sredini. Ako se covek oslanja na sopstvenu inteligenciju i veruje u nju, on ce svakako prihvatiti takav izazov i biti spreman da preuzme rizik [jer podseticu, pad moze biti i trajan]. Sto je izazov veci, veci je i uspeh i uzivanje u letu, zato ga uvek treba prihvatiti, jer lepota leta na visini se ne moze porediti sa kasnijim padom i bolom, takav let ne moze nista potreti. Covek moze da napreduje samo u intelektualnoj i duhovnoj opasnosti, borbi ili nesigurnosti a to vam upravo garantuje let u vis. Prosecan covek ce dopustiti da mu obe sfere svesti „zardjaju“ jer je „nepokretan“. Sto ste inteligentniji, bice i veca vasa zelja da se izbavite iz „zlatne sredine“, jer onaj ko vam je i dao inteligenciju [bog, priroda, energija ili bilo sta drugo], sigurno vam je nije dao da bi tavorili u prosecnosti. Sto ste inteligentniji, blizi ste „bogu“, bez obzira da li cete završiti na dnu ili na vrhu.

AKO SVI LJUDI RACUNAJU NA TEBE ALI NE
PRETERANO

Bog ne može da ima oblik, još manje ime... a pogotovo se ne može definisati, opisati ili na bilo koji drugi način izraziti. Iz tog razloga, gotovo svaki danas „poznati“ bog, raznih kultura je „pogresan“. Ne da apsolutno isključujem mogućnost, njegovog ili njihovog postojanja, već isključujem svaku mogućnost da je istina bilo šta što je izgovoreno o bogu. Jednostavno, čovek i „njegov bog“ moraju da imaju potpuno „tih odnos“ , koji je moguć samo komuniciranjem i to „u jednom pravcu“.

Dovoljno je izgovoriti bilo šta o bogu, i on postaje pogresan. Verovati bilo kome da je video, čuo ili spoznao boga, kao što je to slučaj sa gotovo svim monoteističkim ili politeističkim religijama, jednostavno govori o tome da ljudi i ne poznaju pojam boga. „Javljanjem“ boga, osiromaseni su i bog i čovek, što bi bilo van pameti. Bog, može da se duhovno oseti, možete mu se duhovno približiti, tu zaista nema ničega što bi i najostrija kritika mogla da „potkaci“ ... možete komunicirati sa njim nemom molitvom... i to je sve. Ali jasno ga definisati i to u direktnom kontaktu, kao što je to uradio Mojsije sa Jahveom, ili bilo koji drugi prorok sa bilo kojim drugim bogom, nije moguće. Ponavljam da ne govorim o Hrišćanskom, Jevrejskom i Islamskom Bogu, već o načinu kako su „pisci“ Biblije i Kur’ana, oduzeli i svom bogu i sebi samima pravog boga. Ako se udaljimo od boga-bica, i pokušavamo da boga predstavimo daleko transcendentnijim, tako treba i da ostane, čak je poželjno uopšte i ne govoriti o tome [ukoliko verujemo u svesnost takvog boga]. Ljudski um nije dovoljno evoluirao da može da shvati bezobličnost, već samo oblike, iz tog razloga je i nastala personifikacija bogova, što je pojedince [namerno ili nenamerno] odvelo tako daleko da su čak bili „dostojni“ ne samo da vide, već i da čuju i razgovaraju sa bogom. Pojedine je čak odvodio i na „nebesa“ da im pokaze

njegovo „kraljevstvo“,ali to je vec problem za ozbiljnu psihijatriju i ustanove za odvikavanje od jakih droga[mada u to vreme nisu postojala,nazalost]. Da bi se duhovno priblizili bogu,pre svega morate napustiti svoj um bar na nekoliko trenutaka,uvek kada zelite da ga osetite,jer samo oslobodjeni stega uma[pogotovo racionalnog i svesnog],moze vas preplaviti Bog. Necete ga videti,cuti,ali ga osetiti hocete ako dovoljno jako verujete u njega. Ovde nije bitno da li cete osetiti boga u kojeg verujete ili nekog drugog,jer sam osecaj bliskosti sa bogom ne moze vam „staviti do znanja“-kojeg ste to boga osetili. Osetili ste jedinog koji postoji,bez obzira u sta verovali. Bog je jedan,i potpuno je svejedno kako ga vi doživljavate,“On“ vam kao nesaznatljiv ,sigurno neće zameriti. Bitna je jacina vere a ne u kojeg boga verujete[ako vec verujete]-to je jedina istina.

AKO MOZES DA ISPUNIS MINUT KOJI NE PRASTA SA SESDESET SKUPOCENIH

SEKUNDI

Proces spoznaje sebe, kao prvi, osnovni i najteži korak koji vodi ka svemu ostalom-pravim životnim vrednostima, smislu života, istočnjačkoj nirvani, apsolutnoj prođuhovljenosti, pravoj veri... zahteva mnogo vremena i izuzetnu strpljivost. Ovde vazi vrlo jasan i prirodni i duhovni zakon, da što više žurite, sporije ćete doći do cilja. Međutim, čak i oni visokoumni ljudi koji znaju kakav je to kompleksan i dug proces, a pogotovo ostali koji možda nisu toliko umno obdareni ali znaju kojim putem žele da idu, imaju vrlo ograničeno strpljenje. To je odraz sveta u kojim su okruženi i života kojim su, gotovo, prinudjeni da žive... jer savremen način življenja ne trpi samo strpljenje, naprotiv, vreme je možda najbitnije u citavoj svetskoj „trci“ i tu mesta za gubljenje vremena nema, jer ispadate iz trke. Ali, ta trka je mnogo manje bitna, takvu trku ne podržava ni jedan zakon, što dovoljno govori da niti je bitna niti je u skladu sa bilo čim. U pravoj, životnoj trci, priroda nas opominje da je žurba i nestrpljenje, vrlo kobna stvar, i po psihi i po život. U današnje vreme instant ljudi, gde svi žele sve, istog trena, tesko će se ko odlučiti da bas toliko vremena odvoji i to na duži vremenski period da bi se posvetio isključivo svom unutrašnjem svetu. Mnogi će ući u taj proces samospoznaje, jer to i jeste prirodna težnja svakog od nas, ali će ili odustati kada shvate koliko

strpljenja treba, ili ce na silu pozurivati i na kraju doci do laznog rezultata, odnosno do potpune zablude i samoobmane da su spoznali sebe. Duhovno vreme se ne razlikuje od stvarnog, tako da ce sam proces pozurivanja i nestrpljivosti, upravo da dovede do toga da ce vam trebati beskrajno vremena za ovaj proces. Donekle jeste paradoks, ali samo za nepoznavaoce funkcionisanja prirode...sto ste vise strpljivi, i sto manje gledate na sat a vise na ono sto treba da ispunite, upravo ce se dogoditi to, da do cilja dodjete daleko pre nego sto ste i sanjali, pa nekada cak i istog trenutka. Strpljenje nije samo majka mudrosti zbog vec poznatih argumenata vec i zbog ovoga upravo izrecenog. Zbog toga u ovakav bitan proces morate uci vec unapred svesni i pripremljeni da je strpljenje jako potrebno i da nema ni najmanjeg mesta zurbi. U suprotnom, ne samo da cete odustati zbog toga sto ce vam proces delovati beskrajno dug i nedostizan, vec rizikujete da napravite velike greske u samospoznaji, koje nekada mogu odvesti u vrlo neprijatne situacije. Najpripremljeniji ste onda kada ste spremni da proces samospoznaje traje doivotno, u tom slucaju vrlo brzo cete doci do kraja procesa. Jer ne zaboravite, koliko god da zurite i trcite, ili koliko god da ste strpljivi i da mirno cekate, u oba slucaja trava ce rasti nezavisno od vaseg stanja, nemojte nikada misliti da ako vi radite nesto brze ili sporije, da ce to uticati na brzinu odvijanja bilo kojeg procesa u prirodi. Zato citav proces zamislite kao sadjenje nekog kalema jabuke...necete odmah ujutru ocekivati da vidite jabuke na grani, makar je citav dan zalivali, mazili je, tepali i pevali pesme...jabuka ce biti za par godina kada se zavrshi prirodni proces potreban da drvo da svoj plod. Ako stojite pored nje godinama i sa nestrpljenjem ocekujete da uberete prvu

jabuku...poprilicno cete da se nacekate,ako ne obracate paznju na vreme,iznenadice vas brzina prvih plodova. Nemojte misliti da je Ajnstajnov objasnjenje relativnosti za potpune laike tek samo puka sala,kako se najcesce shvata,ima tu velike istine,psihicka strela vremena je vrlo podlozna promenama.

TADA JE CEO SVET TVOJ I SVE STO JE U
NJEMU

Ono sto molitva treba da predstavlja za religiozne,to isto meditacija treba da predstavlja za one koji nesto drugacije gledaju na boga ili one koji odbacuju moga u potpunosti ali traze umesto njega-potpunog sebe. U sustini nema nekih razlika izmedju onoga na koji nacin i molitva i meditacija pokusavaju ili uspevaju da dodju do svog cilja. Savremena nauka,molitvu odbacuje...delom zbog toga sto ne zeli da daje potvrdu religioznosti a delom sto molitva zaista nema potvrde u njenim postulatima. Meditacija je ,naprotiv,sama po sebi nauka,a savremene prirodne nauke ne odbacuju meditaciju,bez obzira sto i ona moze biti put ka bogu i sadrzi jedan vid religioznosti u sebi. Ali,posmatrano sa naucne strane,odnos nauke i spoljnog sveta je potpuno isti kao odnos

meditacije i naseg unutrašnjeg sveta[psihe,svesti,duse...]. Meditacija nas uvodi u jednu unutrašnju laboratoriju u kojoj prvo izazivamo[iz nesvesnog] a potom i proučavamo svoje misli,želje...kao i sve karakteristike koje možemo imati,ljutnju,pohlepu,pozudu...pa čak i uspomene,odnosno secanja. Kao i u pravoj načnoj laboratoriji gde izazivamo i proučavamo različite prirodne fenomene,ni u našoj unutrašnjoj laboratoriji ne možemo započeti opit sa već spremnim zaključcima ili načinu rasudjivanja,to dovodi do pogresnog tumačenja eksperimenta. Medjutim,za razliku od naučne laboratorije,u našoj duhovnoj,ne smemo ni na kraju opita,donositi bilo kakve zaključke i suditi o tome sta je dobro i valjano a sta lose...opit se vrši samo iz razloga izazivanja nepoznatog i posmatranja istog,a ne zbog zaključaka. Donosjenjem zaključaka,jednostavno uticemo na sam tok eksperimenta,a posto je u pitanju-nase-JA,rizikujemo veliku pristrasnost i pogresne zaključke. Medjutim,ukoliko želite da na takav način spoznate sebe i da se sazivate sa svojom licnoscu i karakteristikama[o čemu sam ranije govorio],onda su zaključci potrebni ali u takav proces morate ući potpuno pripremljeni i posle mnogo vezbi,da bi se rizik pristrasnosti smanjio i da se ne bi „uplasi“ svojih novootkrivenih losijih karakteristika...to jeste vid meditacije ali ne u pravom smislu i ne u one svrhe u kojima se koristi prava meditacija. Meditaciji je svrha upoznati sebe ali ne iz pomenutih razloga već zbog postizanja veće duhovnosti,tako da se isti put podrazumeva ali se jasno moraju odvojiti ciljevi. Duhovnost se postize upravo izbegavanjem zaključaka i prosudjivanja,već samo čistim[ili nevinim,kako to nazivaju mistici] posmatranjem svojeg pravog JA...čime se postize upravo suprotno,da u datom trenutku,posmatrano nestane[na neko vreme],i u

takvom stadijumu bez realne svesnosti i umnosti, otvoren je put duhovnosti koja ce vas ispuniti. Za razliku od nauke, gde posmatranjem predmet postaje ustvari sve stvarniji, psiha reaguje potpuno drugacije, vasa „umna stvarnost“ sve je bledja i bledja. Posmatranjem svoje pohlepe-ona nestaje, posmatranjem ljutnje, ljutnja nestaje. Naravno, da se „povratkom u stvarnost“, osobine vracaju, ali u manjem obimu. Iz tog razloga se meditacija i koristi tokom citavog zivota, da bi ste sve svoje karakteristike smanjivali na manji obim, cime postajete daleko blizi vashem duhovnom svetu. Dostizanje- nirvane-upravo i podrazumeva da na kraju poslednjeg eksperimenta, vise nista sto se vaseg umnog tice, ne postoji za posmatranje...onda se posmatrac okrece samo sebi. Dakle i vasa samospoznaja, potpuno nestaje. Ovakvo ostvarenje ili samoostvarenje i jeste krajnji cilj delovanja najveceg broja mistika. Ne pisem o ovome, jer to mozda smatram potrebnim za coveka, mada niko nece pogresiti i ako udje i u ovakvu vrstu meditacije...samo sam hteo da pojasnim razliku izmedju meditacije samospoznaje i meditacije mistika. Naravno, i za samospoznaju, svakako da su mistici i njihove metode najbolje i najpravilnije, s tim sto oni posle procesa samospoznaje prave korak vise, i od pocetnog zajednickog procesa meditacije, oni se odvajaju i nastavljaju ka opstem duhovnom, cime se zatvara proces kompletne meditacije.

I STO JE MNOGO VISE

Jos malo cu se dotaci zvanicne nauke i samog duhovnog i umnog u coveku, odnosno, pribliziti vam sve one blagodati

koja nam je nauka dala, ali i sve ono dobro što nam je oduzela ili još uvek oduzima. Najbitnije što nam je nauka dala, svakako jeste razumevanje prirode [ne potpuno, naravno], medicina, koja nas čini zdravijim i dugovećnijim, i tehnologija koja nam poprilično olakšava život. Naravno, priroda funkcioniše tako da se svaka blagodet skupo plaća na drugoj strani, pa smo tako danas postali generalno maloumniji, neduhovniji i stvorili sebi sliku besmislenijeg života. Nauka je zaista dala mnogo, ali mnogo nam i oduzela, međutim, odmah je uočljivo da ono što nam je dala i nije baš toliko bitno koliko je bitno ono što nam je oduzela. Ako bi birali između dugovećnog i udobnog života i osećaja besmislenosti ili između nestokrćeg života, ne baš udobnog ali smislenog života, ogromna većina [dakle, onaj prosek o kojem stalno govorim], izabrala bi prvu varijantu [kao što je i izabrala], međutim, oni daleko inteligentniji bi se sasvim sigurno priklonili drugom izboru [međutim oni se zbog malobrojnosti ne pitaju]. Hranu za ljudsku dušu, zamenila je raznovrsna, ukusna hrana za ljudsko telo, inteligenciju čoveka zamenili su računari, setite se samo kada ste poslednji put sabrali sami dva četvorocifrena broja, a da ne govorim o nekim drugim računskim operacijama, setite se kada ste poslednji put otisli u duhovnu biblioteku u svom gradu i uzeli neku knjigu da pročitate... jednostavno, nemate potrebe za tim, tu je ako ne računar, onda kalkulator, tu su laka stiva tupavih pisaca koja će vas opustiti uveće posle stresnog i napornog radnog dana. Tesko da će neko uveće leći uz Kantovu filozofsku knjigu jer nas nauka uči da ćemo lakše zaspati i imati bolji san ako pred spavanje pročitamo doživljaje „Paje patka“. To se desava ne zbog toga što je nauka sama po sebi takva, već iz razloga što se nauka

pogresno koristi,odnosno nauka postaje „industrija“ u svrhu pravljenja novca,to je jasno jer se najveći deo nauke[fizika,medicina,farmacija,biologija,hemija],nasao u službi novca pa čak i „globalnih industrijskih mafija“. Upravo iz takvog stanja nauke,dogodilo se ono najgore,a to je naše osećanje da je samo postojanje potpuno ravnodusno prema nama...gubi se gotovo svaki smisao života. Čovek,danas,u najvećoj meri,deluje kao mašina,a za takvo njegovo delovanje možemo optuziti,roditelje,drustvo i školovanje. Vaspitanje za koje mislimo da je dobro,ima mnogo nepravilnosti i to je samo početak pravljenja čoveka-masine. Samo društvo deluje na nešto drugačiji način,tako što čoveku servira negativne životne vrednosti,i na kraju imamo školstvo koje će zaokruziti čitav ovaj proces-i mašina je tu. Školstvo možda i ima najveću ulogu u tome,što je opet posledica zloupotrebe nauke...škole,koledzi,fakulteti,obučavaju čoveka da bude mašina koja misli,običan kompjuter i to koji radi po programu koji je ubačen u njega školovanjem. Tako dobijamo sposobne i delotvorne kompjutere koji rade onako kako su programirani,odnosno onako kako ih je za to obučio školski program. Neću ulaziti u to koliko je školski program pogresan i koliko ima uzak pogled,ali je činjenica da razara našu dušu i um. Kompjuter,kao i čovek-kompjuter,mogu da urade sve ono što je uradio i Radeford,Bolcman ili Tolstoj,samo zahvaljujući tome što je u programu na koji rade,ubaceno i ono što su pomenuta trojica znali i uradili. Ali to je program prošlosti...znati isključivo ono što su drugi znali ili uradili pre tebe,nije baš pohvalno za ljudski mozak. Ljudski mozak treba pre svega tako „pripremiti“ da sam može da sazna i uradi nešto što niko drugi nije saznao ili uradio pre njega,a to nam školstvo,bar u „danasnjem izdanju“ sasvim sigurno neće

uciniti. Ali da se odvojimo od ciste nauke, znanja i inteligencije i da predjemo na samu duhovnost...tu smo u jos gorjoj situaciji, jer kompjuteri i masine, i pored toga sto mogu dostici i prestici intelektualni nivo jednog Ajnstajna, ne mogu nikada biti, dobri, losi, vredni, raspolozeni, ljuti, srećni...! Um, naravno treba koristiti i kao masinu ili kompjuter, ali s obzirom da mu to nije i jedina funkcija koju moze da obavlja, treba ga koristiti u svim onim sferama u kojima i moze da se koristi, i to maksimalno. Tek kada dopustite i onom duhovnom u vama da vas preplavi, onda mozete ocekivati i sasvim dobre rezultate i u sferi intelektualnog. Drzati se samo duhovnog, ko to zeli, potpuno je opravdano, jer je duhovno daleko iznad intelektualnog, pa samim tim je i vrednost koja se moze jednostrano koristiti. Medjutim, koriscenjem samo intelektualnog, necemo nista narocito postici, i potpuno je neopravdano. Ali kombinacijom ove dve najbitnije sfere uma, dobijamo najveću moguću životnu vrednost, a samim tim i misljenje da je postojanje „diglo ruke“ od nas, bice vam strano.

TADA CES BITI VELIKI COVEK,SINE MOJ

Covek se uvek radja kao mogucnost. Ali svakako da nije predvidjeno da kao mogucnost i umre. U tom slucaju,covek bi bio obicna neiskoriscena energija,koja se „gubi“ tokom svakog procesa u prirodi. Kao sto svaka energija u prirodi,koja zeli i kojoj je cilj da bude iskoriscena[a pri tom ti vidovi energije,naravno,nisu svesni],onda mozete zamisliti coveka kao svesnu energiju koji nema potrebu da se pretvori u „rad“ odnosno da se njegova energija negde ne ostvari. To je van svake pameti,ali je nazalost kod vecine upravo tako.

Mogucnost je uvek samo mogucnost! Nju treba preobraziti u realnost,ostvariti je,iskoristiti je za produktivni rad[pre svega umni i duhovni]. Istina da je to veliki napor,ali covek mora da bude marljiv i da veruje u sebe. Nije dovoljna samo zelja i ne treba da postoji iskljucivo nada,jer i jedno i drugo su takodje samo mogucnosti...morate usmeriti svu svoju energiju ka jednoj tacki,kao sto to elektroni rade u provodniku kada zele da svoju energiju pretvore u koristan rad. U zivotu se mozete kretati,nekada protiv svoje volje ali mnogo cesce vi birate put-uzbrdo,nizbrdo ili ravnom stazom. Kao sto to Heraklit lepo rece,put uzbrdo i put nizbrdo je jedan te isti,naravno,govorio je o necem sasvim drugom ali cu ga „zloupotrebiti“ ovde.

Ravan put je uvek najlakši, ali on ne vodi ni do dna ni do vrha, on jedino vodi od rođenja ka smrti i njega treba potpuno zaobići. Treba se kretati isključivo onim Heraklitovskim putem, ma gde vas odveo, ali su ogromne šanse da ćete iskusiti i dno i vrh, čime postajete apsolutno ispunjena, zadovoljna i blagoslovena osoba... i što je najbitnije, znate da cenite prave životne vrednosti i krenete ka ispunjenju jedinog važnog cilja u životu - ka smislu!

GLAVA DRUGA

POKOJNIK VIŠE NIŠTA NE SLUTI

Čovek se nalazi na zaista izuzetnom položaju i u odnosu na sva živa bića ali i u odnosu na celavu prirodu. Čovek je potpun gospodar svog bića i bez obzira da li postoji ili ne postoji nešto iznad njega, bog biće ili neka druga sila, čovek je u situaciji da apsolutno sam određuje svoju sudbinu. Čak mu je dat i takav um da može da vlada velikim delom i nad onim što ga je stvorilo - prirodom. I ne samo to, za razliku od bilo čega drugog, čovek je jedini u mogućnosti da bude sam sebi utociste! Čovek koji traži utociste u drugom ili se u potpunosti oslanja na tuđu pomoć, očigledno da nije svestan ni samog pojma - čoveka. Samo čovek može da se usavršava i samo čovek može da se bori i izbori za sopstveno oslobodjenje, jer

ima tu moc i tu snagu i ostroumnost da se oslobodi svih okova koji ga stezu. Slobodu misljenja koju je covek dobio,nikako ne smemo prestati da cenimo i da je koristimo,bez obzira sto je kod vecine covecanstva sloboda misljenja potpuno zarobljena religijom i naukom,pa cak i kulturom. Takav dar nije dat da bi odmah potom bio zarobljen od bilo koga ili cega. Covekova sloboda najvise zavisi od njegovog licnog pronicanja u istinu,a ne od bozje milosti ili od necega sto ga uce da jeste istina. Nemojte dozvoliti da vas zavede bilo sta sto se prepricava,sto je tradicija,naucna tvrdnja,logicki zakljucak,culno iskustvo,ono sto pise u svetim ili naucnim knjigama...a to cete izbeci jedino ako sve bitne stvari,one koje jesu sustinske i one koje su za vas bitne-podvrgnete sumnji. Nedoumica je izuzetno korisna po ljudski duh i zivot,jer nedoumica i nastaje samo iz onog sto moze biti sumnjivo. Ako bilo cemu pridjete bez predrasuda,i osetite nedoumicu,obavezno podvrgnite stvar sumnji ako zelite da sa potpunim mirom nesto odbacite ili prihvatite!

A NE OCEKUJ OD PUKOVNIKA DA TI SUVISLO OBJASNJAVA

Covek ima besmislenu potrebu za etiketiranjem,bukvalno svega. Ne postoji realno ni prirodno, ni psiholosko[za sada] objasnjenje za tako nesto. Covek cak ima potrebu da etiketira i nesto sto se ne moze etiketirati-istinu. Pa tako mozete imati Hiscansku istinu,naucnu istinu,filozofsku istinu...ali etiketiranje izlazi i iz sfere intelekta i duhovnosti,pa se koristi i u odnosu medju ljudima. Ljude ne gledamo kao ljudska bica,vec kao brojeve,reci,a najcesce po nacionalnosti. Cesto cete cuti ili cete uhvatiti sebe da lepите etikete na coveka-Englez,Nemac,Srbin,Musliman,Jevrej,Rom,Amerikanac,a potom odmah te iste ljude gledamo kroz sve one predrasude koje su u nasoj svesti povezane sa datom etiketom. Covek

može biti i najčešće jeste, lisen svih osobina koje smo spremni da mu prepisemo na osnovu predrasuda, ali tesko će to kod većine biti od bilo kakve koristi u njegovom pogledu na čoveka. Etiketira se sve- ljubav, milosrdje, tolerancija, prijateljstvo, znanje, neznanje, mrznja... kao da se stavljanjem etikete ispred ili iza ovih reci, nešto menja ili dobija drugi oblik. Mrznja ostaje uvek mrznja, bez obzira prema kome je... valjda ljudi misle da će njegova mrznja u očima drugih biti manja ako je etiketira ili obrnuto, da će etiketiranjem njegova ljubav izgledati veća. Pa se onda obično poredi, da li je veća majcinska ljubav od sestrinske, bratske ili prijateljske ili da li je Hrišćansko milosrdje veće od Jevrejskog. Potpuno nerazumne stvari koje nemaju podlogu u bilo čemu, a sve se na kraju svodi na ono najgore, ni podnizavanje ljudske ličnosti i njegovih osećanja. Ovakve stvari, vrlo pogubno deluju i na istinu, opet zbog predrasuda i opet zbog etiketiranja, jer je gotovo sigurno da Hrišćanin neće prihvatiti naučnu istinu, niti će naučnik prihvatiti religioznu istinu, ma koliko one stvarno predstavljaju pravu istinu. Kada ne bi znali odakle istina dolazi, gotovo sigurno da bi je prihvatili ili bar preispitali, međutim dodavanjem etikete, da bi se znalo odakle istina potice, gusi i samog „podnosioca“ i „prihvatioca“ istine. Kao da istina ima onoliko koliko ima i religija ili nauka, potpuno suludo, zar ne? Ako neki lek stopostotno leči određenu bolest, da li je bitno da li dolazi sa Kube, Izraela, Engleske ili od nekog vraća Inka indijanaca. Naravno, kada je u pitanju zdravlje, neće se praviti takvo pitanje među pacijentima ali među farmaceutima raznih zemalja, biće „poturanja nogu“. Ali kod svega drugog, ne samo da se poturaju noge, već gotovo niko neće nešto prihvatiti ako ima problem sa

kulturom, tradicijom, predrasudama, dogmatikom...a ima ih vecina.

SMRT NAGRADJUJE OBOJICU PODJEDNAKO

Pojam ili ideja-sopstva, sa duhovnog stanovista, jeste jedno potpuno lazno ili izmisljeno verovanje koje nema nikakvog uporista u stvarnosti. Stvaranje takvih pogubnih misli koje su vezane za „JA“ ili „MOJE“, dovodi i do stvaranja sebicnih zelja, pohlepe, samoljublja, egoizma, tistine pa cak i velikih mrznji. Sopstvo, je izvor gotovo svih nevolja na svetu, od

sukoba pojedinaca do velikih krvavih ratova izmedju naroda ili vera. Ovo je najvećim delom tačno, pa moram objasniti zbog čega sam gotovo kroz celu knjigu forsirao upravo značaj sopstva i „rad“ na njemu u cilju usavršavanja i jačanja tog-JA. Prvo treba napraviti razliku izmedju EGA i JA, što ću uraditi nešto kasnije [u narednim poglavljima], ovde je samo bitno da to nisu iste stvari. Drugo... JA i MOJE, takodje su potpuno dva različita pojma, i na kraju, priča o problemu sopstva koja duhovno nije opravdana, odnosi se na pogresnom shvatanju svojeg-JA. Ideja sopstva, koja se podrazumeva kod najvećeg broja ljudi, jeste upravo takva da nepostoji razlika izmedju JA-EGO-MOJE-pa je sa te strane sasvim opravdano duhovno stanovište koje se i zasniva na gubljenju sopstva, kao preko potrebnim. Pogresno shvatanje ideje sopstva, kakvog ga posmatra i živi čovečanstvo, jeste „nenormalno“, jer se pre svega odnosi na pogresne vrednosti, kao što su opterećenost telesnim, zatim moći ili nadmoći, i na kraju samozastitom. Iz takvih pogresnih vrednovanja, EGO i MOJE moraju da preplave čoveka, a onda sam čovek postaje zao. U tom smislu, prava duhovnost se i bori protiv takvih sopstvenih vrednovanja koji vode ka sigurnom zlu ali i promasenom životu. Ali sama ideja sopstva, u kojoj se nalazi odnos JA-POSTOJANJE-SAMOSPOZNAJA, ne može se nikako izjednačavati sa gore opisanom pogresnom idejom sopstva. Potpuno je različita stvar raditi na samospoznaji i shvatiti jedinstvenost, istinitost, pa čak i vrednost svojeg JA u odnosu na prirodu i postojanje, a sasvim nešto drugo je raditi na podizanju sopstvene veličine i to raditi bez obuhvatanja prirode i postojanja. Upravo iz tog razloga, mnoge filozofije, pogotovo misticke, pa čak i neke religije, imaju zbunjujuće bespotrebne tumače, koji ne odvajaju ili ne

razumeju ovakva dva razlicita pogleda na ideju sopstva. I upravo tamo,gde takve razlike treba praviti i gde su jasno odvojene,kao sto je istocnjacki misticizam,nailazimo na najvece greske „tumaca“ koji u potpunosti neopravdavaju ideju sopstva,cime ove filozofije izjednacavaju sa religijama. Medjutim i mnoge duhovne discipline,bez obzira sto sa dobrim namerama,ulaze u citavu problematiku sopstva,prave greske usled nerazlikovanja pojmova JA-EGO-MOJE.

JEDNOG FASCINIRA,DRUGOG SPASAVA OD
ZABORAVA

Ideja sopstva ima koren u samoj evoluciji, iz tog razloga nije ni moguće u potpunosti „pobeci“ od nje, bez obzira koliko se trudili, bar u duhovnom smislu da izbegnemo njene „zamke“.

Upravo, u prethodnom poglavlju pomenute duhovne discipline [pogotovo religije] koje ne prave jasnu razliku između dva vida sopstva, onog negativnog i drugog pozitivnog, iskoristile su ovu evolucijsku potrebu za sopstvom, ne da ga „pobede“, jer to nije moguće, već da ga preokrenu u svoju korist. Međutim, takav „preobražaj“ sopstva, nije ni morao da prođe kroz ruke religije, jer je čovek daleko ranije, praktično od nastanka vrste, imao jaku potrebu da sopstvo stavi pod kontrolu, ali ne pod svoju. Tek razvojem civilizacije, čovek je pokušao ponovo da vrati sopstvenu kontrolu nad sopstvom, ali je za mnogo njih već bilo kasno, jer se već uveliko razvio arhetip homo religiosus, dok su drugi to uspeli da urade tako što su izbacivanjem duhovnog iz sebe, izbacili i tuđu kontrolu nad sopstvom, što ih je opet odvelo u drugu krajnost, ka egoizmu i željom za moći. Ali religija nije „sedela skrštenih ruku“, sve što je mogla da iskoristi, iskoristila je, pa svi koji nisu došli do sopstva kao ispravne životne vrednosti i koji nisu želeli da se oslobode duhovnog, upali su u novu, religioznu klopku. Što se sopstva tiče, odnosno evolucijske potrebe za njim, u korenu leže dve „ideje“ koje podjednako pripadaju i fizičkoj i psihickoj sferi; samozastita i samoocuvanje! Ove potrebe su sasvim logične sa evolucijskog stanovista i naravno da su potrebne.

Međutim, rani homo sapiens, kome su samozastita i samoocuvanje bile primarne potrebe, nije imao takvu ni umnu ni fizičku snagu da ih primeni u ideji sopstva... iz tog razloga, čovek zastitu nad sobom i sopstveno

ocuvanje, pokušava da poveri nekom jačem i uzvisenijem od sebe. Radi samozastite, čovek je „stvorio“ boga, od koga zavisi njegova sigurnost, kao što to dete očekuje i dobija od svojih roditelja. A radi samoocuvanja, čovek je zaceo ideju o besmrtnosti svoje duše. To su dva potpuno logična „poteza“ nezasticećenog i nedovoljno umnog ranog čoveka.

Međutim, razvojem svesti a pogotovo razvojem orudja za rad i oruzija, kada čovek postaje donekle gospodar sebe, gospodar nad drugim živim bićima pa i nad delom prirode, nije prouzrokovao pokušaj vraćanja kontrole nad samim sobom, delom što je već duboko u svesti ostala „urezana“ religioznost, a delom što čovek i dalje nije imao kontrolu nad sopstvenim ocuvanjem [što i nije moguće]. Naravno da je ovo išlo u prilog nadirućim religijama koje su samo vesto „prepisale“ i utvrdile ono što je čovek već uveliko razvio u svojoj glavi. Uloga religije je bila [i jeste] samo da takvo stanje „održi na što duži rok“. Ovde se sad može negativno kritički osvrnuti na religiju, zbog ovakve „zloupotrebe“ čovekovog arhetipa, koja ga ometa da povrati svoju kontrolu nad sopstvom. Međutim, isto tako, možemo i vrlo pozitivno gledati na ovakav „potez“ religije, upravo zbog toga što je u poslednjih gotovo dva veka [pa i više], nagli i veliki razvoj civilizacije i tehnologije, proizveo zaista ogroman broj [gotovo tri četvrtine čovečanstva], onih koji su odbacili potpuno duhovno, a zatim presli ili pokušavaju da predju na povratak ideje o sopstvu, što se otrglo kontroli i danas nam dalo svet u kome vladaju potpuno pogresne vrednosti. Kada posmatrate potrebe danasnjeg čoveka, povezane sa idejom sopstva, i na koji ili kakav način misle da ga kontrolisu, ispada da su daleko maloumniji i od najranijeg homo sapiensa. U tome je upravo veliki pozitivan značaj i religija i misticnih filozofija, da čoveka

vрати bar na onaj stadijum kada nije pogresno shvatao sopstvo,vec samo nije imao kontrolu nad njim, jer to je daleko manje zlo[ako je uopste zlo],nego shvatanje i „upotreba“ sopstva savremenog coveka, koji samo klizi niz dolinu apsolutnog idiotizma. Naravno da takvo stanje nece „dugo“ trajati, zbog cinjenice da evolucija radi i na prosirenju i usavrsavanju svesti i uma, ali je i cinjenica, kao sto sam vec vise puta i pominjao da brzi razvoj tehnologije i civilizacije moze da nas potpuno „utupi“ daleko ranije nego evolucija ucini naredni korak napred. Do tada, mozemo samo da se nadamo i donekle uzdamo u pomenute duhovne discipline i pravce, da ce bar donekle „ublaziti“ gotovo sigurnu katastrofu ljudskog duha i uma, i da ce biti poprilican broj „prezivelih“ da docekaju spremno sledeci evolucijski stepenik po pitanju svesti. Medjutim, posto nam je i danas, evolucija podarila mnogo vecu svest i um nego sto mi sami mislimo, dovoljnu da se bar malo otrgnemo od kandzi „ubica ljudske duse i uma“, nije iskljuceno da bi jedna opsta katastrofa u vidu „pucanja“ svetske ekonomije, ili slicnih velikih kriznih desavanja, mogla dovesti i do jednog kolektivnog i brzog udarca glavom u zid koji bi doveo do opste transformacije covekove svesti i shvatanja da postoji nesto daleko uzvisenije i od samog pukog zivota. Takav scenario, uopste ne bi bio iznenadjujuci, a svakako je vrlo pozeljan, bar za one koji znaju da razmisljaju... znam da je tesko, mnogi su pokusavali[da razmisljaju], samo treba malo mentalne vezbe, verujte...

MOZE BITI DA SU LOVCI NA GLAVE

Par recenica o onima koji osecaju danasnju covekovu potrebu, da zbog nacina zivota i samog nacina funkcionisanja savremenog drustva, pobegnu od „stvarnosti“, bar na trenutak, u smeru, duhovnih vrednosti, ili mozda i cesce, iz razloga sto je to danas „moderno“, pa to neki vesto koriste da ih s namerom zavaraju i odvedu na potpuno pogresan put. Naime, pogotovo na zapadu, a sve vise i u Srbiji, ljudi traze trenutni odusak od „zivota“ ili u jednoj od tri monoteisticke religije, ili mnogo veci procenat, u pomodnim istocnim [citaj zapadnim] „religijama“, kao sto je Budizam, Hinduizam, Kabala, ili u nekoj od „otmednutih“ pravaca pomenutih monoteisticke religija. Naravno, cilj je iskoristiti i taj stvarni ali i pomodni ljudski beg u duhovne vode i zaraditi na tome. Upravo, zbunjenost ljudi koji nikada nisu osetili „slast“ duhovnog, pa to zele iz pomenuta dva razloga, dobra je podloga za bujanje novih duhovnih pokreta ili

pojedinaca „vodja“ koji navodno odlicno poznaju neke od pomenutih pravaca,pa su tu,da se nadju pri ruci zbunjenim duhovnim „novajlijama“. Najmanja zamerka moze da se stavi,naravno,monoteistickim religijama,ali treba pomenuti da i njene institucije,takava desavanja u najvecoj meri koriste zbog novca i „brojnosti“[sto je bitno],ali mnogo su ozbiljniji,cesci i tezi slucajevi,iskoriscavanja od strane budistickih,hinduistickih,kabalistickih,sajentoloskih i slicnih pokreta koji bukvalno bujaju na tlu Evrope i Amerike,uz razne „produhovljene“ Jogije,Gurue,“urbane“ Bramane,specijaliste za Jogu i meditaciju,ili kabalistickih „vodja“ koji ucenje kabale imaju u malom prstu. Necu pominjati mnogobrojne sekte,koje takodje funkcionisu na isti nacin,ali oni mi nisu zanimljivi kao tema,jer postoje daleko duze i ljudi su poprilicno upoznati sa njihovim radom. Uz napomenu,da postoje i „sekte“ koje su na crnoj listi samo iz razloga jer su takvim proglasene od njihove maticne religije,a u sustini su „opravdanije“ od njih. Jako je lepo sto ljudi,pa makar i iz pomodarstva zele da se upoznaju i delom pozabave nabrojanim pokretima,medjutim postoji vrlo bitna razlika izmedju izvornih pokreta i ucitelja i ovih zapadnih koji zaista blage veze nemaju sa izvoristem. Budizam, Hinduizam i Kabala su za poslednje tri decenije privukle vise od cetiri stotina miliona ljudi u Evropi i severnoj Americi. Ali samo 1% njih je to uradilo na ispravan nacin,odlaskom na istok,medju neizmenjene izvorne „pokrete“ i boraveci tamo duze vremena,dosta toga naucili od svojih ucitelja. Ali ovde postoji nesto jako bitno,sva tri pomenuta pokreta strogo zabranjuju sirenje njihovih filozofija van svojih pokreta,sto znaci da ne postoji sistem –ja naucim ovde tebe-a ti prenesi znanje nekom drugom,van ovog pokreta. Upravo se iz tog razloga tajne ovih filozofija ne otkrivaju odmah,vec kroz niz

godina,u toku svakog novog boravka medju pokretom. Naravno da postoje i zloupotrebe,ali zaista malo,jer onaj koji zaista ode tamo da nauci nesto,i vraca se ponovo,i ponovo,malo je verovatno da se nece drzati ove „zapovesti“. Svi ostali ucitelji na zapadu,sve napisane knjige,svi oni koji tvrde da su „na istoku izucili filozofiju“,i sada otvaraju skole ili „mini-institucije“ za poducavanje,budite uvereni da su obmanjivaci i da nemaju pojma ni o osnovnim stvarima ovih pokreta. Oni su citali knjige raznih „svestenika“ ovih pokreta koji dolaze sa zapada,i svakako da su ne samo pogresno shvaceni i tumaceni nego su i sa namerom prilagodjeni zapadnom coveku. Meditacija,Joga,i slicno,kao i navodne skole koje vas pozivaju da se opustite od stresa i ostalih gluposti,nemaju ni najmanje veze sa istinskom meditacijom i jogom. Joga nikada nije koriscena za oslobadjanje od stresa ili postizanje vitalnosti i fizickog zdravlja,to u izvornom misticizmu nepostoji,vec se Joga koristi u sasvim druge duhovne svrhe. Sa meditacijom je jos smesnija situacija,svi je zamisljaju kao nekako osamostaljivanje na sat-dva,sa sedenjem i prekrstenim nogama na podu,pravilnim disanjem i razmisljanjem o recimo cvecu,uz obaveznu opustajucu orijentalnu muziku. To su gluposti. Joga i meditacija nisu nikakve mentalne vezbe sa ciljem da vas smire,opuste,relaksiraju,nije potrebno nikakvo specijalno sedenje sa prekrstenim nogama a jos manje pravilno disanje...to su obicne izmisljotine zapadnih idiot-Jogija. Ista stvar je i sa Kabalom,jednom predivnom jevrejskom cistom filozofijom koja niti ima kakve rituale niti ima odredjeni cilj,medjutim danas,pogotovo u Americi imate religiozne institucije kabale,sa sve ritualima i „padanjem u trans“. Istocnjacki misticizam jeste jedan od najboljih puteva ka

prosirenju svesti,roduhovljenosti,samospoznaji,pravim zivotnim vrednostima i zivotnom smislu,ali ne mozete u njega uci iz Evrope,tako sto ce vam „ucitelj“ iz susedstva dolaziti kuci ili vi ici kod njega. Najmanji je problem sto ce vam bespotrebno uzeti pare iz novcanika,ovce i jesu za sisanje,problem je sto cete se u potrazi za duhovnim,udaljiti od njega daleko vise. Zato vam preporucujem,da se ili sami latite „posla“,sto je moguće i bez odlaska na istok,jer neke stvari,vrlo bitne,ne mogu ipak ostati tajna,tako da mozete doci,uz nesto veci trud,do ljudi koji ne poznaju apsolutno ovu oblast,ali ono sto znaju,bitno je[a stekli su znanje tamo gde treba] ,recice vam to bez ikakve nadoknade i sa najboljim namerama. Ili,imate drugi izbor,pa trazite duhovne vrednosti u svojoj kulturi i tradiciji,dakle medju svojom religijom,ali opet samostalno,a ako ste potpuni pocetnik,postoje pravi,odlicni duhovnici,koji nisu „institucijska vrsta“,gde mozete potraziti pocetnu pomoc. Za one koji ne bi ni religioznim niti mistickim putem do duhovnosti,a zele je,uvek mogu naci svoj duhovni samostalni put...daleko teze,ali je moguće i potpuno ispravno.

KAO STO TO CASNI LJUDI PONEKAD RADE

Primetno je da veliki broj, pogotovo mlađih ljudi, jesu zainteresovani za Jogu, meditaciju ili mnoge druge mističke „rituale“, samo iz razloga što misle da time mogu zadobiti neke duhovne i mističke snage, kao što je „sesto culo“ ili „treće oko“ pa čak i određene magijske sposobnosti. Jasno da se ovde radi o čistoj želji za moći ili u pojedinim slučajevima da izazovu zabezegnuta lica svojih poznanika, jer eto mogu da se probodu iglom kroz obraz, bez ikakvih posledica [naravno, posle toga sedam dana nigde ne izlaze jer su natečeni od bola i potrosili kilometre gaze da zaustave krvarenje, uz obaveznu upotrebu antibiotika „na kilo“ i antiseptičnih sredstava]. Neko bi da gazi po uzarenom uglju, da leži na ekserima, da jede staklo, a ima i onih koji bi malo da levitiraju ili možda zavedu jednim magičnim pogledom najlepsi devojku u gradu. Naravno da 99% njih završavaju kod lekara sa gadnim opekotinama, probodima, isecenim jezikom, frakturama ili što je najbezbolnije sa popijenom korpom od devojke, koja u njihovim očima nije „prepoznala“ čudotvornu magiju već ispucale kapilare od nespavanja [zbog vezbanja magičnog pogleda prethodnih noci]. Ovakva vrsta „mudrih ideja“ se u misticizmu istoka naziva –duhovna perverzija! Tačno je da se meditacijom, Jogom ili nekim drugim ritualima [atnahara, sansshita, halarmma...], mogu postići pojedine mistične i magične sposobnosti, ali one svakako nisu niti sesto culo, treće oko ili peta ruka, u smislu kako to mi na zapadu zamisljamo. To je samo vrhunac pomenutih rituala, a radi se isključivo o tome da se snaga misli usmeri u „jednu zeljenu tacku“, čime se postize da pomenuta ogromna i usmerena energija misli, ili izvrši rad ili „obesmisli“ telesnost. Tada nije problem ni jesti staklo, niti se probijati

iglama,levitirati pa cak i zavesti neku devojku. Ali to nema veze sa magijom niti sa vanljudskim sposobnostima,u pitanju je cista kontrola misli. A jos manje ima veze sa tim da mistici koji su postigli taj stadijum to koriste u pomenute svrhe. Kod njih rec-zelja,ne postoji niti u recniku ni u glavi,pa samim tim ne rade to iz razloga,iz kojeg bi to radili zapadni iskompleksirani idioti. I ono,najbitnije,da bi se uopste doslo do tog stadijuma,mora se proci kroz sve ono do sada opisivano tokom citave knjige,a to zapadnom coveku,ne da nije moguće nego je,putovanje brzinom svetlosti. Ovo poglavlje je cisto upozorenje,mnogima,jer vidim da je zavladała opsta pomama za „probijanjem iglama i lezanjem na ekserima“,pogotovo posle nekih nastupa na nasim ali i stranim televizijama,polusvesnih kretena koji to rade[ili bar misle da to rade]. Za tako nesto,potrebno je da dignete u potpunosti ruke od stvarnog sveta i zivota,otputujete u Indiju i tamo u „predivnim“ Indijskim sumama,provedete citav zivot u meditiranju. Naravno,posto onda od tako stecenih sposobnosti necete imati koristi,a necete ni imati zelju za „dokazivanjem“ jer cim ste dosli u stadijum da to mozete da radite,to znaci da je prethodno morala biti „izbrisana“ rec zelja iz vaseg uma,nema potrebe da se maltretirate,zar ne? Ako vec imate toliku zelju da padate u trans i da se nakon toga probadate i gutate eksere,kako bi zadivili drustvo,dovoljno ce vam biti pola litra neke lose rakije,a kasnije kad se otreznite,odnosno izadjete iz transa...pa par dana u bolnici nije nista ako ste uspeli da vidite zabezeknuto lice devojke koja vam se dopala to vece.

MOZE BITI I DA SU SAMO OKUSILI STRAH

Da bi uopste i krenuli ka duhovnom i umnom napretku, morali bi pre svega da naucimo da kontrolisemo svoja osecanja, pogotovo ona „negativna“ poput, zalosti, tuge, opste nesrece duha...! Duh i um su u takvom stanju potpuno mutni, deprimirani i nejasni. U mnogim slucajevima, za razliku od realnih izvora takvih osecanja, ne mozemo sebi objasniti zasto nas je uopste obuzelo takvo osecanje, koje inace psiholozi karakterisu kao depresiju. Slicno je i sa onim „pozitivnim“ emocijama, poput preterane ili neuzrokovane radosti, sreće, koje takodje spadaju u psihicku manijakalnu bolest, kao i kombinacija ove dva psihicka poremećaja, gde se bezrazložno negativna i pozitivna osecanja naizmenicno ponavljaju. Medjutim, ipak je bitnije po psihu i daleko vise je ugrozavaju pomenuta negativna osecanja, odnosno depresivna, bez obzira da li imaju ili nemaju poznati spoljasni ili unutasnji uzrok. Prvi korak ka oslobadjanju od ovakvog stanja psihe, jeste nauciti da ne budete tuzni zbog svojih osecanja tuge, da ne budete nesrecni zbog nesrece koja vas je zadesila ili da ne brinete zbog svojih briga. To se postize, ne potiskivanjem svojih emocija, jer se one kasnije iz nesvesnog, vrata u svesno daleko jace i destruktivnije, vec treba pokusati jasno sagledati otkuda takva osecanja kod

vas, sta je razlog nesreće, žalosti ili zabrinutosti koja vas je preplavila. Treba pokušati preispitati ta svoja osećanja, ali ne tako sto ćete ih posmatrati „iznutra“, to nije dobro, već ih treba sagledati „spolja“, odnosno, sagledati ih bez bilo kakve subjektivne reakcije, kao da posmatrate i ispitujete neki predmet koji se nalazi na radnom stolu. Dakle, potpuno bi bilo pogubno posmatrati to osećanje kao – „moje osećanje“ ili „moj opazaj“, već samo kao – „osećanje“ i „opazaj“, vaša uloga je samo čisto posmatračka, i to sa strane. Ovde jeste problem, jer bi trebalo u potpunosti izbaciti svoje –JA, bar dok ispitujete svoja osećanja, kako bi se isključila bilo kakva subjektivnost, jer vi ustvari morate biti „neko drugi“ ko posmatra „necija“ osećanja. Samo u tom slučaju, vrlo brzo skidate sa sebe teret takvih negativnih osećanja, i samim „povratkom“ u svoje JA, ona više neće postojati. Dakle, treba uvideti prirodu osećanja, kako nastaje, zasto traje i kako nestaje, čime vas um postaje potpuno ravnodušan prema tom osećanju, odnosno oslobođen od njega. Potpuno je isto i sa svim drugim negativnim ili pozitivnim osećanjima, koje prepoznate kao „ometajuća“, a svaka pojačana osećanja, i pozitivna i negativna jesu ometajuća koliko god se vama činilo da vam preterana ili bezrazložna radost neće oštetiti um... ona će u vašem nesvesnom, odnosno vašem pravom JA, napraviti priličan problem. Vrlo je bitno kontrolisati osećanja, kakva god da su i čime god bila izazvana. Ovde je najveći problem, osloboditi se na nekoliko trenutaka svojeg JA, kako bi dalje usli u onaj lakši deo ispitivanja i odbacivanja osećanja. Svojeg JA se oslobadjate isključivo meditacijom, jer ne postoji drugi oblik „vezbe“ ili stanja koji bi mogao tako nešto da uradi.

ISTINA, NIKOGA NISU NAROCITO IMPRESIONIRALI

Zbog cega se plasimo i vrlo cesto stidimo da zavirimo i pogledamo u svoje umove? Zato sto smo svesni cinjenice da smo ispunjeni ne samo „dobrim“ i pozelnim osobinama, nego da smo daleko vise ispunjeni mrznom, zlovoljom, ljubomorom, gordoscu, pa vrlo cesto i gluposcu. Treba biti i posten i hrabar i pogledati u sopstveni um kao sto svoje telo ili lice svakodnevno gledamo u ogledalu. U ogledalu vidite sve, i svoje spoljasnje vrline i mane, i svoje lepe oci ali i svoje klempave usi, zategnuto i sveze lice ali i podocnjake i bubuljice, izvaljane noge ali i opusten stomak...i sto ste svesniji svojih spoljasnjih mana i sto ih vise imate, redje cete stajati pored ogledala i obrnuto. Nekada, posle vecernjeg zestokog tuluma, jednostavno cete se plasiti ili stideti da pogledate svoje lice u ogledalu, sve dok se

„ne oporavite“ od prethodne noci. Ista situacija je i sa psihom,s tim da pogled na spoljasnost ne moze da se meri sa pogledom u svoju unutrasnjost, jer je i strah i stid veci,sto dovoljno govori koliko je psiha bitnija od spoljasnjeg izgleda. Zaista ne bi bilo lako shvatiti da ste recimo glupi ili puni mrznje. Koliko je vas spremno da se izlozi ogledalu intelekta? Vrlo malo. Svako ce uraditi test inteligencije,samo onda kada zaista mora, jer postoji strah od moguceg saznanja da ste ne bas posebno inteligentni ili da ste sebe precenili[sto je najcesci slucaj] po pitanju inteligencije. Medjutim,takvi relevantni testovi za pokazivanje koliko mrznje,ljubomore ili gordosti u vama ima ne postoje. Pa i onaj ko se odvazi na takav zaista veliki korak,da ustvari vidi ko je,ili ko se zaista krije iza njegovog laznog-JA,imaju problem da pronadju to duhovno i umno ogledalo u kojem bi se pogledali. Gde i kako doci do ogledala i kako se ponasati i sta uraditi posle takvog samopregleda svoje psihe,pisao sam u ranijim poglavljima ove knjige,ovde cu se samo usmeriti na to koliko je bitno osloboditi se tog straha i stida i kako ga se uopste osloboditi. Opet se mora izvorsiti jedna mentalna priprema koja je gotovo slicna onome o cemu sam pisao u prethodnom poglavlju. Jednostavno,ne treba se prema svom umu,kojeg zelite da upoznate,postaviti kao sudija prema optuzenom,vec iskljucivo kao „naucnik“ koji zeli da ispita nesto njemu strano...dakle opet treba potpuno iskljuciti svoju subjektivnost ali i samokriticnost, jer ne samo da postoje sanse da pogledate u „krivo“ ogledalo,vec mozete osuditi svoje osobine,sto nikako nije dobro,cak je vrlo pogubno. Ne treba da dajete sud o svojim osobinama,to nije razlog zbog cega treba pogledati u ogledalo,niti treba da pokusavate da izbacite ili popravite na silu ono cega bi se vase svesno stidelo,to jednostavno nije

moguće[brisanje,da-popravka,ne]...cilj cele price je samo uci,videti i prihvatiti. Niko neće znati šta ste to videli niti će vas to što niste zeleli da vidite progoniti,ako izbegnete ulogu sudije,majstora za popravke ili čistaca svog uma. Takva spoznaja uma,u kojoj ćete biti puki posmatrac i sasvim mirno prihvatiti svoj unutrašnji izgled,ne samo da vam neće nauditi,već će vam podići samopouzdanje,ma koliko vam se to činilo apsurdnim. Zaista,nema nikakvih razloga da ,kao prvo,sa predrasudama udjete u posmatranje svoje psihe,jer to što mislite da znate o sebi je lažna slika,zato što joj je izvoriste u svesnom,a kao drugo,nista strasno se neće desiti kada zaista pogledate svoj um u takvom ogledalu,naprotiv. Ovde ću još pomenuti,ta pokušaj brisanja negativnih,pa i bilo kojih osobina...da,to jeste moguće,i to jeste ono što se zove u misticizmu potpuna nirvana,ali daleko od toga da će bilo ko od nas dostići takav nivo svesti,tako da nemojte ni razmišljati o takvo vrsti čiscenja uma. A što se popravki tiče...potpuna je zabluda da se bilo koja osobina na bilo koji način može popraviti,možete samo obmanuti sebe ali ne i svoje pravo JA,ili druge ljude iz vašeg okruženja[osim onih sa „tehnijim“ mozgom].

VOLEO BIH DA ZAVEDES OBRIJANE GLAVE

Bukvalno sve „duhovne discipline“[religija,zivotne filozofije,misticizam...],govore o tome da covek na svom

zivotnom putu moze da skrene u dve krajnosti. Prva je vezana za telesne,odnosno culne uzitke,koji su niski,vulgarni,neplemeniti,svojstveni prostim ljudima i-ne donose nikakvu korist! Druga je vezana za samomucenje,koja je bolna,neplemenita-i ne donosi nikakvu korist! Ovde se nema nista posebno prigovoriti,pogotovo po pitanju prve krajnosti. Sto se tice druge-samomucenja,svakako da je nepotrebna i mucna krajnost,ali nije istina da ne donosi nikakvu korist,naprotiv,po pitanju ispunjenja zivotnog smisla,moze biti izuzetno korisna,ali je ipak,naravno,nikome ne preporucujem,jer samomucenje ne samo da je psihicki pa i fizicki bolno,nego i ne moze biti od koristi osim ako niste genijalnog uma,i to bolesno genijalnog uma. Tako da-treba sto dalje bezati od ovog nacina,ima toliko boljih i laksih nacina do ispunjenja zivotnog cilja...ovde sam samo hteo da ispravim gresku,u definiciji ove druge krajnosti,da ne donosi nikakvu korist. Za razliku od pomenute prve krajnosti,koja je ispravno definisana i koja zaista jeste krajnost i to ona u koju ljudi najcesce i u ogromnom broju skrenu,ova druga je donekle i preterana,jer beg u ovakav nacin zivota,tesko da cemo ikada kod nekoga videti. Iz tog razloga bi trebalo „ublaziti“ ovakav vid krajnosti sa onim koji je daleko realniji,i koji nije bas tako retko koriscen-odricanje. To obuhvata svako odricanje i telesno i psihicko,koje ne ugrozava zivot. Dakle,potpuno odricanje od telesnih zadovoljstava[osim minimuma hrane i vode,potrebni za odrzanje zivota],ali i odricanje od vecine psihickih karakteristika,poput,volje,zelje,nespecificnih razmisljanja,pa cak i znanja. Mada vecina duhovnih pokreta ovakav vid odricanja ne smatraju krajnoscu vec potrebom i podrazumevaju ih,sa stanovista dostizanja duhovnosti u cilju ispravnih zivotnih vrednosti i putu ka smislu,ovo jeste odlazak

u nepotrebnu krajnost,koja neće ništa više ili bolje doneti onima koji se iste pridržavaju u odnosu na „ostale“ koji se baš toliko ne žrtvuju. Ovde se mora izdvojiti religija, jer se njeni ciljevi i „postulati“ u potpunosti poklapaju sa ovakvim izborom života, pa bi ih bilo besmisleno kritikovati [bez obzira što, moram priznati, postoje vrlo interesantne kritike po pitanju opravdanosti askeze]. Međutim, kod ostalih duhovnih pokreta poput životnih filozofija i misticizma, koje imaju sasvim drugačije ciljeve od religije, zaista je bespotrebno primenjivati ovakav način odricanja. Potpuno je pogrešno misljenje da produhovljenje traži neke bitne izmene u životu čovjeka, a pogotovo velika odricanja. Mnogo njih misli da dostizanje duhovnosti podrazumeva odricanje od materijalnih dobara, porodice, provoda... i da traži „svo vreme ovog sveta“. To naravno nije istina...jedino što se menja to je shvatanje života i ništa drugo a jedino čega treba da se odreknete to je sat vremena dnevno, što bi ste verovatno potrosili na neku glupost, poput gledanja neke nizerazredne tv serije. Postići duhovnost, kao prvi korak ka kasnijom potragom za putevima pravih životnih vrednosti i smisla i ispunjenje samog cilja, zaista ne traži nikakvo posebno odricanje, ali ćete kasnije kada počnete da živite otkrivene životne vrednosti, osetiti i sami potrebu da se odreknete onoga što nije bitno i što nespada u životne vrednosti. Ali takvo odricanje, postaje ustvari zadovoljstvo, jer svoj život usmeravate ka ispravnom putu.

I DA IH UZMES KAO MISAO NEVEROVATNU

Vreme! Danasnjem coveku,vreme je sve dragocenije, jer vreme je novac. Naravno, vrlo rdjava predstava o „vremenu“. Dokoni ljudi ,naprotiv,nemaju taj problem...za njih je vreme potpuno nebitna „stvar“. Takodje vrlo rdjava predstava o „vremenu“. O tome da je vreme vrlo dragoceno, jer vreme je novac, necu govoriti jer to cak i oni koji su robovi i novca i vremena, znaju koliko je to pogresno vrednovanje, mada nemaju predstavu o besmislenosti takvog stava jer su i sami besmisleni. Ovi drugi, dokoni, nisu robovi ni novca ni vremena, sto bi bila idealna stvar, samo da tu nije pojam-dokoni, koji sve obesmisljava. Naci sredinu, opet nije dobro, jer sredina sama po sebi nije dobra. Dakle, ipak je vrednost u tome, da ne budete robovi novca i vremena ali i da ne budete dokoni, ni jednog trenutka. Rad, dugotrajan rad, bez obzira da li je fizicki[ne u cilju sticanja bogatstva] ili psihicki, mada je „mesavina“ najpozelnija, ne znaci i biti rob vremena niti znaci da ne treba odvojiti vreme i za „dokone“ stvari, kao sto su spavanje, odmor, gledanje televizije ili izlazaka i provoda. Medjutim, svedoci smo da je dokonih ljudi sve vise i da njihova „dosada“ prelazi u patolosko stanje. Tu je naravno, krivo i drustvo i porodica ali najvecu odgovornost snosi sam covек jer je dosada u najvecoj meri proizvod potpuno promasениh zivotnih vrednosti ali i potpuno pogresnog zivota. Recenica- „ubijam vreme“ koju vrlo cesto cujete od sagovornika je znak da se isti zaista greskom rodio. Tu nije omanula priroda[neko

drugi ili nesto drugo],sto je takvog uopste dovela na pozornicu zivota,priroda po tom pitanju ne gresi,ovde je u pitanju neprepoznavanje sebe a ni uloge koju treba da odigrate,sto ce priroda,naravno vrlo zestoko kazniti. Dokonom coveku,obicno sve smeta da bi se upustio u bilo kakav rad...ili mu je hladno ili pretoplo,ili mu je rano ili kasno,ili je gladan ili suvise sit,ili mu se spava ili ga boli glava...a to su sve izgovori koji u sebi nose daleko opasnije razloge- zlovolja,mrzovoljnost,patoloska lenjost,slaba inteligencija,mrznja,samoobmana,laz,drskost...! Naravno da takav zivot dovodi do opsteg moralnog propadanja ali i do potpuno pogresnog vrednovanja sveta oko sebe i zivota. Spavanje preko dana,lutanje do kasno u noc,lose drustvo,skrtost,porocnost...sve su to posledice koje se javljaju kod ovakvih ljudi,i pojacavaju se sa godinama. Naravno da takav zakon ne postoji[nazalost] ali svim takvim ljudima,kao i svima ostalima koji ne znaju i ne zive prave zivotne vrednosti,trebalo bi uskratiti mogucnost i slobode i razmnozavanja. Za razliku od zivotinja nizih vrsta,gde evolucija i priroda strogo kontrolisu ko moze da se dalje razmnozava,jer samo ono razmnozavanje koje moze dati bolje potomstvo-dobice priliku,kod coveka evolucija nije na taj nacin regulisala mogucnost razmnozavanja,jer je coveku poklonila um,koji [za one koji ne znaju] sluzi za razmisljanje,pa samim tim i ocekuje od coveka da prepozna u sebi ono sto drugi nemaju ili ga imaju manje. Svaki covek je jedinka sa datim posebnim darom,koji treba da razvija,medjutim ukoliko on to ne prepozna,ne vidim svrhu cemu uopste potreba za njegovim prenosjenjem gena.

DA NE BUDES OKRUGAO KAMEN KOGA VETAR VALJA PO DOLINI

Jos malo, vrlo kratko, da se vratim na znanje, kao najvećoj životnoj vrednosti! Postoje dve „vrste“ ljudi koji dobro znaju činjenicu da je u znanju najveća mudrost, ali se razlikuju po tome šta je za njih zapravo smisao znanja. Postoje ljudi koji teže saznanju i takav cilj sebi postavljaju-tragaoci, dok su drugi –posednici „istine“! Razlika je u tome da prvi, nikada ne prestaju da tragaju za saznanjem, zatim da samo saznanje prihvataju kroz filtere: naučnosti, fundamentalnosti, univerzalnosti, umnosti i kritičnosti, i na kraju nisu vezani za određeno sistemski vezano saznanje. Kod druge „grupe“, stvari su posve drugačije...oni nemaju potrebu za stalnim sticanjem saznanja, već se zaustavljaju na onome što su naučili tokom školovanja uz izvesnu i normalnu iskustvenu dopunu kojom dopunjuju svoje znanje kroz samu praksu, znanje nisu „uneli“

u sebe kroz pomenute filtere vec su ga primili kao izvesno, i na kraju, oni imaju samo onu ukupnost znanja koja stoje u medjusobnoj sistemske vezi. Razlike su dakle ogromne u korist prvopomenutih. Necu se osvrtni dalje na ovu drugu „grupu“ jer takvo znanje ne predstavlja neku narocitu vrednost, cak sta vise moze biti i poprilična smetnja u mnogo cemu...za takve, pomenuta maksima-u znanju je moc-ne moze se vezati. Tragaoci za saznanjem su u velikoj prednosti jer upravo sticu moc koju mogu uspesno koristiti u vidu sposobnosti komuniciranja i izrazavanja, jer su ne samo opste obrazovaniji nego mogu da koriste i one vestine koje ovi drugi ne uce da koriste ili ih uce u vrlo ogranicenoj meri. Druga prednost je moc ubedjivanja, zbog sposobnosti da izgrade sopstvenu jasnu formulaciju i sopstvene valjane argumente ,kao i to da su daleko vestiji u pronalazenju adekvatnih primera. Treca, vrlo bitna stvar je takozvana vestina razvijanja umeca razmisljanja, citanja i pisanja, i na kraju, vrlo siroka lepeza mogucih pitanja i odgovora, koja se ne stice-vec dobija samim tim sto je takav tragalac oslobodjen jakih stega konzervatizma, kojih posednici „istine“ niti imaju niti bi „smeli“ da upotrebe. Ali, definitivno najveca prednost tragalaca za saznanjem u odnosu na posednike „istine“ jeste u tome sto kod prvih postoji sumnja, i postoji „cudjenje“, dve najbitnije stvari koje razvijaju um ali i podsticu zelju za saznanjem, dok je kod drugih obrnuta situacija, niti postoji sumnja a „cudjenje“ je za njih pojam od koga se najeze. Posednici „istine“, na svaku „delatnost“ koja je van njihovog delokruga ili je u njihovom delokrugu ali je „nesto novo“, gledaju kao na prakticnu beskorisnost ili beskorisnu prakticnost, luksuzno i bespotrebno poigravanje umom ili opterecujucom pricom koja nema svrhu, pa je iz ovoga posve jasno zasto bas ovakvi

nemaju predstavu niti o samosaznanju, jos manje o znacaju pojma-„biti drugaciji“ a najmanje o tome sta je to- osmisljavanje! Da završim ovo poglavlje, jednim filozofskim stavom, da posednici „istine“ imaju „spisak pitanja“ koji se po svaku cenu moraju izbeci, dok tragaoci za saznanjem znaju za nacin kako izbeci odgovore na takva pitanja ali ih ne izbegavaju. MOC je iskljucivo u potrazi za saznanjem!

DA NA KRAJU PUTA STANES I SVOJIM CULIMA UKROTIS
VREME

Nesto o polovima. Vrlo je gorka istina da u danasnjem pogotovo zapadnom drustvu, izgled predstavlja najvazniji atribut koji jedna zena moze imati. Lepa i zgodna zena, bez obzira na obrazovanje ili novac, pod uslovom da je bar prosečno inteligentna, moze biti mozda i najmocnije bice na planeti. Potpuna je samoobmana ako mislite da mozete

odoleti carima prelepe i zgodne zene, pogotovo ako ima i onu potrebnu trunku mozga. Takva zena moze da kontrolise gotovo sve muskarce, osim ,naravno, one duhovno posvecene manjine, ciji glavni postulat jeste-sve sto zapazite i na osnovu zapazenog pojavi se zelja u vasim culima-pogresna je vrednost. Greska je misliti da su muskarci naivni, ali nije greska misliti da ce uciniti sve kako bi prigrlili simpatije takve zene. To je zaostali evolucijski koren koji jos vucemo i koji cemo vuci bar jos stotinak hiljada godina, dok god svest ne nadvlada telesno. Sa tog stanovista, ne moze se nista zameriti ni muskarcima a ni zenama, medjutim evolucija nije jedino stanoviste sa kojeg treba posmatrati ovaj fenomen niti se evolucija jedino pita. Obrnuto, zene nece ili sve manje „padaju“ na fizicki izgled, ali zato sve vise gube glavu za mocnim, uspesnim i bogatim muskarcima. Tu vec evolucija ima vrlo mali udeo, a to je potreba za sposobnim muzjakom. Ali kako smo vec rekli da je evolucija sposobnost i izgled ostavila nizim zivotinjama a coveku dala um, onda nemamo realno objasnjenje za ovakav stav zena, jer su pomenuti pozeljni muskarci uglavnom vrlo niskog stupnja inteligencije i duhovnosti. Da ne bude bespotrebnih napada na mene...ne pricam o svim zenama niti o svim muskarcima[u oba slucaja], ali o vecini govorim. Pa ko se prepozna, verovatno ce daci svoj glas[koji inace nikada nije u vezi sa mozgom] protiv mene. Zanimljivo je to, da upravo zene koje su svesne svog lepog izgleda, u najvećem broju slucajeva i traze muskarce koji su bogati, „sposobni“ ili mocni, ali i tupavi, dosadni i nezanimljivi, pa je ovde jasno da glup glupoga i trazi, medjutim lepe ali i inteligentne zene, nece imati takvo vrednovanje muskaraca, pa je izvesno da ce im duhovna i intelektualna strana muskarca biti na prvom mestu, ali i jedne i druge ce

prevashodno koristiti svoj izgled kako bi se dopali razlicitim tipovima muskaraca. Posto je daleko lakse okarakterisati lepo, nego ruzno, ne bih mogao ovde da govorim o ruznim i pametnim zenama ili o ruznim i pametnim muskarcima, jer u nauci zvanoj estetika, pojam ruznog se ne uzima u obzir, jer ne postoje karakteristike za ruzan izgled tela i lica, jer se smatra da simetrija i proporcionalnost jesu ono sto nesto cini lepim a ne oci, nos, obrve, jagodice ili slicno. U svakom slucaju, inteligentni i pametni muskarci, kao i inteligentne i pametne zene, bez obzira na izgled, nesvesno ce ipak u prvi plan pokusati da izbace svoje fizicke karakteristike, a tek potom ce pokazati i svoju psihicku stranu, odnosno, pamet, duhovitost, zanimljivost...! I tu imamo evolucijski zaostatak zivotinja, pa se mozda i ne moze nesto posebno prigovoriti ovakvim stavovima, jer ce se sigurno vremenom menjati u korist umno-duhovnih kvaliteta, medjutim problem odabira i privlacnosti suprotnog pola je daleko tezi slucaj, koji nije toliko potkacila evolucija vec vise nivo svesnosti, umnosti, vaspitanja i okruzenja, odnosno drustva u kojem se covek razvija. Pa je tako, potpuno logicno da ce u materijalno i duhovno siromasnim drustvima gde su vrednosti poprilično izopacene, doci do pojave fenomena – „trazim lepu i zgodnu“ ili „trazim bogatog i mocnog“, takav fenomen ce se javiti i kod onih maloumnijih muskaraca i zena, kao i kod onih kojima je kultura i vaspitanje na nivou rimskih imperatora pri kraju carstva i ciji roditelji bi trebalo da se kazne dozivotnim kopanjem u nekom rudniku jer su „proizveli“ idiota a ne coveka.

VIDECES KAKO PROSLOST POSTAJE ONO STO SE I MUDRIMA DOGADJA

U jednom od prethodnih poglavlja sam govorio koliko je bitno da covek nije dokon odnosno koliko je bitno da covek najveći deo vremena provede u radu[fizickom,psihickom ili kombinaciji]. Ovde ipak postoji jedan veliki problem,koji je posledica ne samo evolucije vec mnogo vise prirode i prirodnih zakona a najvise iz razloga sto covek nije pronasao sebe ili,sto je mnogo redji slucaj,jeste pronasao sebe ali nije u mogucnosti da se izrazi. Rad je uvek prisilan,i ne postoje argumenti protiv takve tvrdnje. Prisilan je,jer rad zahteva odredjeni utrosak energije a jedan od najbitnijih fizickih zakona koji,naravno, vaze za sve,govori nam da sve tezi da zauzme polozaj najmanje moguće energije ili da trosi najmanje moguće energije. Taj opsti zakon,normalno vazi i za svakog coveka. Iz tog razloga,covek svesno ili nesvesno bezi od fizickog rada,smatrajuci da je psihicki rad daleko laksi,medjutim,to je potpuna greska,jer fizicki rad zahteva podjednak utrosak energije[cesto i veci] sto je jasno ako se zna u kom slucaju se trosi vise ugljenih hidrata i koji rad dovodi do vece pa i daleko stetnije iscrpljenosti. Medjutim,postoji jedna „olaksavajuca okolnost“,a to je raditi ono sto najvise volite,a sami tim i najvise znate. Takav rad,istina,trosi takodje mnogo energije,odnosno,isto onoliko kao i da ne volite taj posao,potpuno isto iscrpljuje,ali duhovno zadovoljstvo koje osecate,kada radite ono sto zaista volite,olaksace vam u potpunosti rad,i on se ne moze smatrati prisilnim jer ispunjavate zadatke koje ste prepoznali kod sebe

kao visokovrednovane. Treba naglasiti, da i ovde postoji ogranicenje, odnosno da se moze voleti iskljucivo stvaralacki rad. Ne verujte advokatu, trgovcu, vojniku ili ekonomisti, koji kaze da voli svoj posao, to je potpuna neboluzna izjava, a vrlo cesto i samoobmana. Iskljucivo stvaralacki rad mozete da prepoznate kod sebe kao visokovrednovan i samo takav rad mozete zavoleti, bez obzira da li je fizicki ili umni.

Medjutim, vraticu se na ono, da vise od 90% ljudi, nije „prepoznalo“ sebe, pa samim tim su prinudjeni da rade ono sto ne vole, a to spada u cist prisilan rad. Takav rad ne izrazava ljudsku sustinu vec je apsolutno odrzavanje egzistencije. U tom slucaju, sam zivot se ustvari ispoljava kao sredstvo za zivot. Sto je mnogo gore, takav rad sve vise udaljava coveka od sebe samog, pa i od prirode i proizvodi destruktivne posledice. Naravno, da covek, nesto kasnije mozda i prepozna sebe i svoju ulogu u prirodi i zivotu, i da moze da izabere dva moguca puta da ih ispuni... prvi je da napusti svoj posao i okrene se onome sto voli, sto vuca veliki egzistencijalni problem i svakako da takav covek mora da bude sasvim jak i spreman na posledice, jer je izvesno da ce zapasti u materijalne poteskoce i probleme, bar na pocetku, tako da je to ipak vrlo stresna odluka, pa se bas i ne moze nazvati pozeljnom. Druga mogucnost je da se poslom koji voli, bavi posle posla koji ne voli, sto takodje deluje izuzetno stresno, jer se udruzuju dva velika napora od kojih je jedan negativan, pa je ovaj nacin cini se, jos nepozeljniji, jer niste u mogucnosti da se posvetite u potpunosti radu kojeg volite, vec ga radite, kada ispunite sve ostale potrebe, sto ne garantuje bas uspeh. Postoji i treci, malo utopijski moguci „scenario“, na koji bi morali da prilicno pricekamo a to je uvodjenje visoke tehnologije u proizvodnju, cime covek

postaje slobodan, medjutim, tesko da ce bilo ko u buducnosti, placati bivse radnike jer su ih zamenile robotizovane i automatizovane masine. Zato je vrlo bitno, da se na vreme ,upustite u samospoznaju, da prepoznate svoje kvalitete i ono za sta vas je priroda obdarila, da ne bi dosli u situaciju da radite na trafici zbog puke egzistencije a da u vama lezi neiskorisceni veliki arhitekta, slikar, kompozitor...jer tako nesto vam nije ni palo napamet da nosite u sebi. Samospoznaja i znanje, i to sto ranije u zivotu, da se ne bi kajali...bez toga ste niko i nista!

NESTO IZMEDJU SMEHA I ODBROJAVANJA

Mada je evolucija, "dodelivsi" coveku um i visoku svesnost, u najvecoj meri oslobodila coveka od vecine vidova instikta, koji su svojstveni nizim zivotnim oblicima, ostavila mu je neke instikte koji mogu delovati veoma nepozeljno na covekov umni i duhovni razvoj, svakako da su najbitniji oni, nama poznati kao -Eros i Tanatos. Ovde je zanimljivo, da je prvi[Eros] gotovo u potpunosti zivotinjski nagon, dok je drugi[Tanatos] nagon koji moze postojati samo kod coveka, sto je vrlo interesantno s obzirom da bi na svaki vid nagona trebali da gledamo kao na zaostali „otpadak“ nagona nizih zivotinja. Pa u tom smislu, mozda bi se ovim fenomenom psiholozi i psihijatri trebali malo vise pozabaviti, jer postoji mogucnost da se Tanatos i ne moze podvesti pod cist oblik nagona. Ali ,ostavimo to proucavaocima ljudske psihe, pa se vratimo Erosu i Tanatosu, u Frojdovskom obliku, dakle onako

kako ih danas i prihvataju-kao čistim nagonima. Eros je za one koji su slabije upućeni u ovaj pojam-instikt života,odnosno,nagon za održanjem života i razmnožavanju vrste. Ovaj nagon je svojstven svim živim vrstama,od biljaka,bakterija,lisajeva,preko divljih i domaćih životinja,pa i čoveka kao,jos uvek,zivotinjske vrste. Ovakva vrsta nagona je potpuno logična i potrebna,i tu se nema šta posebno ni dodati niti kritikovati, jer je u potpunosti zdrava prirodna „pojava“. Međutim,kod mnog čoveka,ovakav nagon vrlo često prelazi u najdominantniju karakteristiku,pre svega usled sužene svesti,ne baš dovoljne umnosti ili čak „genetske greske“,mada dosta ređe. Kada nagon Erosa postane toliko dominantan,on u potpunosti ugrožava umnost i duhovnost čoveka i samim tim dovodi do življenja pogrešnih životnih vrednosti. Ovo nije mali problem, s obzirom da se javlja kod većine ljudi. Svakako da se „stvar“ može popraviti,bez obzira što nas je evolucija zauvek „osudila“ na njega, jer kako sam već rekao-ne pita se isključivo samo evolucija,kada je čovek u pitanju. Dominantnosti Erosa,svakako se treba osloboditi,na načine koji su toliko puta pominjani tokom ove knjige,ali to nikako ne znači da ga se treba osloboditi u potpunosti, jer to niti je moguće ,niti je poželjno, jer želja za životom i proizvodnju vrste je svakako više nego korisna. Što se Tanatosa tiče,a to je nagon smrti,odnosno želja za smrću,svakako je razaracki instikt,koji nije svojstven ni jednom drugom živom biću,osim čoveku. Bespotrebno je govoriti zašto je to razaracki i potpuno nepoželjan instikt,kao što je suvisno govoriti zašto se on uopšte javlja kod čoveka, jer su uzroci,kojih ima mnogo,svakako najvećem broju ljudi poznati. Ovde bih samo napomenuo dve stvari,koje su vezane za temu knjige...da do dominacije ovog instikta može doći ako

pogresno udjete u proces samospoznaje ,kao i ako pogresno izadjete iz njega. Zato treba biti vrlo oprezan,potpuno pripremljen i citav proces izvesti pravilno[ako vec ulazite u njega,a pozeljno je,naravno,da to uradite]. Instikt Tanatosa,bez obzira na razlog zbog kojeg se pojavljuje,moze donekle biti od pomoci,ali samo ako vrlo kratko traje i ako se javlja kod ljudi koji nece „pasti“ pred njim vec,naprotiv,iskoristiti ga vrlo pozitivno za svoje stvaralastvo. Uostalom,ne postoji covek kod koga se ovakav instikt bar jednom nije pojavio u zivotu,medjutim,to su „bezopasni“ naleti ovog nagona,koji sluze da nas „trgnu“. Ali ukoliko dugo traju,i ukoliko postanu bas dominantni,ovakvi nagoni ,naravno,ne samo da mogu odvesti u krajnosti koje ne bih ovde da pominjem,vec mogu u potpunosti paralisati coveka i njegovu svest i um,cime covek postaje obicna biljka.

NESTO IZMEDJU CUTNJE I CEKANJA

Završio bih ovu glavu,poglavljem o danasnjem shvatanju,Ida,Ega i Superega,greskama u njihovom shvatanju,i njihovoj povezanosti sa samo temom zivotnih vrednosti i smisla zivota. Id,jeste najstarija instanca licnosti u coveku i tacno je da se covek sa njim radja,medjutim Id bi

više trebalo shvatiti kao opštu ljudsku instancu koja je u potpunosti zajednička za ljudsku vrstu, jer nije moguće postojanje različitih Idova, naprotiv, Id je isti kod svakog čoveka... ali njegovi procesi, poput dva najvažnija [nije tačno da ih samo dva i ima], Ego i Superego, koji su promenljive kategorije i koji se razvijaju do određenog doba, razlikuju se, naravno, od čoveka do čoveka, u zavisnosti od kulture u kojoj je rođen, vaspitanjem, okruženjem, umnim datim sposobnostima i duhovnim datim sposobnostima, ili mogućnostima. Ego, koji se često meša sa –JA, je samo onaj razumski i svesni deo ličnosti, koji pokušava ili bolje reći ima zadatak da udovolji potrebama Ida i smanji napetost. Međutim, kako sam Id ne podrazumeva samo kategoriju svesnog, a razumski deo se mora ograničiti na svesno, jasno je da Ego ne može niti prepoznati, niti pokušati da zadovolji sve potrebe Ida, tako da i u ovoj definiciji Ego postoje greške. Sto se Superego tiče, to je pre svega snažno moralno oružje i predstavlja idealno a ne realno i teži ne kako to definišu, više savršenstvu nego zadovoljstvu, već –isključivo savršenstvu. Za razliku od Ego koji se ne može formulisati kao potpuno-JA, Superego jeste –NAD JA. Kako je Ego isključivo vezan za svesno i razumno, jasno je da može da predstavlja izuzetnu smetnju ne samo na putu ka pravilnim životnim vrednostima, već daje u najvećoj meri iskrivljenu sliku ličnosti koju prepoznamo kao –JA u okolnostima kada nismo usli u proces samospoznaje... za razliku od Superego, koji se ne može u potpunosti spoznati ni na jedan način, jer zastupa idealnu a ne realnu sliku, međutim samospoznajom i naročito kasnijim pokušajima prođuhovljenja, meditacijom, moguće je velikim delom dopreći do svojeg –NAD JA, ali se ne treba zavaravati da smo tako došli i do svojeg pravog –JA, koje se

nalazi u nesvesnom. Treba, napraviti jasnu razliku izmedju-
JA, EGA, SUPEREGA [NAD
JA], SVESNOG, PODSVESNOG, NESVESNOG i
NADSVESNOG, mada izmedju poslednja dva ne postoje toliko
bitne razlike, pa se mogu svrstati pod isti pojam [po zelji]. Svi
navedeni pojmovi su uglavnom obradjeni tokom knjige, ostao
sam duzan za objasnjenje-podsvesnog. Podsvesno je ono sto
stoji izmedju svesnog i nesvesnog, odnosno, deo nase licnosti
koji nije uvek dostupan pamcenju, ali za razliku od
nesvesnog, gde je potrebno mnogo toga da bi se preselio u
svesno, podsvesno moze preci u svesno samo na osnovu jake
zelje, odnosno volje. Tako da svoje podsvesno mozemo
upoznati i bez procesa samospoznaje, ali taj deo nase licnosti
ne igra neku posebnu ulogu u nasim zivotima, pa se i ne mora
svrstavati u nase pravo i potpuno-JA. Jako je bitno, poznavati
ove razlike, jer kada nesto trazite, nije dovoljno samo –kako ga
trazite vec i –gde ga trazite.

GLAVA TRECA

DA JE IGRA IZMISLJENA DA ZABAVLJA DECU,TO
ZNATE,JEL DA ?

Osnovne vrednosti zivota, izgubljene su u okeanu drustvenih, finansijskih i profesionalnih obaveza. Potreba za novcem, prihodima, materijalnim dobrima stavlja coveka u polozej gde je izbor potpuno ogranicen. Posao, odnosno rad za prihod, koji coveku obezbedjuje i egzistenciju i lagodniji zivot, ne odrazavaju stvarne interese coveka, kao ni citavog drustva kao celine. Kada bi napravili spisak svih profesija, odnosno zanimanja danas, kao i broj ljudi koji se njima bave, shvatili bi da ogromna vecina tih zanimanja ne sluze bas nicemu, ona jednostavno sluze odrzavanju – potrosnje. To je zacarani zatvoren lanac koji jeste stvorio potrosacko drustvo i koji ga odrzava, ali citava sustina je da nema sustine, sve se vrtili u krug i sa gledista prirodnih principa, radi se o potpuno besmislenom, Sizifovskom poslu. Najveci broj ljudi je upravo „rob“ takvih zanimanja, koji naravno ne mogu ni da proniknu u sopstveno tracenje zivota. Osiguravajuca drustva, bankari, brokeri, menadzeri, trgovci, ekonomisti...i sve delatnosti koje imaju uske veze sa finansijskim sektorom, jednostavno su potpuno beskorisna i potpuno nepotrebna zanimanja, i moram priznati da mi zaista nije jasno da neko uopste moze da se bavi takvim poslom, uz to da sam potpuno siguran da ga apsolutno niko ne voli jer niti je koristan, niti zanimljiv, niti trazi znanje, niti inteligenciju, niti ima

bilo kakvih cari,a sa stvaralastvom ima veze koliko i Crvenkapa sa Ruznim pacetom. Pomenuti su zaista posebna prica,ali ni ostala nestvaralacka zanimanja nisu na nesto „boljem glasu“...kako shvatiti ,recimo coveka koji voli vojni poziv? Razumem da neko to radi zato sto mora i nema drugi izbor,to je u redu,ali da neko VOLI da nosi uniformu i bude oficir ili vojnik,to je van svake pameti...ali bas van svake pameti,tako da takav stav ili je lazan,ili je u pitanju samoobmana ili covек zaista razmislja-van svake pameti. Uostalom,sva nestvaralacka zanimanja su,ako se vole-van pameti. Treba jasno odvojiti-morati od voleti -necim se baviti,bar ovi prvi da me ne napadaju. Obrazovni sistem funkcionise takodje tako da se mladi usmeravaju na takozvana „zanimanja buducnosti“,kao sto je ekonomija,marketing,menadzment i ostalo,sto se nekada u „normalno vreme“ zvalo „kurs za daktilografe“,samo sto se sad to uci tri ili cetiri godine na visokim skolama i sto pisacu masinu menja racunar. Sva ova zanimanja,koja nepadaju u stvaralacka jesu-POVREDA LJUDSKOG POTENCIJALA!!! Koliko su „svi upetljani“ u ovo klupko,najcesce ce te videti na osnovu „tradicionalnog“ postavljenog pitanja roditelja deci- „sta bi voleo da budes kad porastes“?,a ni sami ne shvataju odakle ovo pitanje dolazi,i koliko je ponizavajuce[naravno,ne za dete,ono ne razume,vec za zdravi ljudski um i prirodu]. Covek je rođen da svesno stvara,inace ne bi bio covек vec komarac,bubamara,pastrmka...covek ima i um...uzvisenu svest...pa zar je moguće da su ljudi bas toliko zastranili da ne shvataju ko su...prosto neverovatno.

A DA NA DECI OSTAJE DA MENJAJU STVARI, I TO
ZNATE, JEL DA ?

Postoji više prirodnih zakona, koji se odnose na funkcionisanje sistema priroda-covek, i svi su, naravno utemeljeni na prirodnim fizickim zakonima, ali se dva posebno izdvajaju, jer njihovo „nepostovanje“ gotovo sigurno ne vodi coveka[i covecanstvo] u dobrom smeru. Prvi prirodni zakon se odnosi na osnovne ljudske potrebe u cilju samoodrzanja, a samo zadovoljenje tih osnovnih potreba, svakako da crpi iz prirode. „Svako ljudsko bice ima egzistencijalnu potrebu za hranom, vodom, vazduhom i sklonistem, te stoga mora bezuslovno postovati nerazdvojive simbiozne procese zivotne sredine, odnosno prirodnog okruzenja! Zasto je ovaj zakon bitno postovati? Iz razloga sto nepostovanje ovog zakona direktno utice na samu covekovu egzistenciju. Tamo gde se ovaj zakon ne postuje, imamo za posledicu, nista manje nego – bolest i smrt. Ne treba se olako odnositi prema cinjenici da gotovo 35% svetske populacije, neposredno umire zbog posledica zagadjenja vode, zemljista, hrane i vazduha. Dakle, odmah iza mortaliteta od kardiovaskularnih bolesti[na

koje takodje ima veliki posredni uticaj]. Ovo poglavlje kao i ovaj pomenuti zakon,cini se da nema mnogo veze sa osnovnom temom knjige,ali ne treba zaboraviti,da covek,pre nego se odluci da krene u pronalazak zivotnih vrednosti i da pronadje smisao zivota,pre svega mora da ispuni najbitniji uslov-da bude ziv! Covecanstvo,odnosno drustvo,covek,ocigledno da ne shvataju ovaj prirodni zakon tako ozbiljno,jer niti zeli ,niti je u stanju da sacuva najvitalnije zivotne resurse,kao i sve prirodne procese za odrzanje zivota[ne samo ljudi,vec svih zivih bica]. Naprotiv,kao da namerno rade sami protiv sebe,sto je zaista ludost. Toliko drugih potpuno nevaznih stvari im zaokuplja mozak,toliko bespotrebnih napora,vremena i novca se ulaze u nesto sto nema smisla ni u bajkama,ali izgleda da je zakon potrosackog drustva vazniji od osnovnog zakona prirode i zivota. Cinjenica je da ni vi,ni ja,niti bilo ko drugi,uopste ne razmislja o ovom problemu,na globalnom nivou...nije to posledica glupe pomisli-„sta ja sam tu mogu da uradim...“,vec je to nerazmisljanje posledica toga da mi sami nemamo jos uvek problem sa tim,jer pijemo cistu vodu,hranimo se zdravo ili udisemo jos uvek prilicno svez i nezagadjen vazduh. Ali,proces industrijalizacije,tehnologije,nebrige o zdravom okruzenju,toliko je brz,da ce nas iznenaditi da smo dosli u situaciju da se i fizicki borimo za ove vitalne resurse. Tih vitalnih resursa,priroda nam je obezbedila u sasvim dovoljnoj kolicini i zaista su dovoljni da ljudsku vrstu odrzavaju jos bar milijardu godina,bez obzira na progresivan rast broja ljudi na svetu. Priroda nista drugo ne trazi,nego da se prema tim resursima odnosimo odgovorno,da ih cuvamo i nezagadjujemo. Ali izgleda da nam je i to tesko,jer profitno-potrosacki sistem uskog pogleda na svet,u cijem smo lancu

svi, nema bas nesto vremena da se bakce sa tim. Podatak, da je za samo jednu obicnu plasticnu kesu, potrebno oko 700 litara ciste vode[ne direktno, naravno], koja se kasnije izbacuje kao otpadna, izgleda zastrasujuce. Ali to je jedna kesa, ne milijarde, koliko se proizvodi...i ne samo kesa, zacudili bi ste se kada bi saznali koliko vode je potrebno za bilo koji besmisleni proizvod koji zamislite. Lazu vas, naravno kada govore da se radi o industrijskoj ili tehnickoj vodi, jer takva voda je podložna vrlo lakom ciscenju, ali otpadna voda zauvek ostaje-otpadna. O vazduhu i njegovom nemilosrdnom zagadjivanju, nemam ni potrebe da vam pricam...a o potrebi da se proizvode sve vece kolicine brze, na oko sveze i zdrave, kolicine hrane, koja je ili genetski modifikovana ili je zemljiste na kojim se odgaja vestacki djubreno sa djubrivom od kojeg vam se najezi koza samo kad vidite njegovu hemijsku formulu. Ali najgore, sto ovde niko ne moze da snosi ni pojedinačnu a ni kolektivnu odgovornost, a na pojedinačne apele da se urazumimo apsolutno niko ne reaguje...pa ne vidim bas neki izlazak iz ovakve situacije, bar dok nas priroda ne bude zestoko kaznila za nepostovanje njenih „zakona“. Da li ce tada biti kasno ili ce nam dati sansu da se ispravimo, saznacemo vrlo, vrlo brzo. Medjutim, priroda je majka nad majkama, pa je vrlo verovatno da cemo tu drugu sansu dobiti, ali se nadam da ce „neko“ ipak biti kaznjen-trajnim brisanjem sa spiska glumaca u filmu- ZIVOT!

DA DRUGI MISLE ZA VAS,TO VAM NE SMETA,NAVIKLI
STE SE ?

Drugi prirodni zakon, govori o tome da- jedina konstanta jeste promena i da se ljudska razumevanja stalno menjaju! Ne postoji dokaz da ce ono sto danas drzimo kao istinito, zadržati svoju celovitost i sutra. Kao sto primecujete, radi se o održanju celovitosti, a ne o promeni paradigme. Tako da ovaj drugi prirodni zakon ne znaci da, sve sto je danas istina, sutra ce biti

potpuna neistina,vec je samo obavezno podložna izmenama,dopunama ili uskladjivanju sa novim saznanjima. Naravno da se zakon odnosi i na promene paradigme,ali one su daleko redje,i bice vremenom sve manje zastupljene . Dok se gotovo svi prirodni fenomeni mogu ciniti empirijskim na osnovu trenutnih naucnih dokaza,svojstva svakog pojma ce se UVEK menjati,jer se menja,odnosno usavršava i nas um,razum, kao i metodi analize i merenja. Ne treba uvoditi apsolutnu agnostiku u nauku,niti bi to imalo opravdanja,ali se,naravno, mora verovati prirodnim zakonima. Kejser je ovaj zakon preinacio u formi opravdane „rugalice“:-„Potpuna izvesnost je privilegija neobrazovanih umova i fanatika...“! Ako gledamo kroz prizmu istorije,videcemo da je ovaj zakon opravdao svoje postojanje...od toga da je zemlja ravna,da se sunce okreće oko zemlje,da je zemlja centar kosmosa,zakone klasicne mehanike,atomske teorije...jasno je da je intelektualna promena stalna i da ljudi svoj um moraju uvek drzati u „stanju pripravnosti“,odnosno,uvek otvorenim za nove informacije ili saznanja,pa cak i kada dolazi do pobijanja identiteta. Nazalost,u modernoj kulturi,efekat jedne ne bas srecne evolucijske strane predstavlja ogroman ego koji je ukljucen u vrednovanja ali i verovanja. Tako,imamo religiju koja održava razumevanje stvarnosti pretnjom metafizickih posledica,pa shodno tome i odbacivanje svake nove informacije. Ali nije samo religija u tim vodama,ona ima donekle opravdanje u samoj sebi,postoji mnogo ozbiljnijih i bitnijih „disciplina“ koje koriste isti ili slican metod. Sve sto mislimo,sve sto znamo,samo su verovatnoce,manje ili vece. Ovaj deo prirodnog zakona podrzava i kvantna mehanika. Sama priroda ima niz svojih zakona ali nema mogucnost da prepozna a jos manje da se stara o nasem shvatanju

prirode,odnosno u sta svako od nas ponaosob veruje. S obzirom na to,najbolje po nas je to da se prepustimo i uskladimo prirodnim zakonima. To sto neko veruje da moze da hoda po plafonu ili da mu to prirodni zakoni dozvoljavaju,nece naravno promeniti sam prirodni zakon. Gravitacija ce „odraditi“ svoj prirodni „nagon“ a posledice verovanja u mogucnost hoda po plafonu,uspesno ce sanirati ortopedi. Dakle,sam zakon prirode,ostaje zakon,i delovace uvek na isti nacin,bez obzira da li mi menjali paradigme o njemu ili ga dopunjavali ili usavrsavali. Ne mozemo prirodu da uskladimo po nasim verovanjima ili zakonima,niti mozemo sebe da uskladimo sa istim[u odnosu na prirodu],tako da moramo,ne samo u sferi nauke[to sam samo uzeo kao primer],vec u bilo kom pogledu da se potpuno identifikujemo sa prirodom i da se ponasamo onako kako to ona zahteva od nas kao i da zivimo u skladu sa zakonima koji su njeni a ne nasi. U suprotnom,bicemo kaznjeni,ili kao pojedinci ili kao covecanstvo,ne bitno da li je u pitanju ona metafizicka kazna ili neki drugi vid kazne,svakako ce biti bolana.

A DA POSTOJE ZAKONI JACI OD PROPISANIH, TO NE ZNATE ?

Nase vrednosti se sastoje od onoga sto smatramo vaznim-postavljenih ciljeva, onoga sto nam je drago, onoga sto drzimo „svetim“ i onoga sto zelimo u zivotu i od zivota. Te vrednosti niti su nepromenljive ,niti su vecne,sto je dobro, jer znamo da bi u suprotnom napredak ljudskog uma i duha bio zaustavljen. Samo one vrednosti, koje jesu prave i samo onaj cilj koji jeste smisao, mogu biti nepromenljivi i vecni, ali postizanjem toga, prestaje i razlog za dalje usavrsavanje duhovnog i umnog, jer smo dostigli vrhunac. Medjutim, kako je to „poslednji“ stadijum usavrsavanja, svaki put koji do njih vodi, mora biti promenljiv i konacan. Kako je dosezanje tih vecnih puteva, ograniceno i dostupno malom broju ljudi, kod onog drugog mnogo veceg dela covecanstva, koji nikada nece u potpunosti dopreti do svojeg-JA i samim tim su spreceni da nastave ispravnim putem, postoje druge vrednosti koje mogu postati vecne i nepromenljive, jer se nalaze u svesnom i podsvesnom, a posledica su nametanja vrednosti od strane roditelja, drustva ,kulture i okruzenja, prakticno od rođenja. Tu pre svega mislim na nacionalisticka verovanja, religijska, raznih tradicionalnih doktrina i raznih sistema vrednovanja, koje postaju stub licnog identiteta i gotovo da ih je kasnije nemoguće savladati. Postoje dva problema koja su u vezi sa ovakvim sistemom „stecenog“ vrednovanja. Prvi je da nije dobar i ispravan, drugi je taj da su ovakva vrednovanja, zastarela i to hiljadama godina. Tradicije se donekle treba drzati i cuvati je ali samo u onoj meri kada ne prelazi u sam sistem vrednovanja ili kada ne radi protiv

razuma,pa čak i uma. Naprotiv,danas je situacija potpuno drugacija,gotovo u svim kulturama koje mogu da se pohvale „staroscu“[a cesto je i to precenjeno, jer nacionalizam je nazalost postao vrlo dominantna karika],tradicija je u sistemu drustvenog vrednovanja,ubedljivo na prvom mestu. Sa druge strane,imamo pogresnu predstavu pojma tradicije,koja uz udruzeni nacionalizam,dovodi do jos opasnijeg vida drustvenih vrednovanja,kao sto su novokomponovani tradicionalisti,vernici i „rodoljubi“ koji predstavljaju pravu posast i za drustvo ali i za sam ljudski duh i um. Čak se može reci da su ove dve strane medalje tradicije,uz telesne,odnosno materijalne potrebe[nepotrebe],najvece prepreke na covekovom putu do pravih zivotnih vrednosti i smisla zivota. Iz tog razloga,sve dok ne dodje vreme kada ce svest evoluirati do one granice da covek zaista postane covek,moramo prihvatiti cinjenicu da zivimo u svetu zaglupljenog,zlog i maloumnog okruzenja.

TO SU HEROJI GOVORILI KAD SU BILI MALI !

Ljudi zele odgovore,pa smo vremenom ili pronalazili ili izmisljali objasnjenja za fenomene. Kako je covcanstvo raslo i kako su nauke i tehnologija napredovali,sve je bilo vise i pitanja i odgovora koji su menjali nase poimanje i prirode i zivota u njoj. I covkova zelja za odgovorima kao i samo znanje,evolucijska je pojava kao i sve ostalo u prirodi,stoga je normalno da covk bude mentalno pripremljen na gubitak tradicionalnih uverenja. Medjutim,za vecinu,ovo je jako komplikovan proces,iz vise razloga,od emotivne povezanosti,preko uvek bolnog shvatanja da su zivot proveli u zabludi,pa sve do uske svesti i umnog „podbacaja“. Ima takvih primera tokom citave istorije,od onih jako dugih,koji jos traju i koje je sasvim sigurno i nemoguće odbaciti,poput religije,pa do onih koji su bili vremenski ograniceni,ali je trebao zaista jak emotivno-umni skok da se prevazidju,poput materijalizma. Cesto religiju uzimam za primere,jer ona jeste najbolji i nekako nama najblizi pojam,preko kojeg je mozda sve lakse objasniti,ali ne bih voleo da stvorim utisak da sam vrlo ostar i kritican prema njoj,naprotiv,u religiji je najmanji problem,cak je vrlo pozeljna i potrebna,ako se izuzmu njene institucije i ljudstvo koje sacinja aparata religiozne „vlasti“.

Ljudsko bice podležno identicnim silama prirode,kao i sve u njoj,to nam je i nauka vrlo jasno pokazala. Sve i svi delimo potpuno istu i zajednicku atomsku strukturu,i covek,i bijka,i kamen,i voda...svi smo sacinjeni od istih elemenata prirode,koji isto i funkcionisu,i koji su potrebni jedni drugima da bi funkcionisali. Shvatiti ovu simbiozu prirode,nije tesko,medjutim izgleda da imamo problem da shvatimo nase srodstvo sa planetom i celokupnom prirodom i koliko je to srodstvo duboko i znacajno. Nauka jeste medij koji pokusava da nam priblizi sliku vaznosti ove simbioze,i svakako da je po tom pitanju najjaci medij,medjutim,nije i jedini...potreban je i onaj duhovni medij,da bi stekli potpunu sliku,a njega opet mozemo pronaci,tamo gde i zelimo da ga nadjemo,u religiji,misticizmu,filozofiji,zivotnoj filozofiji ili nekoj drugoj duhovnoj disciplini. Za razliku od uma,znanja,razuma...gde nemamo izbor u potrazi za njihovim razvojem,jer se nalazi u nauci,kod duhovnog prosvetljenja imamo daleko siri izbor,jer gde god ga potrazili,docicemo do njega,bez obzira koji put odaberemo. Do problema,i to velikog cemo doci ako se drzimo ili samo razvoja uma i znanja,ili samo duhovnog prosvetljenja,to nas odvodi u jos vecu zabludu,nego sto smo i bili pre potrage. Samo ujedinjeni um i duh deluju ispravno i samo njihovim ravnomernim i istodobnim razvojem,dolazimo i do shvatanja nase simbioze sa prirodom.

DA JE LEPO BITI JAK U KREKETU I NA PISTOLJU,TO SMO
CULI,JEL DA ?

Kada bih morao da nadjem jedan univerzalni ideal vrednovanja,morao bih,naravno, da ga potrazim u duhovnim disciplinama...religiji,misticizmu i zivotnim filozofijama. A da bi bio univerzalan,morao bi da bude u sistemu vrednovanja kod svih pomenutih disciplina,i to na „visokom“ mestu. To je zaista tesko,jer uvek se sistemi vrednovanja bar po necemu razlikuju,cak i u jednoj disciplini,sto je potpuno logicno. Utoliko je teze pronaci koja je to vrednost koju gaje sve discipline i sve njihove pojedine „grupe“. Ipak,jednu takvu vrednost,mozemo pronaci i u religiji,odnosno kod hriscanstva,islama ili judaizma,ima je i kod mistickih religija i filozofija,kao i kod filozofija zivota[budizam,taoizam,konfucionizam,hinduizam...]. Radi se o-postovanju ljudskog bica!

-Cini drugima kako bi zeleo da oni tebi cine...[hriscanstvo]

-Stavi sebe na mesto drugoga...[budizam]

-Osoba ne treba ciniti drugoj ono sto smatra stetnim po samoga sebe...[hinduizam]

-Nikada ne nameci drugima ono sto ne bi ni sebi...
[konfucionizam]

-Ne povredi nikoga kako ni tebe ne bi neko povredio...[islam]

-Postuj komsijin dobitak kao svoj i isto tako gubitak...
[taoizam]

-Stranac sa kojim obitavas bice ti kao jedan od tvojih sugradjanina i voleces kao i sebe sto volis...[judaizam]

Svakako,cak i da je ne propagiraju pomenute duhovne grupe,ovo jeste jedna uzvisena,i verovatno jedna od najvećih vrednosti. Ono sto je zanimljivo,to je i cinjenica i da ga evolucija svojim postulatima apsolutno podrzava,odnosno da postovanje i briga o drugom ljudskom bicu,ma ko to bio,ima vrlo dubok koren u evoluciji. Postavlja se onda pitanje- zasto je ova vrednost tako malo ukorenjena u drustvu[ako je uopste i ima]? „Ljubi bliznjeg svog kao samog sebe“,kako to predivno rece Isus...ali pitanje je –kako? Kako uopste na globalnom nivou stvoriti drustvo u kojem ce ljudi ziveti u potpunoj harmoniji,radeci i stvarajuci za opste dobro. Ovo pitanje je zaista zanimljivo,jer i nauka i duhovne discipline slazu se u tome da covecanstvo ima jaku potrebu za opstim dobrom,humanoscu,medjusobnom brigom,a u praksi je gotovo sve u potpunosti obrnuto.

Ratovi,mrznja,samoljublje,samozivost...svakako su daleko dominantniji od gore pomenute potrebe odnosno vrednosti. Ovde se opet moze tragati za krivcima,i pronaci ih,krenuvsi

od problema Ega, pa do materijalno orijentisanog drustva, ali ovde ne mozemo kao u medicini, ako otkrijemo uzrok, dovesti do izlecenja ako ga uklonimo. Ovde se pitaju milijarde razlicitih umnih i duhovnih struktura, u kojima je uzrok rastrzan na svakog od njih... ne mozemo otkloniti sve delice, odnosno nekoliko milijardi delova uzroka da bi otklonili uzrok na globalnom nivou, to nije ni teoretski izvodljivo. Prvo smo ograniceni vremenom, zatim progresivnim rastom stanovnika i na kraju, kao najveći problem, kako uticati da se necija suzena svest prosiri ako ona to ne zeli ili nema kapaciteta za sirenje. Potpuno neresiv problem, i sa gledista nastanka uzroka i sa gledista uklanjanja istog. Ovde sam se „oslonio“ na samo jednu vrednost, i to onu koju sam prepoznao kao definitivno univerzalnu [na osnovu istog, zajednickog „stava“], mada je donekle i smesno da bilo koja prava vrednost ne bude i univerzalna, tako da je covecanstvo u jos vecem „problemu“, ali i kada bi dozvolili „luksuz“ da se vrednosti donekle podlozne manjim promenama u zavisnosti od kulture, pa tako izbegli pojam univerzalne vrednosti, nista posebno ne bi dobili, cak sta vise, samo bi jos vise rasclanili moguće uzroke i time sve zakomplikovali. Jasno je, da sve ono sto bi trebalo da je „dobro“ za coveka na globalnom nivou- nije dobro, i da se mora cekati da evolucija svesti, odradi svoj posao do kraja, sve ostalo je uzaludno. Ali to ne znaci, da ako ne mozemo da menjamo svest covecanstva, da to ne pokusavamo da uradimo kod sebe, manjih grupa ili cak pojedinaca. Svaki „umno i duhovno spasen covek“ je ipak velika i dobra stvar.

DA JE LEPO PREVARITI GLUPLJEG OD SEBE, I TO SMO
CULI, JEL DA ?

Nesto malo o moralu, ljudskoj prirodi i prirodnim zakonima samoodrzanja. Da li se svaka moralna vrednost koja se „prekrsi“ bezuslovno i moralno opterecujuca po ljudski duh? Krenimo od lazi. Da li je laz i dato obećanje za koje unapred znate da ga ne mozete ispuniti-ista stvar. Ili ovo drugo mozemo svrstati i pod prevaru. Laz se moze definisati na dva

nacina, kao izokretanje istine ili kao izmisljanje informacije koju niste iskusili ili je niko drugi nije preneo vama. Koju god definiciju da uzmemo, ne može se pod nju podvesti cin obecanja za koji znamo da ga nećemo moći ispuniti. Dolazimo i do toga da je i sam pojam- „lazno obecanje“ nepravilno definisan. Prevara je laz iz koristi, materijalne ili zbog duhovnog zadovoljenja, nije toliko bitno. Prevara se može svrstati u kategoriju lazi ali ne može obuhvatiti obe definicije već samo onu koja govori o izmisljanju informacija. Možda ispada da je laz iz prve definicije „manje zlo“ nego izmisljanje ili prevara, što bas i nije ispravno jer je i izvrtanje istine greh iste jacine. Takodje, podele na manju ili veću laz, manje ili više opasnu, ne bi mogli uzeti za ozbiljno. Jedino laz koja je uradjena nezlonamerno, iz sale, i koja je „kratkoročna“, odnosno iza koje sledi ispravka u vidu-istine, može se svrstati u bezazlene i ne bas gresne. Medjutim, postoje lazi, kao sto postoje i obecanja koja ne možemo ispuniti, koja ne obuhvataju pod obavezno-nemoralnost, mada većina njih to jesu [narocito lazi i obecanja vlasti ili boraca za vlast, ili ona makijavelisticka], već, naprotiv, imaju delimicno izvor u moralnosti, altruizmu ili čak strahu, pa se oko ove kategorije lazi i nerealnih obecanja, može ozbiljno diskutovati. Naravno, prevara je izuzeta od bilo kakve moguće „odbrane“ i spada u izuzetno jake negativne vrednosti i amoralnosti. Laz koja je izgovorena u svrhu spasavanja vaseg ili tudjeg zivota ili laz koja je izgovorena zbog stida, nepostojanja psihicke snage da se nekome kaže istina ili ona laz koja će vas ili druge spasiti iz izuzetno neugodne situacije... ne može se svrstati u kategoriju nemoralnog ili negativne vrednosti. Nerealna obecanja takodje mogu vrlo cesto da imaju pokrice

u gore pomenutim situacijama, ali i uz jednu dodatnu, vrlo bitnu... ljudima je daleko lakše da kazu-da, nego-ne, i to nema veze da li je i koliko neko iskren, jer ovakav vid datih obećanja ima mnogo dublji koren. Ne treba ovako data obećanja shvatati kao neiskrenost ili namernu laž, ukoliko, naravno, nemaju za posledicu sopstvenu korist ili tuđu propast, u ma kom obimu. Takođe treba razlikovati iznudjeno obećanje od obećanja datog bez ikakvog povoda. Iznudjeno obećanje upravo ima koren u onom-DA ili NE, dok „nicim izazvano“ nerealno obećanje može biti jedino opravdano ako je za dobrobit onoga kome se obećanje daje. Naravno da potpuno nelogično zvuči mogućnost da nerealno obećanje može nekome doneti dobrobit, ali je dovoljno setiti se koliko puta ste to uradili, da bi „umirili“ drugu stranu. Razlog, zašto mi odobravamo istinoljubivost a preziremo laž, leži isključivo u poznavanju i prihvatanju tradicionalnih moralnih načela, međutim sami prirodni zakoni, evolucija i ljudska sloboda, imaju strogu podelu na korisnu i nekorisnu [negativnu] laž ili nerealno obećanje. Dalje, problem samoubistva, koji takođe gledamo sa stanovišta moralnih načela, koje se isključivo ogleda u tome da nam je neko drugi dao život [bog, roditelji, priroda], pa samim tim mi nemamo pravo da ga ugasimo. Ovde postoji nelogičnost, jer opet, koliko god to grubo zvučalo, čovek gubi slobodu, svoje JA i svoj ego, jer nema pravo da se odluči na takav korak. To je besmisleno, i svakako da problem samoubistva možemo gledati samo sa religijske strane, ali i samo sa religijske. Sa ljudske ili „prirodne“ strane, svakako da imamo apsolutnu slobodu i vlast da odlučujemo o svom životu. Međutim, koliko god upravo smanjen ili nikakav ego, doprinosi tome da se ljudi u trenucima velike patnje ne odluče na takav korak, toliko isto

samoljublje i preteran ego ,dovodi do potrebe za samoubistvom. Takav covek,gotovo da ima stav da je svet stvoren samo za njega i da je on sam stvoren da uziva u njemu. Dakle,on smatra da je zivot smislen samo ako ima ugodnosti,sto je misljenje potpuno bolesnog psihickog stanja kao posledica izrazenog egoizma i patoloskog samoljublja. Takav covek,cim oseti veliku i dugotrajnu patnju,odlucuje se na takav korak,koji je besmislen. I u jednom i u drugom slucaju,samoubistvo nema „pokrice“,medjutim,ne treba uopste biti iznenadjen,ako to neko i uradi,pogotovo ako nije religiozan,jer on nema taj moralni osecaj ili moralnu zabranu koju imaju religiozni ljudi. A kako je danasnje drustvo,“egoisticno“ i sve manje religiozno,porast broja samoubistava nije nikakvo iznenadjenje.

Suprotno,eutanazija[bez obzira da li je samoubilacki cin ili je izvodi neko drugi,mora se posmatrati iz posve drugog ugla...tu i sama religija mora da se preispita,jer eutanazija najcesce spada u cin milosrdja. Postoji i vid samoubistva kao posledica nerazumevanja sveta oko sebe i nepodnosenja istog,ali takav vid samoubistva je najredji jer je svojstven samo izuzetno visokim umovima ali i obavezno slabo religioznim[ne obavezno]. Koliko se moze stati u odbranu „ovakvih slucajeva“,vrlo je tesko reci,postoje razlozi i za i protiv.Na kraju bih se osvrnuo i na samu ljudsku slobodu i koliko je ogranicavaju moralni osecaji u nama...ne mislim na religiju i ono sto nam ona zabranjuje ili dozvoljava,odnosno njenih pogleda na moral,vec pricam o moralnim osecanjima koji se i bez religije javljaju kod coveka i koliko je to dobro ili lose po pitanju jedne vrlo vazne,pa mozda i najbitnije covekove teznje-slobode! Slobodu mozemo definisati kao proizvoljnost ili neodredjenost umnog ili fizickog delovanja.

Medjutim,sve u prirodi,dakle i nezivo i zivo,odredjeno je po pitanju svog delovanja ili postupanja. Covek se upravo razlikuje od svake zivotne vrste i od svega u prirodi,po tome sto tu odredjenost ne mora da prihvati,bez obzira da li ce zbog toga ili nece trpeti posledice. Sva ostala ziva bica i svaka stvar u prirodi,upravo je odredjena i deluje prema zakonima prirode. Covek ima sposobnost zelje,odnosno volje da ne prihvati takvu vrstu odredjenosti. Ali treba naglasiti i da u odredjenim slucajevima,kod coveka sloboda moze predstavljati teznju ka zivljenju i delovanju prema prirodnim zakonima kada su mu ona uskracena. Medjutim tu se radi o ogranicenom pogledu na slobodu,ona ne obuhvata njenu opstost. Sasvim je razumno da zelimo da iskazemo svoj rad ili stvaralastvo,misljenje, bez straha od posledica,sto jeste razuman vid teznje ka slobodi. Ali prava sloboda predstavlja upravo onu pomenutu razliku izmedju –SVEGA OSTALOG I COVEKA. I takva teznja je usadjena coveku,isto onoliko koliko je usadjena i pomenuta „razumna sloboda“,ali sa tom razlikom sto covek takvu svoju slobodu mora „platiti“ ili menjati za uvek losu posledicu. Dakle,nezavisnost od prirodnog determinizma u coveku i van coveka,jeste ono sto nazivamo apsolutnom covekovom slobodom. Kolika je moc moralnosti u coveku,da ga ograniči po pitanju apsolutne slobode. Svakako velika. I znanje ima donekle takvu moc,ali je znanje ograniceno razumom,pa se ne moze porediti ni po izvoristu,ni po slicnosti,a ni po intenzitetu sa moralnim ogranicenjima. Moralnost u coveku u najvećem broju slucajeva ne moze biti pobedjena teznjom za slobodom,ma koliko bila jaka,sto donekle nije shvatljivo,jer je sloboda kao arhetip dominantnija od moralnosti,pa ovo svakako moze biti izazov za filozofe,medjutim,dobro je sto je tako,jer

sloboda,pogotovo ona apsolutna svakako nije poželjna jer vodi ka umnom i fizickom radikalnom anarhizmu.

A GLEDATI TRUNKU U TUDJEM OKU A NE VIDETI BALVAN U SVOM,I TO

ZNAMO,JEL DA ?

Da li svoje duhovno i intelektualno bogatstvo treba ljubomorno cuvati i ne objavljivati ga bez nuzde? Duhovno bogatstvo,mozemo objaviti iskljucivo recima,usmenim ili pismenim putem,dok intelektualno bogatstvo mozemo izraziti i objaviti i u vidu stvaralastva drugih vrsta. Ako pogledamo i uporedimo materijalno bogatstvo,kojeg ljudi skrivaju,bez obzira da li su ga stekli na neposten ili posten nacin,a u strahu od kradljivaca i moguće zavisti kod drugih ljudi,i duhovno-intelektualno bogatstvo,nema neke posebne razlike. Postoje u istom obimu i duhovni zlobnici,intelektualni kradljivci,tako da nase unutrasnje bogatstvo izlazemo takodje

riziku, jer ti isti duhovni zlobnici ce se postarati ili da ukradu ili da umanje i rastoce ono sto zelimo da objavimo, putem reci ili nekim drugim oblikom stvaralastva. Posto ne postoje razlike i posto smo izlozeni istom riziku, mozda bi bilo opravdano da ljudi koji poseduju duhovno i intelektualno bogatstvo, zadrze za sebe. To nam cak govore i mnoge duhovne discipline, ali iz drugih razloga, jer se svako objavljeno, pogotovo duhovno delo smatra sujetom i hvalisanjem, sto bas i nije u skladu sa onim sto upravo duhovnici pomenutih disciplina rade, jer se, cini se oni i najvise utrkuju u objavljivanju svojih duhovnih dela. Ne moze se porediti materijalno i duhovno-intelektualno bogatstvo, niti po vrednosti, niti po tome kolika je opsta korist od njih. Objaviti koliko si bogat [materijalno], nikome nece doneti korist, moze samo izazvati zavist, mrznju... medjutim, objaviti svoje duhovno-umno bogatstvo, svakako ce bar u nekoj meri doneti korist, kod pojedinaca ili vece grupe ljudi. A mrznja, zavist, kradja ili „poturanje nogu“ od strane onih maloumnijih od vas, svakako da vas ceka. Ali to i nije neka cena, ako se uporedi eventualna dobit [ne vasa, naravno], i rizik od pomenutih napada zlobnika ili kvazi-kriticara. Nemojte nikada, ako vec mislite, odnosno ako kod vas postoji samosvesnost o sopstvenom duhovno-umnom bogatstvu, da „krijete“ ili da se stidite objavljivanja, apsolutno svega sto ste zapisali, rekli, mislili ili napravili. Tako skrnavite upravo onog i ono zbog koga i zbog cega jeste ovde. A ignorisanjem i dobrim argumentima, svakako da cete lako izaci na kraj sa vasim duhovnim zlobnicima. Pobedite sebe, to je najteze i najbitnije a za ostale ne brinite!

A DA JE HRABROST BRANITI SEBE OD DRUGOG, A COJSTVO
DRUGE OD SEBE ?

Rođenje je kukavičluk: povezivanje s drugim ljudima, zato što nemamo hrabrosti da se pouzdamo u sebe. Zato tražimo zaštitu u majčinoj utrobi.

Oto Vajninger

Strah je najveći mucitelj ljudske duše, strah sputava čovekovu slobodu, sužava mu svest, uvodi ga u patnju, ograničava mu um, navodi ga na greh, uskraćuje mu realnost, razara mu psihi...! Čovek trpi razne strahove u životu, od onih malih, bespotrebnih i bezrazložnih, koji mogu da mu sputaju normalno egzistencijalno funkcionisanje i da mu paraju lagano dušu i telo, do onih velikih strahova, poput straha od boga, smrti, bolesti, nerazumevanja, koji nisu tako malo maligni kao prethodno pomenuti koji se sire lagano i infiltriranjem već vrlo brzo metastaziraju i razaraju nas. Koliko god bili potpuno neopravdani, i koliko god shvatali njihove uzroke i načine na koji deluju, ove strahove je izuzetno teško savladati. Strah od smrti, strah od bolesti, i strah od nerazumevanja su ustvari deo nas, deo našeg pravog JA, koji se nalazi u nesvesnom, ali su toliko intezivni da vrlo lako prelaze u svesno. Tako da ne postoji čovek, koji više svesno, nešto manje nesvesno nema ove strahove. U neku ruku, oni su i poželjni, bar do određene granice, jer služe kao odbranbeni mehanizam koji nas upozorava da „reagujemo na vreme“ ...bilo bi suludo da ovakve strahove nemamo, jer to bi značilo i da ne pripadamo ljudskoj vrsti, i da nam mozak i svest ne funkcionisu pravilno. Kod straha od boga, religija pokušava da strahom strah izbije ali i da strahom ograniči čoveka, što su potpuno besmislene „opcije“, jer samo dovode do opšte destrukcije ljudskog uma i duše. Strah od bolesti ili smrti se smatra besmislenim jer postoji bog i drugi život, a onda dolazimo u još paradoksalniju situaciju da nas isti bogom plase. Ovde naravno, postoji i drugi razlog zbog čega je strah od boga potpuno neosnovan...uzecu za primer reci danas svetog Vladike Nikolaja koji jeste jedan od najvećih pravoslavnih duhovnika i mudraca, ali je i pored toga znao da izgovori i po neku poprilično glup biser, i to bas

na ovu temu. On tvrdi da je strah od boga so celokupne pobožnosti,taj strah nam priteze bedra,opasuje trbuh,otreznja srce,zauzdava um i bicuje samovolju...pa zatim nastavlja...da bog ne kaznjava ljude zato sto mu to pricinjava zadovoljstvo,nego ih kaznjava iz celishodnih domostrojnih razloga od kojih su dva najociglednija: da bi ga kaznom ispravio a drugi,da bi druge ustrasio nasim primerom da ne grese! Zatim slede i reci ,poput toga da je strah od boga pocetak mudrosti...i tako dalje...to sve traje,ocigledno dok nije popustio uticaj onoga sto je duvao,jer je gotovo neverovatno da jedan takav duhovnik,kojeg izuzetno cenim i koji jeste primer pravog hriscanina,tako nesto izgovori. A on sam nas je ucio[i ne samo on,vec svi duhovnici,kao i svete knjige] da je Bog tu ne zbog pravednika vec zbog gresnika,da je u njemu neogranicena ljubav,da Bog nije tu da bi kaznjavao i plasio vec da bi nas voleo i voleo....i voleo...! Dakle,od svih strahova,strah od Boga,postojao ili nepostojao,bio manji ili veci potpuno je bezrazlozan,bili ili ne bili vernici. Ali strah od Boga,je onaj arhetip kod coveka,koji je nestao[ne i vera u Boga],pa prema tome,nije ni deo naseg-JA i vrlo ga je lako odbaciti. Za ostala tri,dok ne postanu patoloski,rekli smo da su normalni,i pozeljni,ali dok ih ne upoznamo[samospoznajom],mogu vrlo pogubno delovati na coveka,a dokaze za to imamo,pa gde god da se „okrenemo“. Oni bezrazlozni,sitni strahovi oko kojih se zlopoti najveći deo covecanstva,nisu toliko opasni ali zato potencijal coveka ili usmeravaju na pogresnu stranu ili dovode do toga da ga ljudi i ne prepoznaju. Nad strahovima se morate ozbiljno pozabaviti!

A DA SU LJUDI PINGVINI PA KAD JEDAN PADNE DA OSTALI SKACU ?

Covek je duhovno gladan:istine,slobode i pravde. Problem je u tome,sto tu glad oseti samo kad je on licno uskracen,ali zaboravlja da i on sam istu dusevnu hranu uskracuje drugima. Covek slabog duha nema taj osecaj da su istina,sloboda i pravda,zajednicka potreba svakog coveka,a jos manje ima osecaj da i on sam svakodnevno ucestvuje u uskracivanju dusevne hrane drugima. Medjutim,vrlo burno ce reagovati kada se oseti uskracenim. Laz,odnosno neistinu ce nekako vremenom i da „preboli“,uskracivanje slobode ce pokusati da spreći,ali sila,prirodna ili covekova,vrlo brzo ce mu ugusiti pobunu,pa ce se morati nekako pomiriti sa tim,ali zato nepravdu nikada nece moci da podnese,borice se sa njom do kraja. Ovde je zanimljivo da su potreba za istinom i slobodom,arhetipovi u coveku,da su najdominantnije duhovne potrebe,ali opet coveka nece toliko „potresti“ kao nanesena nepravda. Da li se ovde radi opet o samoljublju i egoizmu,koji su svakako povredjeni nepravdom? Verovatno,ali i uskracivanje slobode je udarac na covekov ego u istoj meri. Onda mora postojati jos razloga,pogotovo sto burno reagovanje na nepravdu nije u covekovom arhetipu. Uskracivanje slobode,pa cak i istine ,takodje su vidovi nepravde,ali nije to bitan razlog zbog cega covek nece ostati miran ako mu se uskrate...uostalom,covek je tokom citavog zivota suocen u vecoj ili manjoj meri sa nedostatkom slobode

i istine, ali neće voditi neku posebno veliko borbu da to ispravi. Ali, uskratiti mu pravdu - osudili ste ga na najveći vid patnje. Da bi dosli do odgovora, prvo moramo definisati pojam-pravde. Neću ovde koristiti definiciju pravde koja se upotrebljava u pravnim naukama, ne samo što ne dodiruje dovoljno vrednovanje duhovnog, već što takva definicija pravde nije baš smisljena s obzirom da ne postoji merilo koje bi precizno utvrdila ili izmerila sama „pravdenost“ [osim onih terazija za merenje voca, koje ćete videti na zgradi svakog suda]. Aristotel, Platon i „prosvetitelji“ takodje imaju svoje definicije, s tim da su prva dvojica, kao i svaki dobar filozof, uspeli u nameri da definiciju iskomplikuju što više, tako da vam baš i ne bi izgledala shvatljiva, dok čuveni „prosvetitelji“ imaju dobru i ispravnu definiciju, koliko im je i sve drugo, čega su se dohvatili, „dobro i ispravno“. Zato ću koristiti najjednostavniju definiciju koja ujedno ima i najviše dodira sa duhovnim vrednostima: pravda je ispravno i moralno postupanje prema svim ljudima! Logično, definiciju nepravde ćete izvuci sami. Nije pravda to, ako kaznite ubicu dugogodišnjim zatvorom ili smrtnom kaznom... to neće ništa posebno pomoći porodici ubijenog čija su moralna i emotivna osećanja uzdrmana. Pravdu možete postići samo ako im ta osećanja vratite u „prvobitno stanje“, što naravno nije moguće [osim ako sudija nema sposobnost da vraca iz mrtvih]. Da li to govori da je pravda nedostizna. Da... na duhovnom planu, a on je upravo i najbitniji. To što vam neko ukrade novac, neće vas ni najmanje moralno i emotivno potresti [osim ako niste emotivno vezani za novac ili vam je isti životna vrednost]... hvatanje i kaznjavanje lopova neće vas mnogo utesiti, osim ako vam uz to bude i vraćen novac. Ovde ste materijalno vraćeni u „prvobitno“ stanje, pa još su i lopovi

kaznjeni, i vi mirni. Međutim kod duševnog bola, to nije moguće, jer on naravno ne može da se poništi... mada, treba reći da postoje ljudi sa teškim mozdanim defektima, kod kojih se novcem može izleciti i duševna bol. Dakle, ako gledamo prave životne vrednosti, pravda se ne može dostići, što naravno ne znači da treba pustiti ubicu iz zatvora, ali znači objašnjenju, zbog čega je čovek toliko osetljiv na nepravdu. Upravo zbog saznanja da se eventualnom kaznom nepravdenika, kod ostecenog [pravednika] ništa neće promeniti što bi ga duhovno umirilo. Drugo, moral je vrlo osetljiva kategorija, ali najčešće, nažalost, samo u slučaju ako je vama učinjena nepravda. Tako da moralna „uzdrmanost“, bez obzira da li vi sami jeste ili niste uzdrmani, gadjja pravo u mozak. Većina ljudi će da vara svoju ženu ili će da udje u intimne odnose sa tuđjom ženom, ali to mu ni najmanje neće pomoći ako sazna da i njega žena vara. Nemoralnost, ne znači da nemate u sebi osećaj za moralno, ali vas osećaj za moralno će biti vrlo pogodjen bez obzira što vi drugima cinite isto. Pravda je dakle neodvojivi deo moralnih vrednosti, i kao takva, uvek će biti nešto iznad potrebe i osećaja za istinu ili slobodu. Zbog toga i jeste ono moralno načelo - nemoj raditi drugima ono što ne želiš da tebi rade drugi - univerzalno moralno načelo i ideal vrednosti.

A DA SU LJUDI DELFINI PA DA SE NEMO DOGOVARAJU ?

Ne bih da izostavim i vrlo veliki znacaj vaspitanja,koje moze da odigra veliku ulogu u kasnijem covekovom zivotu,pre svega po pitanju moralnosti i ispravnih zivotnih vrednosti. Ali ovde bi trebalo istaci jednu vrlo vaznu stvar! Vaspitanje je poput leka,sprecava,odnosno otklanja simptome ali ne moze da utice na sam uzrok,odnosno na konacno izlecenje. Ali,bez obzira sto vaspitanje dovodi do ciste vestacke moralnosti i zivotnih vrednovanja,ipak je i kao takvo,daleko pozeljnije i potrebnije,nego dopustiti da se kod coveka razvije prava priroda licnosti,koja moze ali i ne mora biti vrlo negativna.

Kada bude prestala potreba za daljim evolutivnim usavršavanjem uma i svesti, prestace potreba i za vaspitanjem, a do tada, svakako da je vise nego potrebno posvetiti se vaspitanju svoje dece. Covekovo pravo-JA, u najvecoj meri stvarace se i razvijati onako kako je priroda i evolucija to predvidela i na osnovu kvantiteta i kvaliteta umnog i duhovnog kapaciteta koji su mu dati od rođenja. Dakle, genetika, kognitivne i duhovne sposobnosti, odigrace najveću ulogu u duhovnom razvitku deteta, coveka... vaspitanje i okruženje su tu da samo popune neke manje bitnije „rupe“, medjutim, snaga vaspitanja je u tome da moze da potisne negativne osobine i da u svesno izbacii pozitivne, i da takvo stanje odrzi tokom citavog zivota ili dok covek ne udje u proces samospoznaje, kada ce otkriti da se u njegovom-JA, nalaze i negativne karakteristike. Medjutim, ako pravilno izvrsi taj proces, naravno da ce nastaviti da zivi po ispravnim zivotnim vrednostima. Vaspitanje i u mnogo manju ruku okruženje [jer je vaspitanje dominantnije i nadredjeno okruženju], jesu dakle donekle i neprirodni nacini koji sluze namernom potiskivanju negativnih karakteristika coveka u detinjstvu, dok ono jos nije u stanju da se odupre tom procesu [jer odupiranje tome je prirodan proces]. Nije bas za poredjenje, ali funkcionise gotovo po istom principu, psa mozemo dresirati do prve godine zivota, posle toga, njegovo odupiranje tom procesu je jace od naseg uticaja na njega, i ne mozemo ga dresirati. Naravno, kod psa, odnosno zivotinja radi se o uslovnom-nagonskom odbrambenom mehanizmu, dok je kod coveka to umni proces, zbog toga i razlika izmedju zivotinje i coveka, odnosno dresiranja i vaspitanja. Svaki roditelj, naravno, ima potrebu i zelju da ispravno vaspitava svoje dete, medjutim, vecina ce to

uraditi pogresno, jer i sami ne znaju sta su prave vrednosti, niti znaju psihologiju coveka-deteta, pa ce praviti greske, i pored dobre namere koje ce dete odvesti u potpunu nevaspitanost. Drugi, manji broj roditelja, odlutace u krajnosti, ili ce potpuno zapustiti dete ili ce se toliko truditi oko vaspitanja da ce postici kontra efekat. Zaista mali broj roditelja, na pravi nacin vaspitava svoje dete ili decu. Vaspitanje na „materijalnoj osnovi“ [nadam se da nemam potrebe da objasnjavam sta je to], gotovo sigurno ce dovesti do nastanka licnosti koja nece imati nikakvo normalno vrednovanje zivota, i koji ce tesko cak i pokusajem samospoznaje [ako mu to ikada bude i palo na pamet], doci do ispravnih zivotnih vrednosti a jos manje do smisla zivljenja [naravno da ima izuzetaka]. Odsustvo vaspitanja je jednako nevaspitanju, sto dovodi do one suprotnosti vaspitanju gde opet vestackim putem potiskujemo sve pozitivne karakteristike a negativne izbacujemo u prvi plan. Pogotovo sto tu jos uvek potpomaze evolucija koja „u sebi“ jos uvek nosi vise negativnih nego pozitivnih karakteristika. I ovde su izuzeci, kao i u prethodnom primeru, samo oni koji imaju rođenjem dat veliki umno-duhovni potencijal, pa su velike sanse da ce ih prepoznati tokom kasnijeg zivota. U svakom slucaju, odsustvo vaspitanja je manje zlo od „materijalnog vaspitanja“. Sto se tice, „drzanja deteta pod staklenim zvonom“ i preteranog ispravnog vaspitanja, to nije dobro iz vise razloga, onih manje bolnih, kao sto je kasnije losije fizicko i psihicko zdravlje ili odsustvo iskustva negativnih pojava u drustvu, sto nikako nije dobro, pa do onih mnogo bolnijih a to je opsta eksplozija negativnih karakteristika koje svakako u velikom broju postoje kod svakog deteta i do koje mora doci. Preterano, konstantno i dugotrajno potiskivanje takvih osobina, garantovano vodi

takvoj „eksploziji“ u kasnijem zivotu pojedinca. U ovom slucaju, pomenute izuzetke je zaista tesko naci, i zato je ovo, koliko god ispravno delovalo, najgori moguci oblik vaspitanja deteta. Naravno, postoje i gori oblici, kada se udruze „materijalno“ i „stakleno zvono“ vaspitanje, ili „materijalno“ i odsustvo vaspitanja...u svim tim kombinovanim slucajevima, kasnije potpuno pucanje licnosti po svim savovima je vise nego izvesno. Kako onda treba pravilno vaspitavati svoje potomstvo? Naravno, kao prvo, ne iz knjiga, kako ove, tako i bilo koje druge, koje se bave tim pitanjem. Svaka osoba je „prica za sebe“ kao sto je i svaka porodica, okruzenje, drustvo, kultura, mogucnosti... tako da je potpuno besmisleno pisati knjigu- „kako pravilno vaspitati dete“...a takvih knjiga ima na hiljade, naravno, napisanih zbog zarade, svakako ne sto zaista mogu da usmere roditelje na pravilno vaspitanje. Svako dete se, naravno, mora vaspitavati na sasvim razlicit nacin u zavisnosti od malo pre pomenutih osobenosti. Ne postoji nacin univerzalnog vaspitanja deteta, cak je smesno da to neko moze i da pomisli. Ne moze se na isti nacin vaspitavati dete u severnoj Americi, Indiji ili Bugarskoj...u Hriscanskoj, Islamskoj ili Jevrejskoj tradiciji...istocnoj, zapadnoj ili nekoj drugoj kulturi...u radnickoj, siromasnoj ili imucnoj porodici...u bogatom, siromasnom, naprednom, zaostalom, demokratskom, totalitarnom drustvu i sistemu...u okruzenju gde vlada kriminal i pogresna vrednovanja ili u normalnom okruzenju...u porodici sa vise dece ili ne, obrazovanoj ili ne, bez oca ili majke, razvedenoj, srecnoj, nesrecnoj, religioznoj, nereligioznoj... ! Pa cak i da li je u pitanju muski ili zenski potomak. Ono sto moze biti univerzalno, jeste cilj koji zelite da postignete vaspitanjem, ali nacini kako doci do cilja su potpuno razliciti i

zavisni od mnogo toga. S obzirom da sam govorio o dve krajnosti vaspitanja,koje ne vode ka onom dobrom,stice se utisak da je umerenost najbolja. Medjutim,umerenost[u duhovnoj i umnoj sferi],nikada nije dobra. Jedino gde se mozemo drzati „principa umerenosti“ jesu telesna zadovoljstva. Kod vaspitanja je najbitnije da roditelji imaju svest o pravim zivotnim vrednostima i da roditelji,bez obzira da li zive u braku ili ne,deluju potpuno skladno i odgovorno u vaspitanju deteta. Majka je,prirodno,daleko veci oslonac detetu,pa je shodno tome na majci i najveći teret,sto ipak ne umanjuje ni najmanje ocev uticaj na pravilno vaspitanje. Dakle,ako roditelji imaju potrebnu odgovornost i ako znaju sta su to pravilne zivotne vrednosti,ostaje im samo da takav odnos usklade sa svojim ubedjenjima,okruzenjem,drustvom,kulturom,tradicijom i teznjama,i rezultat nece izostati. Ovde cu se jos osvrnuti na jednu zabludu,koja moze da ima veliki uticaj na pogresno vaspitanje...to je jedna glupa „prica“ da detetu ne treba uskracivati detinjstvo,nametanjem mnogobrojnih obaveza ili recimo ranijim upisivanjem u skolu. Naprotiv,nametanje obaveza niti ima veze sa preteranim potiskivanjem negativnih karakteristika u detetu,niti u psihologiji ili bilo kojoj duhovnoj naucnoj disciplini koja proucava ljudsku psihu,postoji pojam-„uskracivanja detinjstva“. Takav stav da dete ne treba preterano opterecivati je potpuno besmislen,naprotiv,detetu treba „nametati“ sto vise obaveza,jer to je apsolutno ispravno i korisno za njegov buduci razvoj. To je daleko ispravniji nacin vaspitanja nego konstantno brbljanje detetu sta je dobro a sta nije,sta sme a sta ne sme,sta je ispravno a sta ne,i sve to usloviti sa kaznom i nagradom. To vec u prilicnoj meri spada u prekomerno i nezdravo potiskivanje negativnog,sto moze

rezultirati pomenutom erupcijom istih u kasnijem dobu. Vaspitanje je vrlo vazan korak na covekovom putu kroz zivot,tu ne smete da pogresite!

A DA SU LJUDI PTICE,PA KAD ODLETE,DA ZADNJI SVECU GASI?

Ima zaista mnogo nesrecnih ljudskih priroda ciji duh ne moze da se skrasi ni u jednom od ponudjenih duhovnih domova. Jedni[vecina] i ne shvataju da imaju takav problem,odnosno sami sebe obmanjuju,dok pojedini sa velikom mukom i trudom prihvataju se poduhvata da sami izgrade svoj novi sopstveni duhovni dom. U svetu zaista postoji toliko vrednih,prekrasnih i uzvisenih filozofskih i religioznih gradjevina da jednom smrtniku zaista ne treba mnogo truda da ulozi,kako bi izabrao od postojećih „gradjevina“ onu koja mu se cini najudobnija i najlepsa,i uselio se u nju. Mnogi su tako uradili i mnogi tako rade...stali su uz Platona,Aristotela,Heraklita,Dekarta,Hegela ili uz Konfucija,Zaratustru,Budu...Isusa ili Muhameda. I niko od njih nije pogresio,cak sta vise,mnogi od njih su postali velikani ljudskog duha i uma. Svi nabrojani i mnogi koji nisu pomenuti,odnosno njihove duhovne gradjevine,ne mogu biti

pogresan izbor jer sasvim sigurno da se radi o ljudima koji su dosli najblize savrsenstvu duha i uma,i da su zaista male sance da se bilo ko,bilo kada,i priblizi takvom savrsenstvu i uzvisenstvu. Oni,malobrojniji koji imaju zelju ali nisu mogli u potpunosti da se pronadju u jednoj od postojećih duhovnih domova,imaju dva moguca puta da izgrade svoj dom...onaj,manje tezi,da iz svakog postojećeg doma „pozajme“ po kamen koji im odgovara pa da svoj dom sazidaju ugradivsi u temelje kamen iz vise duhovnih domova,uz deo i svog idejnog kamena,sto je takodje izuzetan nacin,jer uzimaju ono najbolje postojeće po njih, dodaju nesto svoje,i od toga grade svoj dom. Medjutim ima i onih koji se nisu ni najmanje pronasli,pa krecu sa potpuno novom gradnjom doma,sa potpuno novim temeljima. Ovo ne bih nazvao nemogucom misijom,ali ovakav nacin gradnje je zaista neizvestan i tesko da ce ovakav dom iznedriti neku posebnu udobnost i lepotu[osim za „vlasnika“],ljudima koji ga nekada budu posetili,tokom svoje potrage i zelje da se skrase. Ali cesto ce i sam graditelj[„vlasnik“],shvatiti na kraju da taj njegov dom i nije ispao onako kako ga je u pocetku zamisljao,pa ce se i on sam osetiti neudobno u njemu. Ovde rizik u velikoj meri prevazilazi moguci uspeh,tako da nije ni najmanje zahvalno ici u ovakve poduhvate,ali ako covekov duh zaista ne moze da se pronadje u moru istinskih dobrih domova ili da izgradi svoj na osnovu njihovih kombinacija uz neke svoje dodatke,onda je i ovakav,koliko god tezak i rizican put bio,potpuno opravdan...bolje je i to,nego odustati od potrage ili cak i ne krenuti u nju. Uci u drugu duhovnu kucu,ne znaci i nemati svoj stav ili imati uzora ili idola,ali ne mozete izmisliti ili pronaci nesto sto je vec izmisljeno ili pronadjeno. S druge strane,u ovakve,pomenute velicine,ne mozete nesto

posebno sumnjati. Ali ulaskom u „tudju“ kucu ne znaci ni „dici noge na sto“ i uzivati u njenim blagodetima,vi ste tu da je jos vise oplemenite,i vas i učenje koje ste prihvatili.

Medjutim,ovakav nacin pronalaska i useljavanja u postojeci duhovni dom,daleko vise je svojstven ljudima koji trazе religiozni ili zivotno filozofski dom, jer retko kada cemo,pogotovo u savremeno doba naci covеka koji nije cvrsto opredeljen za samo jedan duhovni pokret,vec se pronalazi u kombinaciji vise njih. Sigurno necete videti Hriscanina,Budistu ili pripadnika Islamske vere koji nije zadovoljan u potpunosti pa se odluci da u Hrisceanske postulate uvrsti i Budisticke ili da primenjuje istovremeno i Islamske. Daleko je cesce da se covек ne pronadje u jednoj duhovnoj kuci pa se preseli u drugu...trecu,ali da ih iskombinuje,to za sada nije „primeceno“,mada je u proslosti bilo i toga,i to dobrih pokusaja. Jos redje cete videti da neko danas pokusava da napravi sopstvenu filozofiju zivota ili religiju,ako i postoje,onda su ili zaista uzviseni geniji[sansa za to je 0,000001%] ili su uz ogromnu verovatnocu,teski psihijatrijski bolesnici. Sa samom cistom filozofijom[oslobodjenoj misticizma],stvari stoje potpuno drugacije..manji je procenat onih koji ce se skrasiti u jednoj duhovno-umnoj kuci i prihvatiti osnovne postulate jedne filozofije,dok je najveći procenat onih koji ce kombinovati svoj stav sa stavovima vise filozofija,i to je mozda najpravilniji put,a najredje[sto bas i nije pohvalno,ali je logicno],ima onih koji ce stvarati potpuno novu filozofiju. Sto se tice pronalaska pravih zivotnih vrednosti i otkrivanja smisla,u zavisnosti da li birate religijski,misticke ili filozofski put,najbolje je krenuti u potragu vec postojecih duhovnih domova[religije,i deo zivotnih filozofija],ili kombinovati svoje i vise „tudjih“ dobrih stavova[filozofija i misticizam],pa uz vec

postojecu veliku pomoc,graditi svoj duhovni dom. Trecu opciju nepreporucujem, jer ,iskreno,tesko da je bilo ko od nas ljudi,u danasnje vreme,uopste dosao do tog nivoa svesti[duha] i uma,da moze da se odvazi na takav korak,suvise je rano za tako nesto. Ali ipak,bilo koji od ova tri puta da izaberete,pa makar to zavrсило i krahom,bolje je nego ostati niko,nista i ...“NIKADA“.

A DA NIGDAR NIJE A DA NEKAK NIJE

Svi ljudi su nejednaki,i po fizickom izgledu i po duhovnomnom potencijalu,jednostavno to je zakon evolucije pa

samim tim i prirode, jer jednakost ne vodi nicemu, ne moze obezbediti napredak, zivot je na nejednakosti zasnovan. Nisu covecanstvu potrebni dva ili vise Platona, Konfucija, Diogena, Kanta, Sekspira, Kitsa, Mikelandjela, Pavla, Jovana, Muhameda, Ajnstajna, Solomona, Aleksandra, Ezopa, Homera, Mocarta, Gogena...! Bez obzira sto se svi razlikujemo umno, intelektualno, duhovno, karakterno, ili po potencijalnim talentima, svim je dato da se potpuno ostvare na nivou svojih mogucnosti, karaktera ili oblasti u kojima su talentovani. Niko nema sve ove karakteristike na najvisem nivou [osim genija], niti ima nekoga koji je uskracen za sve karakteristike. Svima je uz talenat za „nesto“ data jos najmanje jedna superiorna osobina... sasvim dovoljno za potragu i pronalazak zivotnih vrednosti i dostizanje smisla. Neko je visoko inteligentan, neko ima jake druge kognitivne sposobnosti, neko je izuzetno karakteran, neko sa ogromnim duhovnim potencijalom, dakle niko nema sve ali i niko nije uskracen u potpunosti. I iz tog razloga je proces samospoznaje izuzetno bitan. Ali nemojte nikada pokusavati da dosegnete neku karakteristiku koja vam nije data od prirode, to nije moguće i cisto je gubljenje vremena, vasa je OBAVEZA da prepoznate i iskoristite maksimalno ono sto imate, cime vas je priroda obdarila [naravno, ne pricam o prolaznim fizickim karakteristikama]. Verovatno je da ce se mnogi razocarati pri saznanju da nisu obdareni natprosecnom inteligencijom, kao sto ce se i oni obdareni, razocarati saznanjem da i nemaju bas neki karakter ili talenat za ono sto bi hteli da rade u zivotu. Svako ce biti razocarano onim sto nema, ali verujte i ocarano onim sto ima [kada otkrije]... ako se obeshrabrite, tek onda necete nista uraditi... ali je jos gora varijanta da uopste ne spoznate sebe iz straha od losih karakteristika, pa da citav

zivot provedete u zabludi i pogresnom smeru zivota. Evolucija svesti i uma ce prestati onog trenutka kada nas izjednaci po pitanju maksimuma potencijala pomenutih karakteristika, jer onda nece biti razloga za daljim usavrsavanjem...dosticemo vrh. Posto ce covecanstvo do tog trenutka bas da se naceka, prihvatite nejednakosti i date dobre osobine i ...samo napred. Ukoliko evolucija ne funkcioniše na taj način, onda citava istorija covecanstva pada u vodu. Jedina dobra stvar je to, sto to nikada necemo saznati. Iz tog razloga, kao sto nas to i kvantna priroda SVEGA uci, moramo uneti i malo vere, odnosno verovatnoce u citavu pricu.

I DA NIGDAR NE BU A DA NEKAK NE BU

Dokle vas interesuje pobeda, dotle vas interesuje zivot... dokle vas interesuje zivot, do tada cete i ziveti. Mozda vam iz iskustva ovo bas ne deluje kao pravilo, ali ono to zaista jeste. Nedeluje vam kao pravilo iz razloga sto ni vi a ni okolina iz koje crpите iskustvo, nemate predstavu-pobede. Pobede mogu biti razne ali su gotovo sve beznacajne, pogresne i manje-vise lako dostizne. Najbitnije pobede se odvijaju u vashoj glavi, vashem umu ili duhu... takve pobede su jedino „ispravne“, izuzetno znacajne i vrlo tesko ih je dostici. Pobeda je ostvarenje cilja ili ciljeva koja je ostvariva samo zajednickim naporima duha i uma. Ne postizanje besmislenih ciljeva, malih ciljeva, nebitnih ciljeva, vec iskljucivo onih uzvisenih i velikih, i opet-iskljucivo-samo na polju stvaralastva. Sto pred sebe postavite veci i uzviseniji cilj ili vise ciljeva, zelja, volja i sam rad na njihovom dostizanju, dovesce do toga da i zelja za zivotom zbog postizanja cilja bude isto toliko snazna da ce u najvećem broju slucajeva biti najmocnije sredstvo protiv svega sto moze da ugrozi sam vas zivot. To je i medicinska i istorijska cinjenica, koja ima potkrepu i u prirodnim zakonima. Naravno... ako ulazite u citavu pricu, samo iz razloga da eventualno sto duze zivite, odnosno da vam je dug zivot cilj a ne „posledica“, to vam ni najmanje nece pomoci. Ka cilju, naravno stremite iz sasvim drugih razloga, a ne zbog same duzine zivota. Nece vam nista znaciti i ako svesno usporavate put do cilja, jer se opet vracamo prici da to radite zbog „odlaganja“ kraja zivota. Ni namerno postavljanje sto tezeg cilja u istu svrhu, nije od nikakve koristi. Ni ovo poglavlje

nije pisano da bi vas „naucilo“ da je zelja za pobedom mnogo mocnije sredstvo za dug zivot od –umerene fizicke aktivnosti,umerene i zdrave ishrane ili prestanka pusenja...ova knjiga nije zdravstveni prirucnik. Stavljanje naglaska na vezu:cilj[pobeda]-dug zivot,je samo u svrhu da su ogromne sanse da ce vam priroda dati dovoljno vremena za one uzvisene ciljeve koje zelite da postignete. Cilj poglavlja je upravo onaj sa pocetka,da –dokle vas interesuje pobeda,dotle vas interesuje i zivot! Ako se i desi da svoj cilj u potpunosti postignete,sto je poprilično tesko i retko,to ne znaci da ste završili svoju ulogu na ovoj planeti ,niti da treba da sednete i cekate smrt. Odmah sebi postavljate sledeci,bez obzira na to koliko imate godina i u kakvom ste zdravstvenom stanju,jer bi bilo besmisleno da sedite dokoni zbog cinjenice da ste zadovoljni sto ste dosegli ono sto ste zamislili. Covek nikada ne sme da bude zadovoljan postignutim,ma koliko to bilo veliko i uzviseno dostignuce,u tome i lezi srz same pobede,upravo u stalnom nezadovoljstvu,jer savrsenstvu tezite ali ga nikada necete dostici,samim tim ne mozete ni sebi reci da ste postali zadovoljni...nezadovoljstvo je ono sto vas tera napred,ka daljem usavrsavanju. Neko je zadovoljan zivotom zato sto je docekao unuke,a neko nece biti zadovoljan ni saznanjem da je promenio svet,jer sto je manji i neuzviseniji cilj,lakse je i postici zadovoljstvo,ali ako ste sebi postavili kao cilj,da dosegnete najveći moguci nivo duhovnog i umnog razvitka i stvaralastva,nikada necete biti zadovoljni postignutim,a to je ono najbitnije!

E U TO CETE SE UVERITI !

Nije covek bogat onoliko koliko ima novca ili kapitala, niti je bogat onoliko koliko ima prijatelja, ili koliko je proputovao i video, koliko ima potomaka, cak ni onoliko koliko je zdrav...covek je bogat onoliko, koliko je knjiga procitao! Znanje jeste najveće i najuzvisenije bogatstvo koje covek moze da poseduje, ali do njega necete stici, tako sto cete presedeti u skolskoj klupi, sesnaest, sedamnaest ili osamnaest godina. Naravno da ce vam to pomoci u profesiji za koju ste se opredelili, bicete ekspert na tom polju, ali jedino ispravno znanje je sveopste znanje, i njega jedino mozete steci kroz citanje knjiga. Naravno, ne bilo kojih knjiga, vec iskljucivo onih koji ce vam pomoci u shvatanju i razvijanju duhovnog, u shvatanju prirode, shvatanju istorije ljudske vrste i u shvatanju i razvijanju vaseg umnog.

Same knjige vas ne mogu naterati da ih citate, ali udjite u veliku biblioteku i bacite pogled na njih...ako imate i malo u sebi duhovnog i umnog potencijala, cucete ih kako vas sa polica, "mole" :- „poklonite nam sat vremena dnevno, a mi cemo od vas napraviti ucenjaka, znalca, filozofa. Za par godina

bicete daleko obrazovaniji od bilo kojeg doktora,nauka ili filozofije“!

Vrlo brzo cete postati clanovi „medjunarodnog udruzenja uma i duha“,imajuci pored sebe prijatelje takvih velicina,poput jednog

Platona,Sidarte,Arhimeda,Pitagore,Njutna,Ajnstajna,Tolstoja,Dostojevskog,Apostola

Pavla,Konfucija,Sopenhauera,Bodlera,Spinoze,Avgustina,Balza
ka,Hegela...zar ima vece nagrade?

Ovde cu se zaustaviti...i za kraj,napraviti jedan svoj izbor knjiga,za koje mislim da bi svaki covek,koji shvata –sta je to vrsta zvana-covek,trebao da ih procita,pre nego se uopste upusti u procese poput –samospoznaje,trazenja i zivljenja pravih zivotnih vrednosti,kao i potrage za smislom i njegovim dostizanjem. Ove knjige ce vas,pre svega pripremiti za takav put,usmeriti vas u pravom smeru a sto je najvaznije,shvaticete opste duhovne i umne vrednosti i razvijati svoje.

Knjige za koje mislim da su neizostavne u umno-duhovnom obrazovanju jednog coveka,kao i da bi vas duh bio izuzetno uskracen ako ih ne bi procitali,podelio sam u cetiri grupe... 1.] one koje sluze upoznavanju duhovnog sveta i razvijanju sopstvenih duhovnih osobina,zatim, 2.] one koje ce vam pomoci u opstem shvatanju prirode,potom 3.] knjige koje ce vas provesti i upoznati sa istorijom ljudskog roda,i na kraju,4.] knjige koje sluze i razvijanju sopstvenog uma ali i daju vam jedno opste obrazovanje,ili poznavanje opste kulture.

Prva grupa[Duhovnost]

Biblija-[knjiga postanja, knjiga izlaska, psalmi, knjiga o Jovu, mudrosti Solomonove, knjiga o Ruti, pesma nad pesmama, knjige proroka, jevandjelje po Mateju, jevandjelje po Jovanu, poslanice apostola Pavla, otkrivenje Jovanovo].

Kur'an-[jednost Boga, objave, proroci, predodredjenje, svedocenje vere, hodocasce].

Istorija religija istoka i zapada-T.Ling

Kulture Istoka- M.Venis

Budizam- M.B.Vangi

Mudrost Kine- B.Braun

Summa theologica-T.Akvinski

Etika- B.Spinoza, Teodiceja-G.Lajbnic

Ispovesti- A.Augustin

Faust- V.Gete

Tako je govorio Zaratustra- F.Nice

Braca Karamazovi, Bedni ljudi, Idiot- F.Dostojevski

Fenomenologija duha- F.Hegel

Pol i karakter- O.Vajninger

Druga grupa[Priroda]

Anatomija i fizionomija coveka- R.Drajsler

Ljudsko telo- L.Klendenig

Veliki prasak-S.Sing

Istorija nauke- S.Vilijams

Vodic kroz nauku-Dz.Gribin

Kratka istorija bezmalo svacega-B.Brajson

ABC Relativiteta- B.Rasel

Euklidov prozor- L.Mlodinov

Fizika cestica i inflatorna kosmologija- A.Linde

Mikrosvet-D.Danin

Fizika i filozofija- V.Hajzenberg

Poreklo vrsta,Covekov pad- C.Darvin

Zebin kljun- Dz.Vajner

Dvostruki heliks- Dz.Votson

Tumacenje snova,Id,ego i superego- S.Frojd

Dinamika nesvesnog,Duh i zivot- K.Jung

Lecenje smislom-V.Frankl

Stvaralacka evolucija- A.Bergson

Rasprava o ljudskoj prirodi- D.Hjum

Treca grupa[istorija]

Kratak opis istorije- Dz.Vels

Istorija- Herodot

Istorija Grcke-Dz.Beri

Pad Rimskog carstva-E.Gibon

Savremena Istorija- D.Glus

Cetvrta grupa[filozofija i opste obrazovanje]

Istorija umetnosti-E.Fore
Z.Ruso

Ispovesti-

Zivoti cuvenih ljudi-Plutarh
A.Egziperi

Mali princ-

Ilijada,Odiseja- Homer
knjizevnosti- G.Brandes

Istorija

Antigona- Sofokle
H.Hajne

Pesme-

Drame- Euripid
S.Jesenjin

Pesme-

Drzava,Fedon,Odbrana Sokratova- Platon

Pesme- Dz.Kits

Nikomahova etika,Metafizika-Aristotel

Pesme- P.Sheli

Bozanstvena komedija- D.Aligijeri
S.Bodler

Cvece zla-

Istorija muzike-S.Grej
O.Balzak

Cica Gorio-

Eseji-M.Montenj deca- I.Turgenjev	Ocevi i
Hamlet, Magbet, Otelo- V.Sekspir L.Tolstoj	Rat i mir-
Mizantrop- Z.Molijer H.Ibzen	Per Gint-
Levijatan- T.Hobs A.Shopenhauer	Dela-
Jadnici- V.Igo kazna- F.Dostojevski	Zlocin i
Proces- F.Kafka M.Servantes	Don Kihot-
Igra staklenih perli, Demijan, Sidarta- H.Hese M.Sholohov	Tihi Don-
Iza zatvorenih vrata- Z.Sartr zapada- O.Shpengler	Propast
Istorija filozofije – F.Hegel filozofija- K.Limjurg	Savremena
Kritika praktičnog uma- I.Kant drhtanje- S.Kjerkegor	Ili-Ili, Strah i
Izvor umetnickih dela, O biti Istine- M.Hajdeger E.From	Imati ili biti-
Smisao stvaralastva- N.Berdjajev prirodi- V.Solovjov	Lepo u

Ovih stotinak knjiga,traze maksimalno tri godine,i to samo sat vremena dnevno,koje bi mozda potrosili na “gledanje kroz prozor,da vidite ko to prolazi ulicom”. Naravno,ove knjige sam izdvojio,jer su usko vezane za temu ove knjige,odnosno,jer ce vam gotovo direktno pomoci u trazanju pravih zivotnih vrednosti i smisla. To ne znaci da treba procitati samo ove knjige,jer na hiljade i hiljade izuzetnih knjizevni,filozofskih ili duhovnih knjiga postoji,cije citanje bi vam samo pomoglo u zivotu i cime bi stekli jos vise znanja i produhovljenosti.

Ako ste od onih,koji se stide u drustvu da kazu da su procitali neku knjigu,jer to nije kul,ili citate samo laka stiva,a za istoriju,filozofiju ,duhovnost i “tesku” knjizevnost vam puca prsluk,onda verovatno i ne citate ni ovu knjigu pa ne znam ni sto sam uopste i napisao ovaj pasus...mozda u nadi da cete pomisliti da je slikovnica ili ste od onih koji “bace oko” samo na pocetak i kraj knjige,pa cete mozda i naleteti na ovaj deo knjige. U tom slucaju...mozda i procitate moju poruku[molbu] za vas- Nemojte crtati po knjizi i mastiti je mrvama od bureka,bolje je upotrebite za ubijanje komaraca,jer cak i njegova fleka na stranici knjige je daleko pametnija od vas,pa ce mi biti cast da je tu! A za one umne ljude,koje ovakva stiva zanimaju,bez obzira da li ce ga prihvatiti,iskritikovati ili misliti da nisam u pravu...vrlo mi je drago da postojite! Veliko hvala na paznji!

“SVAKO PITA,STA RADITI. RETKO KO PITA-STA BITI !

[VLADIKA NIKOLAJ]